

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Research and Development Journal, Loei Rajabhat University

ISSN 1905-1867

ปีที่ 15 ฉบับที่ 52 เมษายน – มิถุนายน 2563

การสำรวจความกักตื้อต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบารบอง 3 เขตบารบอง กรุงเทพมหานคร วันวิ จงแจ่ม	1
แนวทางการพัฒนาบุคลากรการแข่งขันร้านค้าแฟแฟ กรณีศึกษา: ร้านมินคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอกำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เดชะธ สุกชัยศรี	9
การวิเคราะห์ศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย นิกร น้อยพรม อารีรัตน์ ภูธรรมมะ วิสัยพร ยาชามป้อม สุกพัฒน์ พระเมือภร ทอแสง พิมพิ้งรัมย์ ณรงค์ ทมลธิต	19
ปัจจัยที่ส่งผลให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเลือกใช้บริการร้านอาหารประเภทบุฟเฟ่ต์ ชุตติกาญจน์ ศรรประเสริฐ รมิตา ศิริพนิตนันท์ ทินกร ทาดี ชมพูนุก สุกฤกษ์	30
แนวรูปร่างในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ พรชัย ชันทอว	42
ข้อเสนอแนะการนำหลักสปีปสุธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม พระมงคลธรรมวิธาน สุกน ทอวเล็ก จันสุภาวดี สารมาศ พระปลัดสุรศักดิ์ ปุณฺณบุญโก	53
คุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ นวิรัตน์ วรศิริประสิทธิ์ ณัฐปติภักดิ์ ชาญมนในวิศิษฐ์ จัตรชัย ประภัสร์ พรพิมล วิริยะกุล วิษิต แสงสว่าง	61
การส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม มัทธกร จิตตเกษม วิชัย เพียรภักดิ์ธรรม	73

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Research and Development Journal, Loei Rajabhat University

ปีที่ 15 ฉบับที่ 52 เดือน เมษายน – มิถุนายน พุทธศักราช 2563

วัตถุประสงค์

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นวารสารระดับชาติที่ส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพในลักษณะของบทความวิชาการ (Academic article) บทความวิทยานิพนธ์ (Thesis article) และบทความวิจัย (Research article) ของนักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา ในด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และสาขาอื่นๆ ในด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยครอบคลุมสาขามานุษยวิทยา นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจและการจัดการ ประวัติศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา ภาษาศาสตร์ พัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้บทความที่ลงตีพิมพ์และเผยแพร่จะต้องผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการ (Peer Review) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอก มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย อย่างน้อยบทความละ 2 ท่าน โดยผู้พิจารณาไม่ทราบชื่อผู้แต่ง และผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้พิจารณา (Double-blind peer review)

ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.เชาว์ อินโย

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Peer Reviews)

รศ.ดร.รุ่งระวี วีระเวสส์

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้า

ดร.ปิยะ กล้าประเสริฐ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ดร.ประวีศ อเนก

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผศ.มานพ ชุ่มอุ้น

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ดร.สยาม ทองใบ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

รศ.ดร.วีระกิตติ์ เสาร่ม

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ดร.ศิริพงษ์ ทองจันทร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รศ.อุดมศักดิ์ มหาวีรวัฒน์

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงศักดิ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

ผศ.ดร.หอมหวล บัวระภา
รศ.ดร.นพมาศ สุวชาติ
ผศ.ดร.ธนภุต ทูริสุทธิ
รศ.ดร.สืบชาติ อันทะไชย
รศ.ดร.ธนวิทย์ บุตรอุดม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
คณะวิทยาการการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.นัยนา อรรถนาทระ
รศ.ดร.พรสวรรค์ ศิริภิญโญภรณ์
ผศ.ดร.ยิ่งศักดิ์ คชโคตร
ผศ.ดร.ไพฑูรย์ มนต์พานทอง
ผศ.ดร.พิมพ์มาดา วิชาศิลป์
ผศ.ดร.รัตนา วงศ์ศรีมีเดือน
รศ.ดร.รุ่งระวี วีระเวสส์
ผศ.ดร.ไพโรจน์ นวลนุ่ม
ผศ.ดร.อรทัย เลียงจินดาถาวร
ผศ.ดร.เอมอร แสงภูวา
ผศ.จักรกฤษ สถาปนศิริ
รศ.ดร.วีระกิตติ เสาร่ม
รศ.ดร.รักชนก แสงภักดีจิต
ผศ.ดร.ขวัญฤดี พรชัยวิวัฒน์
ผศ.ดร.วิภาวี กฤษณะภูติ
รศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงภักดี
รศ.ดร.สุทธิชัย หล่อตระกูล
รศ.ดร.ธนวิทย์ บุตรอุดม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

บรรณาธิการอำนวยการ

ผศ.ดร.สุพรรณิณี พฤกษา

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ

บรรณาธิการ

ดร.สัณชัย เกียรติทรงชัย

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.รุ่งกานต์ อินทวงศ์
ดร.วิศิษฐ์ศิริ ชูสกุล
ดร.เนตรนภา พงเพ็ชร
ดร.กนกพร นาสมตริก ชมิอินิกะ
นายอิทธิชัย อินลุ่มเพท

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ฝ่ายวิจัยและพัฒนา
รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ฝ่ายบริการวิชาการ
รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ฝ่ายโครงการพระราชดำริ
รักษาราชการแทนหัวหน้างานวิจัยและพัฒนา
รักษาราชการแทนหัวหน้างานสารสนเทศการวิจัย

เจ้าหน้าที่ประจำกองบรรณาธิการ

นางสุพัตรา จันทร์รอด	นักวิจัยสถาบันวิจัยและพัฒนา
นางสาวปรภาณี พลดาหาญ	พนักงานสถาบันวิจัยและพัฒนา
นายปริญญา จิตรโคตร	พนักงานสถาบันวิจัยและพัฒนา
นางสาวกมลศรี ราชวงษา	พนักงานสถาบันวิจัยและพัฒนา
นายปริญญา ยะคันทะ	พนักงานสถาบันวิจัยและพัฒนา

เจ้าของ

สถาบันวิจัยและพัฒนา ชั้น 4 อาคารที่ 20 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ถนนเลย-เชียงคาน ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000

โทร. 042-835223-8 ต่อ 41141, 41142, 042-808000 ต่อ 51143 โทรสาร 042-813061, 042-811143

E-mail: research_lru@hotmail.com

เว็บไซต์: <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/researchjournal-lru>

กำหนดออก ปีละ 4 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม, ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน,
ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน, และ ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

พิมพ์จำนวน 140 เล่ม

ปีที่พิมพ์ 2563

พิมพ์ที่ รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ISSN I905-I867

การเผยแพร่ จัดส่งให้แก่ผู้เขียนบทความ คณะ สำนักวิทยบริการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ห้องสมุดของ
สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หอสมุดแห่งชาติ สำนักงาน วช. หน่วยงานภาครัฐ

- ข้อความที่ปรากฏในวารสารฉบับนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนแต่ละท่าน สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และกองบรรณาธิการ ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีส่วนรับผิดชอบใดๆ
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ขอให้ผู้อ่านอ้างอิงในกรณีที่ท่านคัดลอกเนื้อหาบทความในวารสารฉบับนี้

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและพัฒนา ของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นวารสารที่นำเสนอผลงานบทความทางวิชาการ/บทความวิทยานิพนธ์/บทความวิจัย ของนักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา ในด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาอื่นๆ ในด้านสหวิทยาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ดังต่อไปนี้ มานุษยวิทยา นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจและการจัดการ ประวัติศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา ภาษาศาสตร์ พัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน เพื่อการเผยแพร่ผลงานแก่ผู้สนใจต่อไป

สำหรับนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา หรือผู้สนใจที่มีผลงานและมีความประสงค์ จะเผยแพร่ผลงาน สามารถส่งผลงานของท่านตามหัวข้อและแบบฟอร์มของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยสถาบันวิจัยและพัฒนา จะส่งผลงานของท่านให้ผู้ทรงคุณวุฒิอ่านและประเมินผลงานของท่าน เพื่อให้ผลงานของท่านเป็นที่ยอมรับและได้รับการเผยแพร่ต่อไป

ขอขอบคุณผู้เขียน ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะที่ปรึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้อ่านที่ให้ความสนใจจนทำให้วารสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ปีที่ 15 ฉบับที่ 52 จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางวิชาการ หากมีข้อบกพร่องประการใด สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ยินดีน้อมรับคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

กองบรรณาธิการ

การสร้าง ความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น

สาขานนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

Customer Loyalty Toward Seven-Eleven Bangbon 3 Road, Bangbon, Bangkok

วัชร จงแจ่ม¹

Watcharee Chongcham¹

Corresponding author's E-mail: rainy2553@gmail.com¹

(Received: February 5, 2020; Revised: May 5, 2020; Accepted: June 2, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเรื่อง การสร้าง ความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขานนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของลูกค้าที่มาใช้บริการที่ร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขานนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขานนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นลูกค้าของร้าน กำหนดการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้แบ่งออกเป็นสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติอ้างอิงที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test, F-test, One-way ANOVA และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Differential)

ผลวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขานนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.50 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 42.50 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมา 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.50 การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมา ระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 41.25 รายได้ 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมา ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.50 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 71.25 รองลงมาสถานภาพ สมรส คิดเป็นร้อยละ 28.75 อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.75 รองลงมา รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 22.50

สำหรับการสร้าง ความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขานนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลวิจัย พบว่า 1) ด้านทัศนคติ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากตามลำดับ ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใส รองลงมา คือ มีการแจ้งโปรโมชั่นเสมอ มีความชำนาญและความรวดเร็ว 2) ด้านพฤติกรรม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ได้แก่ การบริการมีความน่าเชื่อถือ รองลงมา คือ หลังจากใช้บริการแล้วยังสนใจข้อมูลของสินค้าเพิ่มเติม และอยากแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาใช้บริการ

คำสำคัญ: การสร้าง ความภักดี ตราสินค้า ร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น

¹บรรณาธิการ/นักเขียน, สำนักพิมพ์ พิมพ์วิไล

¹Editor/Writer, Pimwaree Publishing

Abstract

This research aimed to analyze for Customer loyalty toward Seven-eleven bangbon 3 road, bangbon, Bangkok. This study purpose to: 1) Investigation on the status of customer who using a service of Seven-eleven bangbon 3 road, bangbon, Bangkok 2) Investigation on the customer loyalty toward Seven-eleven bangbon 3 road, bangbon, Bangkok. In this research quantitative data were customer with Purposive Sampling 400 samples who use a service of Seven-eleven bangbon 3 road, bangbon, Bangkok. The Descriptive statistics used to analyze data composed of percentage, mean, standard deviation and frequency, The Inferential statistics used to analyze data composed of t-test, F-test, One-way ANOVA and LSD (Least Significant Differential).

The findings indicated that a sample of customer who using a service of Seven-eleven bangbon 3 road, bangbon, Bangkok were female for 57.50% and males representing 42.50%, age between 21 years and not over 30 years, representing 42.50%, followed by aged between 31 years and not over 40 years, representing 22.50%, education level of bachelor degree 45.00% , representing 41.25%, monthly income is 5,001-10,000 baht 38.75%, next is 5,000 baht 27.50%, Single status 71.25%, married 28.75 Student for 28.75%, employee 22.50%.

The Customer loyalty toward Seven-eleven bangbon 3 road, bangbon, Bangkok, The findings indicated that 1) The overall of attitude in all aspects was at a high level composed of smiling, next is promotion notifications always expert and fast service 2) The overall of behavior in all aspects was at a high level composed of the service is reliable, next is after-sales service and Recommend other people to use the service.

Keywords: customer loyalty, brand, seven-eleven

ความเป็นมาของปัญหา

สภาพปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมโลก และชีวิตประจำวันที่เร่งรีบ พฤติกรรมความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้บริโภค โดยเฉพาะในเรื่องของความสะดวกในการใช้บริการร้านค้าสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมงที่จัดว่าเป็นธุรกิจที่ให้ความสนใจกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ร้านเซเว่นอีเลฟเว่น เป็นร้านค้าสะดวกซื้อที่ปัจจุบันมีผู้บริโภคนิยมเข้าไปใช้บริการเป็นจำนวนมาก โดยมีลูกค้าเข้าร้านเฉลี่ยถึงวันละ 10.9 ล้านคน โดยมุ่งเน้นกลยุทธ์การเป็นร้านอิมสะดวกของคนไทย ซึ่งให้

ความสำคัญกับอาหารพร้อมทานที่สด สะอาด ปลอดภัย รวมทั้งยังมีการพัฒนาสินค้าใหม่ร่วมกับคู่ค้า หรือแม้แต่พัฒนาสินค้าใหม่เอง เพื่อนำเสนอสินค้าใหม่ที่หลากหลายสร้างทางเลือกเพิ่มให้กับผู้บริโภคและมีจำหน่ายเฉพาะที่ร้านเซเว่นอีเลฟเว่น โดยเป็นธุรกิจในรูปแบบของแฟรนไชส์ที่ได้รับความนิยมในประเทศไทย ในขณะนี้ เนื่องจากมีลักษณะตรงตามความต้องการของผู้มาซื้อแฟรนไชส์และเป็นตราสินค้าที่เป็นที่รู้จักเพื่อรองรับความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันมากขึ้น (ภัทรจิรา ศรีวิจัย, 2557)

จากสภาพความต้องการดังกล่าว การดำเนินธุรกิจร้านสะดวกซื้อในยุคใหม่จึงต้องกำหนดเป้าหมายและทิศทางให้ชัดเจน โดยใช้แนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมทันสมัย และสามารถปรับเปลี่ยนได้ทันสถานการณ์ เพื่อพัฒนาธุรกิจให้สามารถดำรงอยู่ได้และมุ่งไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในตลาดทั้งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบช่องทางจำหน่าย การเปลี่ยนในด้านสินค้าทางเลือกหรือสินค้าทดแทนกัน จะส่งผลทำให้พฤติกรรมของผู้บริโภคเกิดความเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นสินค้าที่เคยขายได้ในปัจจุบันย่อมไม่อาจยืนยันได้ว่าสินค้านั้นจะสามารถขายได้ต่อไปในอนาคต (ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา, 2556)

ทั้งนี้ การสร้างความภักดีต่อตราสินค้าจึงเป็นเป้าหมายหลักอีกประการหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของธุรกิจร้านค้าสะดวกซื้อ เพราะการที่ผู้บริโภคมีการซื้อสินค้าซ้ำและบ่อยจนเกิดเป็นความจงรักภักดีในตราสินค้าเป็นพฤติกรรมที่เคยปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอคงเส้นคงวาในการซื้อ หรือการเข้ารับบริการต่อตรายี่ห้อโดยยี่ห้อหนึ่งซ้ำๆ อยู่เป็นประจำจะทำให้เกิดเป็นความจงรักภักดีและความผูกพันที่เป็นผลสืบเนื่องจากความพึงพอใจของผู้บริโภคที่ได้ใช้ผลิตภัณฑ์นั้นที่มีต่อตราสินค้า ทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันและเกิดการซื้อตราสินค้าแบบเดิมไม่เปลี่ยนแปลง (วรพัฒน์ พัฒนวรเศรษฐ์, 2557)

ร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เป็นร้านค้าที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ตั้งอยู่บริเวณหน้าโรงเรียนสาธิตสาสนวิเทศบางบอน มีทำเลที่ตั้งที่มีผู้มาใช้บริการจำนวนมาก ดังนั้นจึงมีเนื้อที่ในการให้บริการที่ค่อนข้างกว้าง มีสินค้าในปริมาณที่เหมาะสมต่อการเลือกซื้อของลูกค้า โดยลูกค้าส่วนใหญ่นิยมมาใช้บริการในเวลาที่ยังว่าง

ประกอบกับพื้นที่บริเวณรอบร้านเป็นชุมชนและมีหมู่บ้านจำนวนมาก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้บริโภคมีพฤติกรรมที่เร่งรีบและนิยมมาใช้บริการที่ร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงไปของสังคม โดยด้านทำเลที่ตั้งของร้าน ที่โดดเด่นมีสินค้าที่ลูกค้าสามารถเลือกซื้อได้ง่าย มีพนักงานขายที่คอยให้บริการอย่างต่อเนื่อง ได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการเก็บข้อมูลการให้บริการ ทั้งทางด้านทัศนคติและพฤติกรรมเพื่อนำไปเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการสามารถใช้เป็นแนวทางการสร้างความภักดีต่อตราสินค้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพภาพทั่วไปของลูกค้าที่มาใช้บริการที่ร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย
การวิจัยเชิงพรรณนาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากร ได้แก่ ลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการที่ร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3

เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยการทำหนดการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ขึ้นมาโดยทำการศึกษาจากวัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives) และกรอบแนวคิดการวิจัย (Conception Framework) รวมทั้งจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้อื่น นำมาเป็นในการสร้างคำถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับการสร้างความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการสร้างความภักดีต่อตราสินค้า ด้านทัศนคติ และด้านพฤติกรรม โดยแบบสอบถามจะมีทั้งส่วนที่เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วนประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพ และอาชีพ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านทัศนคติ และด้านพฤติกรรม

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการสร้างความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

4.1 การศึกษาหาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ได้แก่ บทความจาก Website ตลอดจนสิ่งพิมพ์เผยแพร่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความภักดีต่อตราสินค้า

ของร้านสะดวกซื้อ เพื่อให้ผลการวิจัยครั้งนี้ได้รับประโยชน์สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

4.2 การพัฒนาแบบสอบถามโดยหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ และเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจคำถามและตอบแบบสอบถามได้ตรงประเด็นที่ผู้จัดทำต้องการ

4.3 การจัดกระทำข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล

4.4 การวิเคราะห์แบบสอบถามการสร้าง ความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ในด้านต่างๆ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

5.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Standard deviation) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Frequency)

5.2 การสร้างความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้ค่า t-test และใช้ค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่ม 3 กลุ่ม ใช้ค่า F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

5.3 ทดสอบความแตกต่างกรณีมีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Differential)

ผลการวิจัย

ผลวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยส่วนใหญ่เป็น

เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.50 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 42.50 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมา 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.50 การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมา ระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 41.25 รายได้ 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 38.75 รองลงมา ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.50 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 71.25 รองลงมา สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 28.75 อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.75 รองลงมา รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 22.50

ผลวิเคราะห์การสร้างความจงรักภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 1 ความจงรักภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานครเมื่อจำแนกตามเพศ

ความจงรักภักดี	ชาย		หญิง		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านทัศนคติ	4.18	.39	3.91	.42	2.92	.41
2. ด้านพฤติกรรม	4.15	.40	4.18	.39	-.40	.79
รวม	4.16	.34	4.05	.31	1.61	.71

จากตารางที่ 1 พบว่า ความจงรักภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานครเมื่อจำแนกตามเพศ โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 ความจงรักภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานครโดยรวม

ความจงรักภักดี	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	f	Sig.
1.ด้านทัศนคติ	ระหว่างกลุ่ม	4	2.14	0.53	3.24	.02*
	ภายในกลุ่ม	75	12.37	0.16		
	รวม	79	14.5			
2.พฤติกรรม	ระหว่างกลุ่ม	4	0.53	0.13	0.86	0.49
	ภายในกลุ่ม	75	11.66	0.86		
	รวม	79	12.02			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	0.86	0.22	2.2	0.08
	ภายในกลุ่ม	75	7.35	0.10		
	รวม	79	8.21			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทดสอบรายด้าน ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพ อาชีพ สินค้าที่ซื้อบ่อย ช่วงเวลาที่ซื้อบ่อย และเหตุผลการใช้บริการ พบว่า ความจงรักภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานครโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีเพียงด้านอายุเท่านั้นที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 พบว่า ความจงรักภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานครจำแนกตามอายุโดยรวม

ด้านทัศนคติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงต้องนำไปทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Differential)

ตารางที่ 3 ความจงรักภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานครเมื่อเปรียบเทียบรายคู่จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{x}$	1	2	3	4	5
		ต่ำกว่า 20 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 20 ปี	3.87	-	0.18	0.92	0.53	.00*
21-30 ปี	4.07	-	-	0.12	0.48	.02*
31-40 ปี	3.88	-	-	-	0.53	.02*
41-50 ปี	3.98	-	-	-	-	.01*
51 ปีขึ้นไป	4.52	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 3 พบว่าความจงรักภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอนด้านทัศนคติ พบว่า อายุต่ำกว่า 20 ปี มีมากกว่าอายุ 51 ปีขึ้นไป อายุ 21-30 ปี ด้านทัศนคติมีมากกว่าอายุ 51 ปีขึ้นไป อายุ 31-40 ปี ด้านทัศนคติมีมากกว่าอายุ 51 ปีขึ้นไป และพบว่า ด้านทัศนคติ อายุ 41-50 ปี มีมากกว่าอายุ 51 ปีขึ้นไป

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการสร้างควมภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ด้านทัศนคติ โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับโดยรวมและรายด้านจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับแรกคือ ยิ้มแย้มแจ่มใส รองลงมาคือ มีการแจ้งโปรโมชั่นเสมอ และ มีความชำนาญและความรวดเร็ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การยิ้มแย้มแจ่มใสของพนักงานเพื่อที่จะต้อนรับลูกค้าที่จะเข้ามาใช้บริการเซเว่นอีเลฟเว่น และพนักงานยังมีการแจ้งโปรโมชั่นเสมอเพื่อที่ลูกค้าจะได้ทราบถึงโปรโมชั่นต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชนินทร์ มีโกศล (2559) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลต่อค่าใช้จ่าย

ของผู้บริโภคในปัจจุบันต่างๆ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญมากที่สุดกับ ความสะดวกในการเดินทาง และผู้บริโภคที่ใช้บริการร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่นให้ความสำคัญด้านขนาดร้านที่ขนาดใหญ่ มาก ส่วนปัจจัยใกล้ร้านเซเว่นอีเลฟเว่นมีร้านสะดวกซื้อร้านอื่นหลายร้าน ผู้บริโภคมองว่าไม่มีความจำเป็นมากนัก

2. ด้านพฤติกรรม โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับโดยรวมและรายด้านจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับแรกคือ การบริการมีความน่าเชื่อถือ รองลงมาคือ หลังจากใช้บริการแล้วท่านยังสนใจข้อมูลของสินค้าเพิ่มเติม และอยากแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาใช้บริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานมีการบริการมีความน่าเชื่อถือ และหลังจากใช้บริการแล้วท่านยังสนใจข้อมูลสินค้าเพิ่มเติม สามารถสอบถามพนักงานบริการได้ และอยากแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาใช้บริการอีกต่อไปเรื่อยๆ ซึ่งสอดคล้องกับมวนวิภา ผดุงสิทธิ์ (2558) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคจากร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคจากร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีจำนวนทั้งสิ้น 2 ปัจจัย เมื่อเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอยจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และความเหมาะสมของราคา และปัจจัยด้านบุคคลและกระบวนการ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของดวงกมล ศรีอมรชัย และไกรชิต สุตะเมือง (2552) ที่ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการขายที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคที่เซเว่น อีเลฟเว่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการส่งเสริมการขายและภาพลักษณ์

ที่นำมาทำการส่งเสริมการขายมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภคที่เซเว่นอีเลฟเว่นในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ความจงรักภักดีต่อตราสินค้าและความไว้วางใจในตราสินค้ามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภคที่เซเว่นอีเลฟเว่นในเขตกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

การสร้าง ความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลวิจัย พบว่า 1) ด้านทัศนคติ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากตามลำดับ ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใส รองลงมา คือ มีการแจ้งโปรโมชั่นเสมอ มีความชำนาญและความรวดเร็ว โดยเมื่อพิจารณาร่วมกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วพบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญมากที่สุดกับความสะดวกในการเดินทางและให้ความสำคัญด้านขนาดร้านที่มีขนาดใหญ่มาก และ 2) ด้านพฤติกรรม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากตามลำดับ ได้แก่ การบริการมีความน่าเชื่อถือ รองลงมา คือ หลังจากใช้บริการแล้วยังสนใจข้อมูลของสินค้าเพิ่มเติม และอยากแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาใช้บริการและเมื่อพิจารณาร่วมกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคจากร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีจำนวนทั้งสิ้น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และความเหมาะสมของราคา และปัจจัยด้านบุคคลและกระบวนการ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ความภักดีต่อตราสินค้า ของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานครด้านทัศนคติ ควรสร้างการรับรู้ในด้าน

คุณภาพและบริการ เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความจงรักภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อ เช่น ยิ้มแย้มแจ่มใส มีการแจ้งโปรโมชั่นแก่ลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ พนักงานมีความชำนาญและความรวดเร็วในการให้บริการ

2. ความภักดีต่อตราสินค้าของร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานครด้านพฤติกรรม ควรสร้างการรับรู้คุณภาพ และรับรู้ในคุณค่าตราสินค้า เพื่อลดพฤติกรรมลังเลในการเลือกซื้อสินค้าที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลยุทธ์ในการให้บริการของธุรกิจร้านสะดวกซื้ออื่นๆ แล้วนำไปใช้พัฒนาเพื่อสร้างความภักดีต่อตราสินค้าให้มากขึ้น

2. ควรศึกษาการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและกลยุทธ์ในการให้บริการของธุรกิจร้านสะดวกซื้ออื่นๆ โดยผู้ประกอบการร้านสะดวกซื้อสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับร้านของตนเองได้ด้วย เพื่อช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับธุรกิจ และสามารถพัฒนาระบบการจัดการให้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3. ควรศึกษาการวางแผนกลยุทธ์และการเพิ่มศักยภาพในการรับรู้ในคุณค่าตราสินค้า ของธุรกิจร้านค้าสะดวกซื้อเพื่อให้เกิดการเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายให้มากขึ้น

4. ควรศึกษาการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจร้านค้าสะดวกซื้อซึ่งจะเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะทำให้ธุรกิจร้านค้าสะดวกซื้อมีความก้าวหน้าและมีผลกำไรเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชนินทร์ มีโกคี. (2559). ศึกษาเกี่ยวกับผลค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค (การค้นคว้าอิสระปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ดวงกมล ศรีอมรชัย และไกรชิต สุตะเมือง. (2552). แนวทางการส่งเสริมการขายที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคที่เซเว่น อีเลฟเว่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารการเงิน การลงทุน การตลาดและการบริหารธุรกิจ, 4(1), 66-88.
- ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา. (2556). การตลาดสำหรับการบริการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรจิรา ศรีวิจัย. (2557). การรับรู้ภาพลักษณ์ของร้านค้าสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น (7-eleven) ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ปทุมธานี.
- มนวิกา ผดุงสิทธิ์. (2558). ร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม (การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วรพัฒน์ พัฒนวรเศรษฐ์. (2557). ภาพลักษณ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและความจงรักภักดีต่อตราสินค้าของร้านเซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดกรุงเทพ (การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟ

กรณีศึกษา: ร้านมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

Guidelines Development for Competitive Strategy of Café Case Study:
Meena Café, Muangchoom Sub-District, Thamuang District, Kanchanaburi Province

เตชะธร สุขชัยศรี¹

Techathorn Sukchaisri¹

Corresponding author's E-mail: tesph4@gmail.com¹

(Received: February 5, 2020; Revised: May 26, 2020; Accepted: June 16, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของร้านกาแฟกรณีศึกษา: ร้านมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี 2) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นลูกค้าของร้านจำนวน 400 คนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้แบ่งออกเป็นสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติอ้างอิงที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test, F-test, One-way ANOVA และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Differential)

ผลวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.00 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.00 มีอายุระหว่าง 16 ปี ไม่เกิน 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.00 รองลงมา มีอายุระหว่าง 26 ปี ไม่เกิน 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมา วิทยาลัย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 22.00 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมา 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.00 มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมา พนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 22.00

แนวทางในการปรับปรุงพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี มีระดับคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนประสมทางการตลาด 7P ได้แก่ 1) ด้านผลิตภัณฑ์ 2) ด้านราคา 3) ด้านช่องทางจัดจำหน่ายหรือสถานที่ 4) ด้านการส่งเสริมการตลาด 5) ด้านกระบวนการ 6) ด้านบุคลากรและ 7) ด้าน การนำเสนอลักษณะทางกายภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์การแข่งขันมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมา ด้านบุคลากร และต่ำที่สุดด้านช่องทางการจัดจำหน่ายหรือสถานที่

คำสำคัญ: แนวทาง การพัฒนา กลยุทธ์การแข่งขัน ร้านกาแฟ

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

¹Lecturers, Industrial Management, Faculty of Business Administration, Northern College

Abstract

This research aimed to analyze Guidelines Development for Competitive Strategy of cafe, Case Study: Meena Cafe Tumbol Muangchoom Amphoe Thamuang Kanchanaburi Province. This study purpose to: 1) Investigation on The Competitive Strategy of cafe, Case Study: Meena Cafe Tumbol Muangchoom Amphoe Thamuang Kanchanaburi Province 2) Investigation on The Guidelines Development for Competitive Strategy of cafe, Case Study: Meena Cafe. In this research quantitative data were customer with 400 samples who use a service of Meena Cafe. The Descriptive statistics used to analyze data composed of percentage, mean, standard deviation, and frequency. The Inferential statistics used to analyze data composed of t-test, F-test, One-way ANOVA, and LSD (Least Significant Differential).

The findings indicated that a sample of customer who using a service of Meena Cafe were female for 64.00% and males representing 36.00%, age between 16 years and not over 25 years, representing 63.00%, followed by aged between 26 years and not over 35 years, representing 20.00%, education level below a bachelor degree, representing 45.00%, next is high school, representing 22.00%, monthly income is less than 5,000 baht or 32.00%, next is 10,001-15,000 baht, representing 24.00% and Student for 47.00%, followed by company's employees were 22.00%.

The Guidelines Development for Competitive Strategy of cafe, Case Study: Meena Cafe Tumbol Muangchoom Amphoe Thamuang Kanchanaburi Province. There is a high level of overall opinion that Marketing Mix 7P composed of 1) product 2) price 3) place 4) promotion 5) process 6) people and 7) physical evidence. When considered in each aspect shows that the Competitive Strategy of cafe, Case Study: Meena Cafe Tumbol Muangchoom Amphoe Thamuang Kanchanaburi Province were highest average is product, next is people and the lowest is place.

Keywords: guidelines, development, competitive strategy, Cafe

ความเป็นมาของปัญหา

สภาพการแข่งขันที่รุนแรงของธุรกิจในปัจจุบัน จำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด และเพิ่มศักยภาพในการดำเนินธุรกิจด้วยการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อให้เข้าถึงความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้บริโภค รวมถึงการรักษาธุรกิจให้อยู่รอดภายใต้สภาพการแข่งขันในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน

จากสภาพการแข่งขันดังกล่าว การดำเนินธุรกิจในยุคใหม่จึงต้องกำหนดเป้าหมายและทิศทางให้ชัดเจน

โดยใช้กลยุทธ์การดำเนินงานที่เหมาะสมทันสมัยและสามารถปรับเปลี่ยนได้ทันสถานการณ์ เพื่อพัฒนาธุรกิจให้สามารถดำรงอยู่ได้และมุ่งไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในตลาดทั้งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบช่องทางจำหน่ายการเปลี่ยนในด้านสินค้าทางเลือกหรือสินค้าทดแทนกันจะส่งผลทำให้พฤติกรรมของผู้บริโภคเกิดความเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นสินค้าที่เคยขายได้ในปัจจุบันย่อมไม่อาจยืนยันได้ว่าสินค้านั้นจะ

สามารถขายได้ต่อไปในอนาคต (ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา, 2556)

ธุรกิจร้านกาแฟเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่มีสภาพการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยกลุ่มทุนขนาดใหญ่ได้มีการขยายฐานลูกค้ามากขึ้น และในช่วงที่ผ่านมา พบว่ามีผู้ประกอบการรายใหญ่ประกาศเดินทางในธุรกิจร้านกาแฟมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ปตท. กับแบรนด์ค้อเมซอนที่ประกาศขยายสาขาเพิ่มจาก 2,600 สาขา เป็น 3,500 สาขา ใน 5 ปี, บางจาก กับการสร้างแบรนด์คิมเมจให้กับ อินทนิล, พีที กับการเดินทางสร้างแบรนด์กาแฟพันธุ์ไทย, คอฟฟี่เวิลด์บุกตลาดพรีเมียม และ ซีพี กับ การขยายสาขาแบรนด์คอลลีคาเฟ่และมอลชน ทั้งในร้านเซเว่นอีเลฟเว่น และสแตนดาร์ดโซน รวมทั้งล่าสุดกับเบอร์ลียูเคเกอร์ (บีเจซี) ในกลุ่มนายเจริญ สิริวัฒนภักดี ที่เข้าซื้อกิจการร้านกาแฟวาวี พร้อมทั้งปรับตัวเข้าสู่ตลาดพรีเมียม และเดินทางขยายสาขาในปั๊มติทั่วประเทศ (ฐานเศรษฐกิจ, 2562)

ทั้งนี้การปรับแนวทางการตั้งราคาด้วยการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อนำมาพัฒนาสินค้าให้เกิดความสอดคล้องระหว่างความต้องการของผู้บริโภคและความสามารถในการผลิตของธุรกิจร้านกาแฟสดขนาดย่อมจึงมีความสำคัญต่อการอยู่รอดของธุรกิจการตั้งราคาสินค้าต่ำกว่าคู่แข่งเท่ากับคู่แข่งหรือการตั้งราคาสินค้า โดยกำหนดจากต้นทุนที่คาดว่าจะได้รับจึงไม่ใช่กลยุทธ์ที่สามารถใช้ได้ในการแข่งขันที่รุนแรงได้อีกต่อไปเพราะสิ่งที่สำคัญที่สุดในการกำหนดราคา คือราคาสินค้า และบริการจะต้องเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการรวมถึงเป็นราคาที่ผู้บริโภคยอมรับได้ (ธวัชชัย มงคลสกุลฤทธิ์, 2553)

ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าความต้องการของผู้บริโภคจึงเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้ประกอบการร้านกาแฟสดมีหลักเกณฑ์ในพัฒนาผลิตภัณฑ์และสามารถกำหนดราคาได้

เหมาะสมกับลูกค้ากลุ่มต่างๆ ด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการต้องรู้ว่าปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผู้บริโภคและผู้บริโภคนั้นรับรู้ราคาอย่างไรกลยุทธ์การตั้งราคาด้วยวิธีการกำหนดราคาหรือการตั้งราคาเชิงกลยุทธ์ เพื่อสะท้อนคุณค่าของผลิตภัณฑ์จากการนำความต้องการของลูกค้ามาเป็นหลักในการผลิตทำให้การตั้งราคาในรูปแบบเปลี่ยนจากการตั้งราคาตามต้นทุนเพียงด้านเดียวเป็นการตั้งราคาเชิงคุณค่าของผลิตภัณฑ์เพื่อให้ผู้บริโภครับรู้ซึ่งทำได้โดยให้ผู้บริโภคเป็นผู้ประเมินคุณค่าของผลิตภัณฑ์โดยตรงเช่นการสำรวจแนวคิดเกี่ยวกับความเหมาะสมของราคาต่อผลิตภัณฑ์หรือการให้ผู้บริโภคประเมินคุณค่าผลิตภัณฑ์จากการเปรียบเทียบกับคู่แข่ง (ธวัชชัย มงคลสกุลฤทธิ์, 2550)

ร้านกาแฟมินาคาเฟ่ เป็นร้านกาแฟในจังหวัดกาญจนบุรีที่นักท่องเที่ยวทั่วไป นิยมมานั่งรับประทานกาแฟ โดยมีจุดดึงดูดใจ คือทิวทัศน์ที่สวยงามของทุ่งนาที่อยู่บริเวณหลังวัดถ้ำเสือที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอดนิยมนของจังหวัดกาญจนบุรี ภายในร้านมีกาแฟมากมายหลากหลายรสชาติที่เป็นจุดขายรวมถึงเครื่องดื่มประเภทน้ำปั่นผลไม้ต่างๆ หลายชนิดให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามานั่งชมทิวทัศน์ พักผ่อนหย่อนใจและเลือกจิบเครื่องดื่มทั้งร้อนและเย็นกันอย่างสะดวกสบาย โดยนักท่องเที่ยวสามารถเลือกเดินเล่นได้โดยรอบบริเวณร้านเพื่อเก็บภาพประทับใจกันได้อย่างเต็มที่

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าวิธีการดำเนินงานและรูปแบบของการแข่งขันในธุรกิจร้านกาแฟได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงไปของสังคม ทั้งในด้านทำเลที่ตั้งของร้านกรรมวิธีการชงกาแฟให้ได้มาตรฐานรายการเครื่องดื่มที่มีมากมายหลากหลายชนิด ขนมหวาน ของรับประทานเล่นที่มีรสชาติมีรูปแบบที่โดดเด่นให้ลูกค้าเลือกสรรมีการขายของที่ระลึกหรือแก้วกาแฟที่มีเครื่องหมายแสดงถึง

สัญลักษณ์ของร้านพนักงานให้บริการได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดีที่สำคัญกาแฟเป็นกระแสที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากจากผู้บริโภคดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจร้านกาแฟจึงจำเป็นต้องคิดกลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟเพื่อให้ธุรกิจสามารถอยู่รอดและมีส่วนแบ่งทางการตลาดเพิ่มขึ้นและดึงดูดลูกค้าให้มาใช้บริการผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการเก็บข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการสามารถใช้เป็นแนวทางในการหากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์การแข่งขันของร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยเชิงพรรณนาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการของร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือกลุ่มลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการที่ร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี โดยการกำหนดการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ขึ้นมาโดยทำการศึกษาจากวัตถุประสงค์การวิจัย

(Objectives) และกรอบแนวคิดการวิจัย (Conception Framework) รวมทั้งจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้อื่นนำมาเป็นแนวทางในการสร้างคำถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เกี่ยวกับการให้บริการรสชาติของกาแฟ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามจะมีทั้งส่วนที่เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิดโดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ส่วนประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าใช้บริการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลผู้บริโภคที่เข้าใช้บริการร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ เหตุผลที่เข้าใช้บริการ ความถี่ในการใช้บริการ ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในการใช้บริการ ช่วงเวลาที่มาใช้บริการ ระยะเวลาที่ใช้บริการในแต่ละครั้ง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกเป็น 7 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการบริการ ด้านบุคลากร และด้านการนำเสนอลักษณะทางกายภาพ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

4.1 การศึกษาหาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ได้แก่ บทความจาก Website ตลอดจนสิ่งพิมพ์เผยแพร่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้าน

กาแฟเพื่อให้ผลการวิจัยครั้งนี้ได้รับประโยชน์สมบูรณยิ่งขึ้น

4.2 การพัฒนาแบบสอบถามโดยหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ และเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจคำถามและตอบแบบสอบถามได้ตรงประเด็นที่ผู้จัดทำต้องการ

4.3 การจัดกระทำข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล

4.4 การวิเคราะห์แบบสอบถามแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันในการให้บริการของร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านต่างๆ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

5.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Standard deviation) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Frequency)

5.2 แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่า t-test และใช้ค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่ม 3 กลุ่มใช้ค่า F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

5.3 ทดสอบความแตกต่างกรณีมีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Differential)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการของร้านกาแฟมีนาคาเฟ่โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.00 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ

36.00 มีอายุระหว่าง 16 ปีไม่เกิน 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.00 รองลงมา มีอายุระหว่าง 26 ปีไม่เกิน 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมามัธยมปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 22.00 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมา 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.00 มีอาชีพพนักงาน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมาพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 22.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เข้าใช้บริการของร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลของผู้เข้าใช้บริการของร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อจำแนกตามเพศ

ข้อมูล	ชาย		หญิง		t	Sig.
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. เหตุผลที่เข้าใช้บริการ	4.18	0.39	3.91	0.42	2.92	.41
2. ความถี่ในการใช้บริการ	4.15	0.40	4.18	0.39	-.40	.79
3. ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย	3.90	0.40	4.15	0.37	2.89	.39
4. ช่วงเวลาที่มาใช้บริการ	4.13	0.39	3.89	0.38	2.84	.37
5. ระยะเวลาที่ใช้บริการ	3.88	0.42	4.14	0.37	2.74	.29
รวม	4.17	0.32	4.03	0.29	1.59	.88

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลของผู้เข้าใช้บริการของร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อจำแนกตามเพศโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบกลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวม

การทดสอบรายด้านประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่จำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านการนำเสนอลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการให้บริการ พบว่าระดับความคิดเห็นกลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน และรายด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบรายคู่ (Multiple Comparison) ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Differential)

กลยุทธ์การแข่งขัน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	f	Sig.
1.ด้านผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	5.824	2	2.912	4.473*	0.013*
	ภายในกลุ่ม	104.82	161	0.65		
	รวม	110.64	163			
2.ด้านราคา	ระหว่างกลุ่ม	3.845	2	1.922	2.426	0.092
	ภายในกลุ่ม	130.74	165	0.792		
	รวม	134.58	167			
3.ด้านสถานที่จำหน่าย	ระหว่างกลุ่ม	0.058	2	0.029	0.041	0.96
	ภายในกลุ่ม	116.79	165	0.71		
4.ด้านส่งเสริมการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	0.516	2	0.258	0.76	0.469
	ภายในกลุ่ม	56.063	165	0.34		
	รวม	56.579	167			
5.ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2.879	2	1.44	3.918*	0.022*
	ภายในกลุ่ม	60.627	165	0.37		
	รวม	63.506	167			
6.ด้านการนำเสนอ	ระหว่างกลุ่ม	0.779	2	0.39	1.047	0.353
	ภายในกลุ่ม	61.377	165	0.37		
7.ด้านกระบวนการ	ระหว่างกลุ่ม	8.443	4	2.111	0.77	0.471
	ภายในกลุ่ม	108.4	163	0.67		
	รวม	116.85	167			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.063	2	0.531	1.518	0.222
	ภายในกลุ่ม	56.374	161	0.35		
	รวม	57.437	163			

ตารางที่ 3 กลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อเปรียบเทียบรายคู่จำแนกตามด้านผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	$\bar{X}$	1	2	3	4	5
1	4.4 -	-	-.861**	0.6083	.8850**	.5794*
2	3.605 -		-	-0.002	-0.003	-0.047
3	3.538 -			-	-0.2534	0.0231
4	3.25 -				-	-0.891
5	3.791 -					-

ตารางที่ 4 กลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อเปรียบเทียบรายคู่จำแนกตามด้านบุคลากร

บุคลากร	$\bar{X}$	1	2	3	4	5
1	3.86 -	-	.4745*	0.21	.5050*	0.2548
2	3.385 -		-	-0.2645	0.0304	-0.2196
3	3.65 -			-	0.295	0.0448
4	3.355 -				-	-0.2501
5	3.605 -					-

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ตำบลม่วงชุมอำเภอดำม่วงจังหวัดกาญจนบุรี มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนทางการตลาด 7P ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายหรือสถานที่ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการบริการ ด้านบุคลากร และด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแสดงให้เห็นว่า กลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุมอำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมาด้านบุคลากร ต่ำที่สุด คือด้านช่องทางการจัดจำหน่ายหรือสถานที่ เมื่อศึกษาข้อมูลทั้ง 7 ด้านมีข้อสรุป ดังนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือคุณภาพของวัตถุดิบสดใหม่ รองลงมาคือ ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ เค้ก บราวนี่ วาฟเฟิลบิงซู เป็นต้น ต่ำที่สุด

คือรสชาติของเครื่องดื่ม หวานหอมกลมกล่อม อร่อย
เข้มข้น ตามลำดับ

2. ด้านราคา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ราคา
ผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับบรรยากาศภายในร้าน รองลงมา
คือ ราคาเหมาะสมของผลิตภัณฑ์ เมื่อเปรียบเทียบกับ
รสชาติและคุณภาพ ต่ำที่สุดคือ ราคาถูกกว่าเมื่อ
เปรียบเทียบกับร้านอื่น

3. ด้านช่องทางจัดจำหน่าย โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ย
มากที่สุด คือความเหมาะสมสถานที่ชัดเจนหาง่าย รองลงมา
คือความสะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ และส่วนที่
ต่ำสุดคือ ที่จอดรถสะดวกเพียงพอ

4. ด้านการส่งเสริมการตลาด โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ย
มากที่สุด คือมีโปรโมชั่นผลิตภัณฑ์พิเศษประจำเดือน
รองลงมา คือมีการโฆษณา ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง
และส่วนที่ต่ำสุด คือมีการสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ อย่าง
ครอบคลุม เช่น Facebook Fanpage และ Line

5. ด้านการบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ
ความรวดเร็วและถูกต้องในการชำระเงิน รองลงมาคือ
ขั้นตอนในมีความรวดเร็วในการให้บริการ และส่วนที่ต่ำสุด
คือมีความพร้อมในการให้บริการและแก้ปัญหาได้ทันทีเมื่อ
เกิดความผิดพลาด

6. ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การ
ต้อนรับและอัธยาศัยของพนักงาน รองลงมาคือ พนักงานมี
ความเอาใจใส่ในการให้บริการ และส่วนที่ต่ำสุดคือ ความ
เหมาะสมในการแต่งกายของพนักงาน

7. ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทาง
กายภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความสะดวกของ
อาคารสถานที่ รองลงมาคือ การจัดวางสินค้ามีความ
เหมาะสม สะดวกในการเลือกซื้อ และส่วนที่ต่ำสุดคือ
ความกว้างขวางของพื้นที่ภายในร้านอำนวยความสะดวก
สำหรับลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การ
แข่งขันร้านกาแฟมีราคาแพง ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง
จังหวัดกาญจนบุรี มีส่วนทางการตลาด 7P พบว่า ค่าเฉลี่ย
มากที่สุดคือ ด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมาคือ ด้านบุคลากร
ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายหรือ
สถานที่ และสามารถสรุปอภิปรายผลการศึกษาตาม
วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่าในการเลือกซื้อสินค้า
ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบตราผลิตภัณฑ์ของสินค้าที่มีให้
เลือกหลากหลายรวมไปถึงรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่หลากหลาย
ให้เลือกและทันสมัยมีความน่าสนใจทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า
ผู้ผลิตให้ความสำคัญในเรื่องของชนิดบรรจุภัณฑ์ให้มีความ
หลากหลายจึงทำให้ผู้มาใช้บริการเกิดความ
ประทับใจซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ชันญญา ศรีลลิตา
(2556) ที่ศึกษากลยุทธ์การแข่งขันส่งผลต่อการตัดสินใจ
เลือกผลิตภัณฑ์ในการเข้าใช้บริการร้านกาแฟสดของ
ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่กล่าวว่ากลยุทธ์การ
ให้บริการกาแฟสดด้านผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย โดยใช้
บรรจุภัณฑ์ที่มีลวดลายโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะร้าน
มีรสชาติอร่อยเข้มข้นให้เป็นมาตรฐานและคงที่ เพื่อให้
เอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์สินค้าต้องเน้นใหม่และสดทุกวัน
เพื่อรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของทางร้านเอาไว้

2. ด้านบุคลากร พบว่าบุคลากรมีความเข้าใจ
ในการแนะนำสินค้ามีกิริยามารยาทและมนุษยสัมพันธ์ที่
เป็นกันเองกับลูกค้า ทั้งนี้เพราะพนักงานมีความรู้

ความสามารถในการบริการให้ลูกค้าเกิดความประทับใจ อีกทั้งสามารถแก้ไขปัญหาให้กับลูกค้าได้มีการฝึกอบรมแก่พนักงานให้มีมารยาทที่ดีสุภาพเป็นกันเองร้านกาแฟสดมักมีบุคลากรให้บริการแนะนำตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ แก่ลูกค้าเหมาะสมสำหรับร้านกาแฟขนาดเล็กซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัย ชนัญญา ศรีลลิตา (2556) ที่ศึกษาพฤติกรรมการแข่งขันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์ในการเข้าใช้บริการร้านกาแฟสดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่กล่าวว่าพฤติกรรมการจัดการพนักงานให้บริการและพนักงานต้องมีอัธยาศัยที่ดีสุภาพต้องความเอาใจใส่กระตือรือร้นในการให้บริการให้กับลูกค้ารวมถึงความเหมาะสมในการแต่งกายรอบรับคำสั่งซื้อตอบข้อสงสัยและให้การต้อนรับที่เป็นกันเองกับลูกค้าใช้บริการเพื่อให้เกิดความประทับใจกับลูกค้าที่มาใช้บริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับสุกัญญา ละมูล (2559) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟคาเฟ่เมซอนที่พบว่าผู้บริโภคมีความเห็นในด้านของกระบวนการให้บริการด้านบุคลากร เป็นสิ่งสำคัญที่สุดซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจใช้บริการร้านกาแฟสดในภายหลังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายหรือสถานที่พบว่าสถานที่ตั้งเหมาะสมแก่การนัดพบในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่นพักผ่อนพูดคุยชมทิวทัศน์โดยรอบร้านถ้ารูปทิวหนังสือเป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ประกอบการต้องมีการติดตั้งไวไฟเพื่อให้นักศึกษาได้ใช้สัญญาณไวไฟโดยความเหมาะสมของสถานที่ต้องมีความชัดเจนหาง่ายรวมถึงความปลอดภัยของผู้มาใช้บริการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ชนัญญา ศรีลลิตา (2556) ที่ศึกษาพฤติกรรมการแข่งขันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์ในการเข้าใช้บริการร้านกาแฟสดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการแข่งขันร้านกาแฟมีราคาเฟต่ำบล่ม่วงชุมอำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรีให้ประสบความสำเร็จได้แก่ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านเพศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเนื่องจากลูกค้าที่ใช้บริการกาแฟมีราคาเฟต่ำบล่ม่วงชุม อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี สามารถเข้าใช้บริการได้ทั้งเพศชาย และเพศหญิง โดยร้านไม่ได้แบ่งแยกเพศของลูกค้าในการเข้าใช้บริการโดยให้ความสำคัญกับลูกค้าทุกคนซึ่งสอดคล้องกับชนัญญา ศรีลลิตา (2556) จากการทดสอบปัจจัยประชากรศาสตร์ในของด้านอายุที่มีผลต่อความพึงพอใจด้วยการวิเคราะห์หาความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ได้ค่า Sig. เท่ากับ .164 ซึ่งมากกว่าค่า .05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านเพศมีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการและบริโภคเครื่องดื่มร้านสตาร์บัคส์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แม้ว่าจะระดับอายุจะเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของแต่ละบุคคลก็ตามแต่ผู้บริโภคไม่ว่าจะมีอายุมากหรือน้อยก็จะมีแนวคิดและเหตุผลการบริโภคเครื่องดื่มไปในแนวทางเดียวกันรวมทั้งร้านสตาร์บัคส์มีเครื่องดื่มให้บริการหลากหลายประเภททั้งกาแฟและน้ำผลไม้สามารถตอบสนองความต้องการบริโภคของผู้บริโภคในช่วงอายุต่างๆ ได้

5. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการแข่งขันร้านกาแฟปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านเพศให้ประสบความสำเร็จมีอายุการศึกษาอาชีพรายได้เฉลี่ยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการมีหลากหลายที่มาใช้บริการในร้านทำให้มีความคิดเห็นในด้านการแต่งกายสะอาดและสุขภาพเหมาะสมร้านมีความสะอาดซึ่งสอดคล้องกับ ชนัญญา ศรีลลิตา (2556) ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการและบริโภคเครื่องดื่มร้านสตาร์บัคส์มี 6 ปัจจัยเรียงลำดับตามอิทธิพล

ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจจากมากไปน้อยได้แก่ปัจจัยด้านราคาและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ปัจจัยด้านการบริการบุคลากรและการประชาสัมพันธ์และปัจจัยด้านแบรนด์รายการส่งเสริมการตลาดและบรรยากาศของร้านตามลำดับในส่วนของคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคที่มีความแตกต่างกันในด้านราคาและด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพเมื่อจำแนกตามอายุซึ่งผู้บริโภคที่ประกอบอาชีพอื่นๆ เช่นอาชีพอิสระนักเรียนนักศึกษาหมอตัวแทนประกันเป็นต้นมีความพึงพอใจในการใช้บริการและบริโภคเครื่องดื่มร้านสตาร์บัคส์สูงที่สุดแต่อย่างไรก็ตามยังมีผู้บริโภคที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศอายุและรายได้ต่อเดือนที่มีความพึงพอใจในการใช้บริการและบริโภคเครื่องดื่มร้านสตาร์บัคส์ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผลวิจัยยังสอดคล้องกับ Lovelock and Wirtz (2016) ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นเรื่องการสร้างความจงรักภักดีต่อตราสินค้าไว้ว่า เป็นการสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนในการประกอบธุรกิจ ก่อนที่จะเกิดความจงรักภักดีนั้น จะมีขั้นตอนของการที่ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจต่อสินค้านั้นก่อน จนเกิดการซื้อซ้ำเกิดความผูกพันต่อสินค้าและบริการ มีความรู้สึกเชื่อถือและไว้วางใจในตัวสินค้า จดจำตราสินค้า และการแนะนำหรือบอกต่อสินค้าและบริการ ไปสู่เพื่อน และครอบครัวได้

สรุปผลการวิจัย

แนวทางในการปรับปรุงพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ตำบลม่วงชุมอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดกาญจนบุรี มีระดับคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนทางการตลาด 7P ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางจัดจำหน่ายหรือสถานที่ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการบริการ ด้านบุคลากร และด้านการสร้าง

และนำเสนอลักษณะทางกายภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์การแข่งขันมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมาคือ ด้านบุคลากรต่ำที่สุดคือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายหรือสถานที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

กลยุทธ์การแข่งขันร้านกาแฟมีนาคาเฟ่ ตำบลม่วงชุม อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดกาญจนบุรี ดังกล่าวศึกษาได้นำเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ดังนี้

1. ร้านควรจัดให้มีการส่งเสริมด้านการตลาด เช่น การทำโปรโมชั่นของทางร้าน โดยการสะสมแต้มจากยอดซื้อ การลดราคาสินค้าในช่วงเวลาที่ร้านใกล้ปิดให้บริการ หรือช่วงวันสำคัญต่างๆ ซึ่งทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจในการใช้บริการและอาจส่งผลต่อความจงรักภักดีในตราสินค้าในภายหลังได้อีกด้วย

2. ร้านควรสร้างการส่งเสริมการตลาดตามเทศกาล เพื่อดึงดูดใจให้ผู้บริโภคต้องการเข้ามาใช้บริการมากยิ่งขึ้น และมีการปรับให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคในกลุ่มต่างๆ เพื่อสร้างความจงรักภักดีต่อสินค้าและบริการให้มากยิ่งขึ้น

3. ร้านควรเพิ่มเมนูเครื่องดื่มที่เน้นความเข้มข้นของผลิตภัณฑ์ให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้เกิดการบริการซ้ำอาจคิดหรือจัดทำเมนูเครื่องดื่มที่มีรสชาติแปลกใหม่ เพื่อเป็นการดึงดูดให้ลูกค้าหันมาสนใจและใช้บริการในจำนวนมากขึ้น

4. ด้านการจัดจำหน่ายหรือสถานที่ควรเพิ่มที่จอดรถให้เพียงพอและมีความสะดวกต่อลูกค้าที่มาใช้บริการ

5. ด้านบุคลากรควรกระตุ้นให้พนักงานมีความกระตือรือร้นในการให้บริการอย่างสม่ำเสมอมีการฝึกอบรมพนักงานทุกสัปดาห์เพื่อให้ลูกค้าประทับใจในการมาใช้บริการทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลยุทธ์การสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขันของธุรกิจร้านกาแฟแล้วนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของธุรกิจที่สำคัญคือการพัฒนาธุรกิจร้านกาแฟให้ได้เปรียบคู่แข่งมากขึ้น

2. ควรศึกษาการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและกลยุทธ์การแข่งขันธุรกิจโดยผู้ประกอบการกาแฟสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับองค์กรได้ด้วยการสร้างความเข้มแข็งให้กับลูกค้าพัฒนาระบบการจัดการให้ทันสมัยและพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันให้เข้มแข็งและยั่งยืน

3. ควรศึกษาการวางแผนกลยุทธ์และการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจร้านกาแฟ เพื่อให้สามารถแข่งขันในการเพิ่มช่องทางในการจัดหน่วย

4. ควรศึกษาการเชื่อมโยงกันเข้าเป็นเครือข่ายทางธุรกิจในระดับต่างๆ ซึ่งจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ธุรกิจมีความก้าวหน้าและมีผลกำไรเพิ่มมากขึ้นสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

ชนัญญา ศรีลลิตา. (2556). *ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟสดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร* (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ธวัชชัย มงคลสกุลฤทธิ์. (2550). *ต้นแบบผู้จัดการผลิตภัณฑ์*. กรุงเทพฯ: บริษัท ไอเอ็มบีเอส จำกัด.

ธวัชชัย มงคลสกุลฤทธิ์. (2553). *คัมภีร์การตั้งราคาสินค้า*. กรุงเทพฯ: บริษัท ไอเอ็มบีเอส จำกัด.

ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา. (2556). *การตลาดสำหรับการบริการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ร้านกาแฟสุดฮอตไทย-เทศพาเหรดผุดสาขาต้นมูลค่าตลาดทะลุ 2.5 หมื่น ลบ. (2562, กุมภาพันธ์). *ฐานเศรษฐกิจ*, น. 32.

สุกัญญา ละมูล. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟสดคาเฟ่โฮมเชน* (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.

Wirtz.J and Lovelock. C. (2016). *Services Marketing*. London. World Scientific Publishing.

การวิเคราะห์ศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

The Analysis of the Entrepreneur's Capability Small and Medium Enterprises (SMEs) in Loei Area

นิกร น้อยพรม^{1*} อารีรัตน์ ภูธรम्मมะ² วิลัยพร ยากามป้อม² สุพัฒน์ พระเมืองคง³ ทอแสง พิมพ์เป้าธรรม⁴
ณรงค์ กมลชิต⁵

Nikorn Noiprom^{1*} Areerat Phuthamma² Vilaiporn Yakampom² Suphat Phramueangkhong³

Thosang Phimbaotham⁴ Narong Kamonchit⁵

Corresponding author's E-mail: Jose_097134124@hotmail.com¹

(Received: January 22, 2020; Revised: April 22, 2020; Accepted: May 15, 2020)

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย 2) เพื่อวิเคราะห์การเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุน ในพื้นที่จังหวัดเลย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือผู้ประกอบการ SMEs ในพื้นที่จังหวัดเลย จำนวน 13,910 ราย ซึ่งสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างในขั้นต้นเป็นจำนวน 400 ราย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละของข้อมูล และการวิเคราะห์ศักยภาพทางธุรกิจรวมไปถึงการเชื่อมโยงทางธุรกิจในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุนของผู้ประกอบการ SMEs โดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output Model)

ผลการศึกษา พบว่า โครงสร้างธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดเลยเจ้าของธุรกิจส่วนใหญ่มีอายุในช่วงวัยแรงงานกำลังสร้างฐานะ การศึกษามีทั้งมัธยมศึกษาถึงปริญญาตรี รายได้น้อยกว่า 100,000 บาท สัดส่วนต้นทุนส่วนใหญ่จะเป็นค่าวัตถุดิบ รองลงมาคือค่าจ้างแรงงานและค่าน้ำค่าไฟ แหล่งเงินทุนหมุนเวียนจากเงินทุนส่วนตัวหรือครอบครัว ปัจจัยที่มีผลทางบวกต่อการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ คุณภาพสินค้าและบริการ ทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมบรรยากาศดี เทศกาล วันหยุดยาว โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวจะทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น แนวโน้มการลงทุนเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากจังหวัดมียุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีการเปิด AEC ทำให้มีผู้คนเข้ามาในจังหวัดเป็นจำนวนมาก และส่วนใหญ่อยากมีธุรกิจเป็นของตนเอง ส่วนปัญหาที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจคือ

¹อาจารย์ประจำสาขาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³อาจารย์ประจำสาขาเคมี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

⁴อาจารย์ประจำสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

⁵นักวิชาการคลังชำนาญการ สำนักงานคลังจังหวัดเลย

¹Lecturer, Economics Program, Faculty of Management Science, Loei Rajabhat University

²Lecturers, Department of Management Program, Faculty of Management Science, Loei Rajabhat University

³Lecturer, Chemistry Program, Faculty of Science and Technology, Loei Rajabhat University

⁴Lecturer, Computer Science Program, Faculty of Science and Technology, Loei Rajabhat University

⁵A Fiscal Analyst, Professional Level, Loei Provincial Office of the Comptroller General

ต้นทุนที่ปรับตัวสูงขึ้น การแข่งขันทางการค้าเพิ่มมากขึ้น ในส่วนของความต้องการนั้นสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการทั้งภาคการผลิตกิจการภาคบริการ และกิจการค้าปลีกค้าส่งมากที่สุดคือด้านเงินทุนเพื่อการขยายกิจการ ในขณะที่การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ พบว่า รายได้จากการดำเนินกิจการของผู้ประกอบการ SMEs มูลค่า 16,055.2 ล้านบาท ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเลยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 15,987.2 ล้านบาท ก่อให้เกิดการจ้างงาน รวมทั้งสิ้น 71,212 คน โดยรายได้ของผู้ประกอบการทุกๆ 255,457 บาท จะก่อให้เกิดการจ้างงาน 1 คน

คำสำคัญ: วิเคราะห์ ศักยภาพ ผู้ประกอบการ การเชื่อมโยง

Abstract

The analysis of the entrepreneur's capability in Loei Small and Medium Enterprises (SMEs) of the has two objectives; 1) to analyze the capability of the SMEs entrepreneur in Loei province 2) to analyze the business connection of the SMEs entrepreneur in the matter of the agriculture, industry, trade and investment in Loei province The population is the SMEs entrepreneur in Loei, 13,910 participants which can be indicated as sampling group at 400 by using the descriptive statistics to find the mean and percentage of the data. It's done by compile the SMEs entrepreneur data to cover all in Loei and analyze the business's capability including, the business connection, agriculture, industry, investment of the SMEs entrepreneur by using the Input-Output Model.

The study found that the business structure, SMEs entrepreneur in Loei province, the business owner mostly aged as working labor period. The education is at high school level and bachelor's degree. The income is lower than 100,000 THB. The most portion of the cost is raw material. The second thing are the wage and electricity cost. The source of the cost circulated from personal family. The positive factor to run business is the goods' quality, services and locations with a pleasant atmosphere, the festival and a long holiday. During the high season, amount of the tourists will go higher. The investment tends to increase continuously because the province has the tourism development strategy continuously. The AEC commencement influences people to move to the province at the high amount and mostly want to own the business. The main problem in the running business is that the cost gets higher and become more competitive. The entrepreneur both the manufacture and service part and retail business need the most is the cost to expand their businesses. From the analysis of the business connection of the SMEs entrepreneur by using secondary source, it was found that the income from running business of the SMEs entrepreneur values 16,055.2 million Bath. The Gross domestic product in Loei increasingly values 15,987.2 million Bath. The entrepreneur's income is shown that every 255,457 Bath would cause the hiring for one person.

Keywords: analysis, capability, entrepreneur, connection

ความเป็นมาของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560-2564) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน รัฐบาลมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาประเทศสู่ไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่จะขับเคลื่อนที่สำคัญด้านเศรษฐกิจคือผู้ประกอบการ SMEs โดยสร้างให้เป็นผู้ประกอบการที่ทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจ มุ่งผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง (High value) อันจะเป็นการสนับสนุนให้เศรษฐกิจในภาพรวมขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นปฐมบทของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูง ที่มีการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว

การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในช่วง 5 ปีข้างหน้าจำเป็นต้องเร่งพัฒนาระดับ SMEs ไทยทุกระดับการเติบโตให้มีศักยภาพ สามารถทำธุรกิจระดับสากลมากขึ้น เพื่อช่วยให้ SMEs มีบทบาททางเศรษฐกิจมากขึ้น ช่วยสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างแท้จริง โดยวิสัยทัศน์ของแผนการส่งเสริมฯ ฉบับที่ 4 (2560-2564) ได้กำหนดให้ “SMEs ไทยเติบโต แข่งขันได้ในระดับสากล เพื่อเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ” ทั้งนี้เพื่อให้ SMEs เป็นแรงขับเคลื่อนประเทศไทยก้าวพันทันกับต่างประเทศรายได้ปานกลางให้ได้ภายใน 10 ปี (2570) (สำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2561) แผนการส่งเสริมฯ ฉบับที่ 4 มุ่งให้เกิดการขยายบทบาททางเศรษฐกิจของ SMEs จึงได้กำหนดเป้าหมายในระดับผลกระทบเชิงมหภาคให้ “สัดส่วนมูลค่าของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของ SMEs ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ เพิ่มขึ้นเป็น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ภายในปี 2564” โดยแนวคิดของการดำเนินงานภายใต้แผนการส่งเสริมฯ นั้นให้ความสำคัญทั้งการพัฒนา SMEs เพื่อเป็นเครื่องมือสร้าง ความสามารถในการ

การแข่งขันเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดด (Competitive growth) และการส่งเสริม SMEs เพื่อเป็นเครื่องมือการกระจาย รายได้และลดความเหลื่อมล้ำ (Inclusive growth)

ทั้งนี้ การส่งเสริมและพัฒนา SMEs มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนาที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามแนวทางดำเนินการดำเนินงานที่มีความสำคัญ เป็นแนวทางที่จะสร้างการ เติบโตที่ยั่งยืนให้กับ SMEs และถือได้ว่าเป็นเงื่อนไขของความสำเร็จในการส่งเสริม SMEs ของแผนการส่งเสริมฯ ฉบับที่ 4 มีดังนี้ 1) ปรับปรุงให้การดำเนินธุรกิจของ SMEs มีความสะดวกมากขึ้น (Ease of doing business) 2) ส่งเสริมให้ SMEs มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ (Smart SMEs) 3) พัฒนา SMEs รุ่นใหม่ให้ก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการที่สร้างคุณค่า และมูลค่า (High value startup)

จังหวัดเลยเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีผู้ประกอบการ SMEs อยู่เป็นจำนวนมากกว่า 13,830 ราย (สำนักงานสถิติจังหวัดเลย, 2561) ในหลากหลายสาขาอาชีพ และมีผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่นิยมในตลาดทั้งในระดับจังหวัดและภูมิภาค รวมไปถึงผลิตภัณฑ์เหล่านั้นยังเป็นสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green economy) ซึ่งมีความโดดเด่น เช่น พืชอาหารปลอดสารพิษ ผลิตภัณฑ์ได้จากพื้นที่สูง ซึ่งเป็นสินค้าเฉพาะถิ่น ประกอบกับด้วยบริบทของจังหวัดเลยมียุทธศาสตร์การพัฒนาสำคัญที่มุ่งเน้นด้านการท่องเที่ยว จึงทำให้เป็นโอกาสที่ดีในการที่จะมีการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในพื้นที่เพื่อให้เกิดการตอบสนองการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดรวมถึงให้สอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศด้วย SMEs ที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการสำรวจสถานการณ์เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ของจังหวัดเลย เพื่อที่จะนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ SMEs และจัดกิจกรรมสนับสนุนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจ SMEs รวมถึงสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม และมีลักษณะตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการเอสเอ็มอีมากที่สุดอันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานของสินค้าของผู้ประกอบการเอสเอ็มอี โดยเฉพาะมาตรฐานสินค้าในระดับภูมิภาค และเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ที่จะใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย
2. เพื่อวิเคราะห์การเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุน ในพื้นที่จังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้ประกอบการ SMEs กิจการผลิตสินค้า กิจการให้บริการ และกิจการค้าส่งและค้าปลีก ในพื้นที่จังหวัดเลยจำนวน 14 อำเภอ จำนวน 13,910 ราย จำแนกเป็น กิจการผลิตสินค้า จำนวน 1,427 ราย กิจการให้บริการ จำนวน 2,997 ราย และกิจการค้าส่งและค้าปลีก จำนวน 9,486 ราย ซึ่งสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการของ Yamane (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551) ณ ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 389 ราย ดังนั้น

ในการวิจัยครั้งนี้ จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในขั้นต้นเป็นจำนวน 400 ราย

1.2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ โดยจะกำหนดแบบถ่วงน้ำหนักตามสัดส่วนจำนวนสถานประกอบการในแต่ละเขตอำเภอต่อจำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดของทั้ง 14 อำเภอ

2. เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างธุรกิจ ความสามารถในการประกอบการของธุรกิจ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ แนวโน้มและการระบุตัวชี้วัดสถานการณ์ในพื้นที่ การเชื่อมโยงทางธุรกิจกับผู้ประกอบการเกี่ยวข้อง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์การเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุน ในพื้นที่จังหวัดเลย โดยการใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตของภาคเพื่อหาผลการเชื่อมโยงหรือผลกระทบ (linkage effect) พิจารณาจากสมการต่อไปนี้ (Leontief, 1986)

$$X^r = (I - A^r)^{-1} \cdot f^r \quad (1)$$

สมการที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการเชื่อมโยงทางการผลิตของธุรกิจ SMEs

$$I_f^t = I^t(I - A^r)^{-1} \cdot f^r \quad (2)$$

โดยที่

X^r คือ เซ็ต (Set) ของผลผลิตที่อยู่ในรูป Column vector หมายถึง ผลผลิตรวมของอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิตของธุรกิจ SMEs

I คือ เมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity matrix)

A คือ เมทริกซ์ของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (input-output matrix)

r คือ Superscript แสดงว่าเป็นตัวแปรในระดับภูมิภาค

i คือ จำนวนการจ้างงานทั้งหมดอันเกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิตของธุรกิจ SMEs

f' คือ Column vector แสดงรายการเพื่อซื้อสินค้าและบริการประเภทต่างๆ ของธุรกิจ SMEs หมายถึงอุปสงค์ขั้นสุดท้ายที่เกิดจากการใช้จ่ายสำหรับปัจจัยการผลิต

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษานี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

3.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่สะท้อนถึงความสามารถในการประกอบกิจการของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดเลย ซึ่งประกอบไปด้วย ข้อมูลโครงสร้างของธุรกิจ ความสามารถในการประกอบกิจการของธุรกิจ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ รวมไปถึงแนวโน้มและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในพื้นที่ของจังหวัดเลย เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ศักยภาพทางธุรกิจ (ภาคภูมิ สีนุช, 2547)

3.2.2 ศึกษาการเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุน ในพื้นที่จังหวัดเลย โดยการใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตของภาคเพื่อหาผลการเชื่อมโยงหรือผลกระทบ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการคำนวณมี 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ (อนุวัฒน์ มาตตวงษ์, 2558)

1) จัดเตรียมแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศ (ขนาด 180x180) โดยวิธีการตัดทอนสาขาเศรษฐกิจและการรวมกลุ่มสาขาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดเลย โดยอาศัยวิธีการ Matrix

2) คำนวณค่าสัดส่วนที่ตั้ง โดยวิธีการ Simple Location Quotient: SLQ เพื่อนำไปประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของจังหวัดเลย

3) หาค่าสัมประสิทธิ์การผลิตทางตรงและทางอ้อม (Direct and indirect coefficient) จากตารางจากขั้นตอนที่ 1 แล้วนำไปปรับด้วยค่า SLQ จากขั้นตอนที่ 2 จะได้ค่าสัมประสิทธิ์ของจังหวัดเลย

4) หาค่าการเชื่อมโยงทางด้านรายได้ ด้านการจ้างงาน และทางด้านการผลิต แล้วจัดลำดับความสำคัญ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานที่สะท้อนถึงความสามารถในการประกอบกิจการของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดเลยแบ่งเป็นการศึกษา 5 ส่วน ดังนี้

1.1 โครงสร้างธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดเลย พบว่า ธุรกิจ SMEs ในจังหวัดเลย ส่วนใหญ่จะเริ่มกิจการในช่วงหลังปี พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นช่วงที่จังหวัดเลย เริ่มเป็นที่นิยมสำหรับการท่องเที่ยว เจ้าของธุรกิจส่วนใหญ่มีอายุในช่วงระหว่าง 46-60 ปี เป็นช่วงอายุที่อยู่ในวัยแรงงานกำลังสร้างฐานะ การศึกษาของผู้ประกอบการนั้นแม้ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ ผู้ประกอบการมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และผู้ประกอบการมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ดังนั้น หากมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้กับผู้ประกอบการในรูปแบบของการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในการยกระดับความสามารถในการประกอบกิจการนั้นควรแบ่งเป็นชุดความรู้ที่เหมาะสมทั้งสำหรับผู้ที่มีฐานความรู้ในระดับมัธยมศึกษาและระดับปริญญาตรี และอายุงานของพนักงานจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มที่มีอายุงาน น้อยกว่า 3 ปี ซึ่งทั้ง 3 กิจการจะมีอายุงานของพนักงาน อยู่ในกลุ่มนี้เป็นส่วนใหญ่ และกลุ่มที่มีอายุงานมากกว่า 10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูล

การเริ่มธุรกิจที่ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการเริ่มธุรกิจหลังจากปี พ.ศ. 2550

1.2 ความสามารถในการประกอบการของ ธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีรายได้ในระดับ น้อยกว่า 100,000 บาท ต้นทุนส่วนใหญ่ของผู้ประกอบการ ธุรกิจ SMEs จะเป็นต้นทุนส่วนของวัตถุดิบ รองลงมาคือ ค่าจ้างแรงงานและค่าน้ำค่าไฟ แหล่งเงินทุนหมุนเวียนส่วนใหญ่จากเงินทุนส่วนตัวหรือครอบครัว อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะไม่ได้ใช้เงินทุนหรือสินเชื่อกจากสถาบันการเงินเนื่องจากไม่มีความสนใจที่จะ เข้าถึงแหล่งเงินทุนดังกล่าว แต่ก็มีผู้ประกอบการบางส่วน ที่ต้องการเข้าถึงแหล่งเงินทุนแต่ประสบปัญหาไม่สามารถ เข้าถึงได้เนื่องจากผู้ประกอบการไม่มีการทำแผนธุรกิจ

1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยที่มีผลทางบวกต่อการ ดำเนินธุรกิจของตน ได้แก่ คุณภาพสินค้าและการ บริการ อาหารรสชาติดี ทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมบรรยากาศดี ช่วงท่องเที่ยว เทศกาล วันหยุดยาว โดยเฉพาะในช่วง ฤดูกาลท่องเที่ยว จะทำให้นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ส่วน ปัจจัยทางลบ ได้แก่ การแข่งขันกันมากขึ้น ทั้งจาก ผู้ประกอบการธุรกิจรายเล็กและผู้ประกอบการธุรกิจราย ใหญ่ ปัญหาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไม่ดี ทำให้นักท่องเที่ยวลดลงและกำลังซื้อของผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวลดลงด้วย ช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยวฤดูร้อน และฤดูฝนจะมีนักท่องเที่ยวลดลง บางร้านประสบปัญหา น้ำท่วมในฤดูฝน ปัญหาค่าแรงที่เพิ่มสูงขึ้นและการหา แรงงานที่ยากขึ้นส่วนใหญ่จะหันกลับไปเป็นลูกจ้างตาม ร้านใหญ่ๆ หรือกลับไปทำอาชีพเกษตรกร ต้นทุนด้าน วัตถุดิบสูงมากขึ้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้อินเตอร์เน็ต เป็นช่องทางในการให้ข้อมูลหรือโฆษณาธุรกิจของตนเพื่อ สร้างโอกาสทางธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับการเข้าถึงข้อมูล ของนักท่องเที่ยวที่เข้าถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเช่นกัน

การประเมินผลกระทบของผู้ประกอบการจาก เหตุการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่ง ได้แก่ ความเห็น ต่อการเปิด AEC ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ เห็นว่าเป็น โอกาสที่ดีที่จะมีลูกค้ามากขึ้น มีโอกาสขยายตลาด ส่วน น้อยเห็นว่าเป็นอุปสรรค เพราะจะทำให้มีคู่แข่งทางการค้า มากขึ้น ในขณะที่การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีใน AEC ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นโอกาสที่ดีที่จะลด ต้นทุนในการจ้างแรงงานเนื่องจากหาแรงงานได้ง่ายขึ้น บางส่วนมีความเห็นว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีจะเป็น อุปสรรค เนื่องจากกลัวว่าจะมีปัญหาทางการสื่อสาร ซึ่ง ประเด็นการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี นั้นพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจตลาดเคลื่อน เพราะแรงงานที่จะสามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีนั้นต้อง เป็นแรงงานที่มีฝีมือซึ่งอาจใช้ประโยชน์ได้น้อยในกลุ่มนี้

1.4 แนวโน้มและการระบุตัวชี้วัดสถานการณ์ ในพื้นที่ พบว่า จำนวนผู้ประกอบการมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากจังหวัดกำลังมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น อีกทั้งยังมีการเปิด AEC ทำให้มีผู้คนเข้ามาในจังหวัดเป็น จำนวนมากและส่วนใหญ่อยากมีธุรกิจเป็นของตนเอง โดยเฉพาะกิจการโรงแรม ที่พัก และร้านอาหาร โดยปัจจัย ที่มีผลคือ การประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อ ซึ่งเป็นที่รู้จักทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ต่างชาติได้มากขึ้น ส่วนผลจากการพัฒนาเรื่องแหล่ง ท่องเที่ยวนั้นเห็นว่ามีส่วนส่งเสริมให้มีการลงทุนเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องได้รับความร่วมมือจากเจ้าของธุรกิจในพื้นที่ ร่วมกันรวมทั้งการร่วมมือกับภาครัฐในการส่งเสริมและ พัฒนาเพื่อให้เศรษฐกิจในพื้นที่ดีขึ้น

2. ผลการศึกษาการเชื่อมโยงทางธุรกิจของ ผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การ ลงทุน ในพื้นที่จังหวัดเลย จากการรวมกลุ่มสาขาการ ผลิตและปรับโครงสร้างตารางปัจจัยการผลิตและ

ผลผลิตระดับประเทศปี 2559 ให้สอดคล้องกับสาขาการผลิตในจังหวัดเลย เพื่อหาตารางค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตและผลผลิตทางตรงและทางอ้อม โดยการอินเวิร์สเมทริกซ์ปัจจัยการผลิตและผลผลิตของ Leontief Invers หรือ (I-A) จะได้ Leontief Invers Matrix หรือ $(I-A)^{-1}$ ซึ่งเป็นตารางค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตและผลผลิตทางตรงและทางอ้อม ประกอบด้วย ผลรวมของ (I-A) ในแนวตั้งจะบอกถึงค่าตัวทวีคูณย้อนกลับหรือผลของการเชื่อมโยงไปข้างหน้า และผลรวมของ (I-A) ในแนวนอนจะบอกถึงค่าตัวทวีคูณส่งต่อหรือผลการเชื่อมโยงเชื่อมโยงไปข้างหน้า ซึ่งสามารถอธิบายได้ 3 ส่วน ดังนี้

2.1 ผลการเชื่อมโยงทางด้านผลผลิต

2.1.1 ผลการของการเชื่อมโยงไปข้างหน้า ของสาขาการผลิตทั้ง 19 สาขา มีค่าตั้งแต่ 1.0000-1.9901 (ตารางที่ 1) โดยสาขาที่มีผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้าสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ สาขาไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ สาขากิจกรรมการบริหารและการบริการ สนับสนุน และสาขาการผลิต ซึ่งอธิบายได้ว่าเมื่อสาขาการไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ ขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตจากการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่ารวม 1.9901 ล้านบาท ส่วนสาขาดังกล่าวทางการเงินที่มีผลกระทบการเชื่อมโยงไปข้างหน้าทางด้านผลผลิตสูงเป็นอันดับ 2 นั้น ถ้ามีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 1.7152 ล้านบาท และสาขาการผลิต เป็นสาขาการผลิตที่มีผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้าทางด้านผลผลิตสูงเป็นอันดับ 3 ถ้ามีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 1.4868 ล้านบาท

2.1.2 ผลการของการเชื่อมโยงไปข้างหลัง ของสาขาการผลิตทั้ง 19 สาขา มีค่าตั้งแต่ 1.0000-1.4735 (ตารางที่ 1) โดยสาขาที่มีผลการเชื่อมโยงไปข้างหลังสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ สาขาการผลิต สาขาที่พักและบริการด้านอาหาร สาขากิจกรรมการบริหารและการบริการ สนับสนุน ซึ่งอธิบายได้ว่า เมื่อสาขาการผลิต ขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตจากการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่ารวม 1.4735 ล้านบาท ส่วนสาขาที่พักและบริการด้านอาหารที่มีผลกระทบการเชื่อมโยงไปด้านหลังทางด้านผลผลิตสูงเป็นอันดับ 2 นั้น ถ้ามีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 1.4362 ล้านบาท และสาขากิจกรรมการบริหารและการบริการ สนับสนุน เป็นสาขาการผลิตที่มีผลการเชื่อมโยงไปด้านหลังทางด้านผลผลิตสูงเป็นอันดับ 3 ถ้ามีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 1.3618 ล้านบาท

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตการเชื่อมโยงไปข้างหน้าและข้างหลังด้านผลผลิต

รหัส	สาขาการผลิต	ข้างหน้า	ข้างหลัง
1	เกษตรกรรมฯ	1.3416	1.2741
2	การทำเหมืองแร่ฯ	1.2128	1.0901
3	การผลิต	1.4868	1.4735
4	ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำฯ	1.9901	1.0690
5	การจัดหาน้ำฯ	1.2970	1.2092
6	การก่อสร้าง	1.0541	1.2033
7	การขายและส่งขายปลีกฯ	1.0221	1.1176
8	การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	1.1954	1.0878
9	ที่พักและบริการด้านอาหาร	1.1064	1.4362
10	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	1.3836	1.1573
11	กิจกรรมทางการเงินและการฯ	1.4517	1.2072

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รหัส	สาขาการผลิต	ข้างหน้า	ข้างหลัง
12	กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	1.1035	1.1371
13	กิจกรรมทางวิชาชีพ	1.0198	1.0984
14	กิจกรรมการบริหารฯ	1.7152	1.3618
15	การบริหารราชการฯ	1.0000	1.0000
16	การศึกษา	1.0000	1.1325
17	กิจกรรมด้านสุขภาพฯ	1.0006	1.0920
18	ศิลปะ ความบันเทิงฯ	1.0137	1.0118
19	กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	1.0197	1.0223

ที่มา: จากการคำนวณ

2.2 ผลกระทบจากรายได้ของผู้ประกอบการในจังหวัดเลยที่มีต่อรายได้ พบว่า รายได้ของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมที่เกิดจากการดำเนินกิจการในปี 2559 (ตารางที่ 2) ในภาคบริการ คิดเป็นร้อยละ 79.90 และภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 20.10 สามารถก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์มวลจังหวัดเลยเพิ่มขึ้น โดยอยู่ในภาคบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.80 รองลงมาคือภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 19.30 ส่วนภาคเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 5.90 เมื่อพิจารณาในภาพรวมรายได้ของผู้ประกอบการ มูลค่า 16,055.2 ล้านบาท จะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเลยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 15,987.2 ล้านบาท ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายได้ของผู้ประกอบการในจังหวัดเลยที่มีต่อรายได้ของแต่ละภาคการผลิตปี 2559

ภาคการผลิต	ผลการเบิกจ่าย (ล้านบาท)	ผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด (ล้านบาท)
เกษตรกรรม	870.5	858.3
อุตสาหกรรม	115.0	439.6
การบริการ	3,274.7	2,933.2
รวม	4,260.3	4,231.0

ที่มา: จากการคำนวณ

2.3 ผลกระทบจากรายได้ผู้ประกอบการในจังหวัดเลยที่มีต่อการจ้างงาน พบว่า รายได้จากกิจการดำเนินกิจการของผู้ประกอบการในจังหวัดเลย (ตารางที่ 3) มูลค่า 16,055.2 ล้านบาท ก่อให้เกิดการจ้างงานรวมทั้งสิ้น 71,212 คน โดยรายได้จากดำเนินกิจการของผู้ประกอบการทุกๆ 255,457 บาท จะก่อให้เกิดการจ้างงาน 1 คน ส่วนใหญ่เป็นการจ้างงานในภาคการบริการ คิดเป็นร้อยละ 70.90 ก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวน 50,523 คน รองลงมาเป็นภาคเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 22.90 ก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวน 16,289 คน และภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 6.20 ก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวน 4,399 คน

เมื่อพิจารณารายสาขาการผลิตจะพบว่า สาขาการผลิตที่ได้เกิดการจ้างงานมากที่สุดจำนวน 3 สาขาแรก ได้แก่ สาขาการขายและส่งขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยายนต์ จำนวน 18,782 คน รองลงมาคือ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง จำนวน 16,289 คน และสาขาที่พักและบริการด้านอาหาร จำนวน 13,308 คน

ตารางที่ 3 ผลจากรายได้ของผู้ประกอบการต่อการจ้างงานในจังหวัดเลย ปี 2559

รหัส	สาขาการผลิต	รายได้ (ล้านบาท)	จ้างงาน (คน)
1	เกษตรกรรมฯ	0.0	16,289
2	การทำเหมืองแร่ฯ	0.0	43
3	การผลิต	3,221.6	4,116
4	ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำฯ	0.0	222
5	การจัดหาน้ำฯ	1.7	19
6	การก่อสร้าง	2,961.3	10,510
7	การขายและส่งขายปลีกฯ	4,365.5	18,782
8	การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	523.9	1,006
9	ที่พักและบริการด้านอาหาร	1,026.4	13,308
10	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	16.3	114

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รหัส	สาขาการผลิต	รายได้ (ล้านบาท)	จ้างงาน (คน)
11	กิจกรรมทางการเงินและการฯ	0.0	476
12	กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	3,640.6	54
13	กิจกรรมทางวิชาชีพ	16.3	613
14	กิจกรรมการบริหารฯ	34.9	202
15	การบริหารราชการฯ	0.0	0
16	การศึกษา	0.0	0
17	กิจกรรมด้านสุขภาพฯ	0.0	1
18	ศิลปะ ความบันเทิงฯ	123.2	4,900
19	กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	123.6	558
		16,055.2	71,212

ที่มา: จากการคำนวณ

อภิปรายผล

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าผลจากรายได้ของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อภาระงานต่อสาขาการผลิตที่กำหนดรายได้ลงในแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตโดยตรงแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสาขาการผลิตที่ไม่ได้มีการกำหนดรายได้ลงในแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตโดยตรงเช่นกัน แสดงให้เห็นว่า สาขาการผลิตเหล่านี้เป็นสาขาการผลิตที่มีความสำคัญต่อภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการของจังหวัดเลย แต่เมื่อพิจารณาสาขาการผลิตที่ไม่ได้มีการกำหนดรายได้โดยตรงจากรายได้ของผู้ประกอบการไปยังแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตโดยเฉพาะสาขาการผลิตในภาคเกษตรกรรมก็ยังมีผลต่อภาระงานเกิดขึ้นในสาขาการผลิตนั้นๆ ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักของตัวทวีคูณ (Multiplier) เมื่อมีการใช้จ่ายของผู้ประกอบการในการดำเนินกิจการไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายสินค้าและบริการ หรือซื้อสินค้าและบริการที่เป็นต้นทุนในการดำเนินกิจการหรือการผลิตในแต่ละครั้งในระบบเศรษฐกิจจะมีผลทำให้มีการเพิ่ม

การใช้จ่ายต่างๆ กระจายไปเป็นรายได้ในสาขาการผลิตอื่นๆ อีกหลายรอบ ส่งผลไปสู่ภาระงานที่เพิ่มขึ้นในสาขาการผลิตต่างๆ ไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นในสาขาการผลิตสินค้าที่เป็นที่ต้องการของกิจการเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นในสาขาการผลิตที่กิจการไม่ได้มีค่าใช้จ่ายโดยตรงในสาขานั้นๆ อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Silva (1991) ซึ่งพบว่า ผลกระทบทางตรงทางด้านรายได้จากรายได้ของนักท่องเที่ยวเท่ากับ 6.5 ล้านดอลลาร์ โดยมีค่าตัวทวีคูณสำหรับการใช้จ่ายทุกๆ 1 ดอลลาร์ เท่ากับ 1.5 ของมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งหมดที่เกิดขึ้นเท่ากับ 9.8 ล้านดอลลาร์เกิดการจ้างงานประมาณ 121 ตำแหน่ง ค่าตัวทวีคูณเท่ากับ 1.39 และสามารถสร้างรายได้จากการจ้างงานเท่ากับ 2.8 ล้านดอลลาร์ ค่าตัวทวีคูณเท่ากับ 1.61 และงานศึกษาของ Stynes (2001) ซึ่งพบว่า การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับพื้นที่ ภูมิภาค และระดับประเทศ โดยผลกระทบทางตรงจากการจับจ่ายใช้สอยเท่ากับ 278 ล้านดอลลาร์ เกิดการจ้างงาน 7,742 ตำแหน่ง สร้างรายได้จากการจ้างงานเท่ากับ 111 ล้านดอลลาร์ และสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value added) ให้กับเศรษฐกิจเท่ากับ 245 ล้านดอลลาร์

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ นิกร น้อยพรม (2562) ที่ได้ทำการศึกษาลักษณะของการลงทุนภาครัฐต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้จังหวัดเลย พบว่า ผลการเบิกจ่ายงบประมาณงบลงทุนของจังหวัดเลยเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ภาษีอากรของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจังหวัดเลยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน 0.4013 หน่วย โดยเมื่อสาขาขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท ค่าตัวทวีคูณย้อนกลับหรือผลของการเชื่อมโยงไปด้านหลัง (Backward linkages) จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลยเกิดการขยายการผลิตจากการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น 1.8166 ล้านบาท และหากพิจารณา

ค่าตัวทวิคูณส่งต่อหรือผลการเชื่อมโยงไปด้านหน้า (Forward linkages) พบว่า ทำให้ระบบเศรษฐกิจของ จังหวัดเลยเกิดการขยายการผลิตจากการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่ารวม 1.4735 ล้านบาท และจากการ เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายงบลงทุน 4,260.3 ล้านบาท สามารถทำให้ผลิตภัณฑ์มวลจังหวัดเลย เพิ่มขึ้น 4,231.0 ล้านบาท ซึ่งการเบิกจ่ายงบลงทุนในจังหวัดเลยทุกๆ 164,306 บาท จะก่อให้เกิดการจ้างงาน 1 คน โดยเป็น การจ้างงานในภาคเกษตรกรรม จำนวน 14,728 คน ภาค บริการ จำนวน 10,759 คน และภาคอุตสาหกรรม จำนวน 442 คน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษากการวิเคราะห์ศักยภาพ ผู้ประกอบการ SMEs รวมไปถึงข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถนำข้อมูล ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในทางการปฏิบัติการเพื่อพัฒนา จังหวัดเลยในด้านต่างๆ ได้ดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัดเลย สามารถเข้ามาช่วยเหลือผู้ประกอบการในการในการ พัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ตามความต้องการของ ผู้ประกอบการซึ่งได้แก่ ความช่วยเหลือด้านการเข้าถึง แหล่งเงินทุน การจัดทำแผนธุรกิจ การลดต้นทุนในการ ประกอบการ การประกอบการในสภาวะการแข่งขันสูง การพัฒนาบุคลากรสำหรับการบริการที่ดี เป็นต้น

2. สถาบันการศึกษาในพื้นที่จังหวัดเลย สามารถเข้ามาให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ในด้านการบริการวิชาการเรื่องการจัดอบรมในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ เช่น หลักการบริการที่ดี ภาษาอังกฤษสำหรับการบริการและการสื่อสาร และการให้

ความรู้เรื่องการจัดการภูมิทัศน์ การวิเคราะห์ต้นทุนและ การจัดทำบัญชี

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการดำเนินการวิจัยพบว่าผู้วิจัยเพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการในอนาคตต้องพิจารณาประกอบด้วย

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการที่ต้อง นำมาใช้ในการออกแบบหรือวางแผนในการวิจัยนั้น ส่วนใหญ่ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน รวมไปถึงข้อมูลบางส่วน ไม่ตรงกับความเป็นจริงซึ่งอาจเนื่องมาจากการปกปิด ข้อมูลของผู้ประกอบการเอง ดังนั้น ผู้วิจัยจะต้องหา แหล่งข้อมูลให้หลากหลายเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมา ตัดสินใจในการวางแผนการวิจัย

2. การวิจัยเพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการ ควรออกแบบให้เป็นลักษณะของ Action Research หรือ การวิจัยแบบ PAR เพราะรูปแบบการวิจัยดังกล่าวจะเกิด ผลกระทบโดยตรงต่อการการประกอบการของ ผู้ประกอบการแต่ละรายหรืออาจจะกล่าวได้ว่าเกิดผล ในเชิงรูปธรรมของการศึกษาวิจัยทำให้ผู้ประกอบการ เห็นประโยชน์และเกิดความร่วมมือในกระบวนการวิจัย เป็นอย่างดี

3. ผู้ประกอบการบางส่วนไม่ค่อยให้ความสำคัญ ร่วมมือในกระบวนการวิจัย อาจจะเนื่องจากการไม่เห็น ประโยชน์จากการวิจัยหรืออาจจะไม่ไว้วางใจเกี่ยวกับการรั่วไหลของข้อมูลทางธุรกิจ ดังนั้น นักวิจัยจะต้องแสดง ให้เห็นว่าการวิจัยจะเกิดประโยชน์อย่างไรในการดำเนิน ธุรกิจของผู้ประกอบการแต่ละราย และสร้างความไว้วางใจ ว่าข้อมูลของแต่ละรายจะเป็นความลับไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจของแต่ละราย

4. การดำเนินการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการ กำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมมากขึ้นกว่าเดิมทั้งช่วงเวลา การดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล รวมไปถึงกรอบ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการเพื่อการได้มา ซึ่งข้อมูล

ที่สมบูรณ์และถูกต้องมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นแล้ว ควรเลือกประเด็นที่จะศึกษาให้แคบลงเพื่อเป็นการชี้เฉพาะเจาะจงให้เห็นความสำคัญและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ชัดเจนมากขึ้น เช่น การศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ SMEs ด้านการท่องเที่ยว หรือด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นิกร น้อยพรม. (2562). ผลกระทบของการลงทุนภาครัฐต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้จังหวัดเลย. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 14(47), 41-52.
- ภาคภูมิ ลินุทธ. (2547). *ผลกระทบจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อรายได้ และการจ้างงานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: กรณีศึกษาโดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตภาค*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานสถิติจังหวัดเลย. (2561). *แผนพัฒนาจังหวัดเลย 4 ปี (พ.ศ. 2558-2561)*. สืบค้นจาก <http://loeinso.go.th/>
- สำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2561). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ปี 2559 สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)*. สืบค้นจาก http://www.m-society.go.th/ewt_news.php?nid=17963
- อนุวัฒน์ มาตตวงษ์. (2558). *ผลกระทบของการใช้จ่ายเงินงบประมาณต่อความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจของจังหวัดเลย: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (รายงานการศึกษาศิระปริญา เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- Silva, B. (1991). *Economic Impact of the 2008 American Folk Festival in Bangor, Main*. Proceedings of the 2009 Northeastern Recreation Research Symposium. GTR-NRS-P-66.
- Stynes, D.J. (2001). *Estimating Economic Impacts of Tourist Spending on Local Regions; A Comparison of Satellite and Surver/I-O Approaches*. สืบค้นจาก <https://www.msu.edu/course/prr/840/econimpact/reports.htm>
- Leontief, W. (1986). *Input-Output Economics*. (2nd ed.) New York: Oxford University Press.

ปัจจัยที่ส่งผลให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเลือกใช้บริการร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัค

Factors Affecting College Students' Purchases of Food Products from Food Trucks

ชุติกานุญ สรรพเสริฐ^{1*} รมิตา ศิริพินิตนันท์¹ ทินกร ทาดี¹ ชมพูนุท สุธฤกุล²

Chutikan Sarnprasert^{1*} Ramita Siripinitnan¹ Tinnakorn Tadee¹ Chompoonut Suttikun²

Corresponding author's E-mail: chutikans@kkumail.com¹

(Received: January 7, 2020; Revised: May 13, 2020; Accepted: May 29, 2020)

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเลือกใช้บริการร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัค ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลให้ธุรกิจฟู้ดทรัคประสบความสำเร็จ 2) เพื่อทำให้ธุรกิจฟู้ดทรัคเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมมากขึ้น และ 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาจากปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัค วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้วิธีการเชิงสำรวจ (Survey research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาจำนวน 385 คน และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 4 เคยใช้บริการฟู้ดทรัค และใช้บริการฟู้ดทรัคจำนวน 1 ครั้งต่อเดือน ปัจจัยที่นักศึกษาให้ความสำคัญในการเลือกใช้บริการร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัคประกอบด้วย รสชาติอาหาร ราคา ที่ตั้งร้าน ส่วนลดช่วงเทศกาล การบริการของพนักงาน ความสะอาดของฟู้ดทรัค ที่นั่งรองรับการรับประทานอาหารที่ร้าน และประเภทของอาหารที่จำหน่าย

เพื่อให้ธุรกิจฟู้ดทรัคประสบความสำเร็จ คณะผู้วิจัยพบว่า ผู้ประกอบการร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัคควรคำนึงถึงรสชาติของอาหาร ความสะอาดของอาหาร การตั้งราคาให้เหมาะสมกับคุณภาพและปริมาณของอาหาร การเลือกที่ตั้งของร้านอาหารควรอยู่ใกล้แหล่งชุมชน เพื่อให้ลูกค้าเข้าถึงร้านได้ง่าย ควรมีการจัดทำโปรโมชั่นตามช่วงเทศกาลต่างๆ ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค และสิ่งที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญ คือ ทักษะการให้บริการของพนักงาน ดังนั้นผู้ประกอบการควรมีการฝึกอบรมพนักงานก่อนให้บริการ เพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ อีกทั้งบริเวณร้านควรสะอาดและตกแต่งร้านเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี เป็นต้น

คำสำคัญ: ฟู้ดทรัค ร้านอาหาร นักศึกษาในมหาวิทยาลัย การศึกษาเชิงปริมาณ

Abstract

The purpose of this study was to 1) determine factors affecting college students' purchases of food products from food trucks, 2) help increase the awareness of food truck businesses, and 3) study college students' perceptions of marketing mix employed by food truck businesses. A questionnaire was designed to collect the data from 385 college students, and the data was presented as percentage, means, and standard deviation.

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

¹ B.A. candidates, Bachelor of Business Administration and Accountancy, Khon Kaen University

² Lecturer, Business Administration and Accountancy, Khon Kaen University

The findings of this study revealed that most of the respondents were females, had bachelor's degrees, and had used food truck services about once per month. The consumers tended to consider certain factors when planning to purchase food products from food trucks. These factors included taste, reasonable price, convenient location, promotion, staff service, cleanliness, seat capacity, and types of food.

To be successful, the researchers found that food truck restaurants should maintain good taste of food and food hygiene. Plus, restaurant owners should set up a food price that is appropriate to quality of food. The location is also important which should be in high foot traffic areas. Moreover, promotions should be created and up to date as well as having decorated food trucks to attract more customers. To satisfy customers, the restaurant owners should provide service training for employees to strengthen their service skills.

Keywords: food truck, restaurants, college students, quantitative research

ความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบันรูปแบบของร้านอาหารมีความหลากหลาย ซึ่งคนในปัจจุบันให้ความนิยมกับความแปลกใหม่ หรือร้านอาหารที่สามารถสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่ให้แก่ผู้ที่มาใช้บริการได้ เช่น ร้านอาหารที่ให้นั่งรับประทานอาหารริมน้ำตก เป็นการเปิดประสบการณ์การทานอาหารแบบใหม่ที่ไม่มีใคร หรือจะเป็นร้านอาหารที่ตั้งอยู่ใต้ท้องทะเล ผู้ที่มาใช้บริการจะได้ดื่มด่ำกับบรรยากาศโลกใต้ทะเลไปพร้อมกับการรับประทานอาหาร และนอกจากความแปลกใหม่คนในปัจจุบันยังให้ความนิยมกับร้านอาหารประเภท Fast casual คือ ร้านอาหารที่มีกระบวนการผลิตที่รวดเร็วและวัตถุดิบที่มีคุณภาพ การที่คนในปัจจุบันให้ความนิยมกับความแปลกใหม่ของร้านอาหาร ความรวดเร็วในกระบวนการขั้นตอนการผลิตอาหาร และคุณภาพของวัตถุดิบ ซึ่งทำให้เกิดร้านอาหารรูปแบบใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีกหลายรูป เช่น ร้านอาหารในรูปแบบ Food Truck (Brand buffet, 2015)

ต้นกำเนิดของร้านอาหารฟู้ดทรัคมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา รัฐเท็กซัส ผู้ริเริ่มฟู้ดทรัค คือ ชาร์ลส์ กู๊ดไนท์ (Charles Goodnight) และต่อมาได้เกิด

กระแสความนิยมในประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยได้รับการยกย่องจาก ซีเอ็นเอ็น โดยจัดอันดับให้กรุงเทพมหานครเป็นอันดับ 1 ของเมืองที่อาหารริมทางที่ดีที่สุดใน Worldtop 10 Cities for Street Food ส่งผลทำให้เกิดธุรกิจฟู้ดทรัคขึ้นมา เป็นการสร้างอาชีพใหม่ให้แก่คนไทย ซึ่งการประกอบธุรกิจขายอาหารบนรถในประเทศไทยได้รับความสนใจจากคนรุ่นใหม่เป็นอย่างมาก เนื่องจากรูปแบบการบริหารจัดการธุรกิจที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และขณะเดียวกันธุรกิจนี้ได้ตอบสนองผู้บริโภคที่ต้องการรับประทานอาหารนอกบ้าน และมองหารูปแบบของร้านอาหารที่แปลกใหม่ (ข่าวสด ออนไลน์, 2561)

ปัจจุบันพบว่าประเทศไทยมีผู้ประกอบการรถฟู้ดทรัค หรือคริวติดล้อมากกว่า 1,000 ราย โดยแบ่งเป็นธุรกิจประเภทอาหาร หรือของหวาน ข้าว ก๋วยเตี๋ยว แฮมเบอร์เกอร์ พิซซ่า ฯลฯ ร้อยละ 60 ที่เหลือร้อยละ 40 จะเป็นประเภทของหวาน เครื่องดื่ม ชา กาแฟ น้ำผลไม้ หรือไอศกรีม ฯลฯ (ประชาชาติธุรกิจ ออนไลน์, 2562)

แม้ว่าร้านอาหารฟู้ดทรัคจะมีในต่างประเทศมานานแล้ว แต่ในประเทศไทยยังถือเป็นสิ่งใหม่อยู่ ขณะเดียวกันธุรกิจนี้ก็มีความน่าสนใจว่าจะขยายตัวมากขึ้น

โดยสังเกตจากร้านฟู้ดทรัคที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ใน กรุงเทพมหานคร แต่ในขณะเดียวกันธุรกิจฟู้ดทรัคในต่างจังหวัดกลับไม่ประสบผลสำเร็จเหมือนใน กรุงเทพมหานคร จากข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า พบว่าพื้นที่บริเวณกรุงเทพฯและปริมณฑล ธุรกิจฟู้ดทรัคมีอัตราการเจริญเติบโตสูงถึง ร้อยละ 70 แต่ในพื้นที่บริเวณต่างจังหวัดกลับมีอัตราการเจริญเติบโตเพียงร้อยละ 30 เท่านั้น (ประชาชาติธุรกิจ ออนไลน์, 2562)

แม้ว่าธุรกิจฟู้ดทรัคในกรุงเทพมหานครได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การประกอบธุรกิจนี้ในต่างจังหวัดยังไม่เป็นที่แพร่หลายและไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งอาจเกิดจากหลายปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินธุรกิจฟู้ดทรัคไม่ประสบความสำเร็จ เช่น เรื่องทำเลที่ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม ไม่อยู่ในจุดที่สังเกตเห็นได้ง่าย อีกทั้งยังไม่มีความหมายรองรับที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจอดรถเพื่อจำหน่ายอาหารสำหรับธุรกิจฟู้ดทรัค ว่าจุดใดสามารถจอดรถและให้บริการจำหน่ายได้ จึงทำให้ผู้ประกอบการเข้าถึงร้านอาหารประเภทนี้ได้ยาก รวมถึงสภาพอากาศก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของธุรกิจฟู้ดทรัค เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ ร้านอาหารฟู้ดทรัคส่วนใหญ่มักจะตั้งอยู่กลางแจ้ง ทำให้ได้รับผลกระทบจากฤดูกาลต่างๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้ส่งผลต่อการตัดสินใจมาใช้บริการของผู้บริโภค

ปัญหาด้านคู่แข่งนับว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ด้วยจำนวนร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัคที่เพิ่มขึ้นมากจากอดีต และร้านอาหารประเภทอื่นๆ ที่ได้เพิ่มความสะดวกสบาย และโปรโมชั่นที่ดึงดูดลูกค้า และปัจจัยสุดท้ายที่ส่งผลต่อธุรกิจ คือความพร้อมของเจ้าของธุรกิจในเรื่องเงินทุน หรือแม้แต่ประสบการณ์ในการทำ

ธุรกิจที่ผ่านมา กล่าวโดยสรุป คือ ปัญหาทั้ง 4 ด้าน อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจฟู้ดทรัคไม่ประสบผลสำเร็จ

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ปัจจัยที่จะทำให้ธุรกิจฟู้ดทรัคในประเทศไทย ประสบความสำเร็จ โดยจะทำการศึกษาเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญในการตัดสินใจเลือกใช้บริการจากร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัค ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการธุรกิจฟู้ดทรัค โดยสามารถนำผลจากการศึกษาที่ได้ในครั้งนี้ไปใช้ในการพัฒนาธุรกิจ รวมถึงข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะลงทุนในธุรกิจฟู้ดทรัค

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ธุรกิจฟู้ดทรัคประสบความสำเร็จ
2. เพื่อทำให้ธุรกิจฟู้ดทรัคเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมมากขึ้น
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาจากปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัค

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตการศึกษา

1.1 ด้านเนื้อหาศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ด้านการให้บริการของพนักงาน ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านลักษณะทางกายภาพประเภทอาหาร และการตกแต่งรถฟู้ดทรัค

1.2 ด้านประชากรศึกษาจากประชากร นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 385 คน

1.3 ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา
ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2562 - ตุลาคม 2562

2. แหล่งข้อมูลในการศึกษา

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จาก
เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผ่านทาง
แบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 385 ชุด

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่นชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 385 คน

ผู้ศึกษาจึงใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร
การคำนวณของ W.G. Cochran (Cochran, 1953)

$$\text{สูตร } n = \frac{P(1-P)z^2}{e^2}$$

N คือ จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ

P คือ สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำลัง

สุ่ม คือ 0.50

Z คือ ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ระดับความเชื่อมั่น

ร้อยละ 95 (ระดับ .05)

e คือ ค่าความผิดพลาดสูงสุดที่จะเกิดขึ้น

เท่ากับ 0.05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{0.5(1-0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2}$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้
แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี
5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ
และชั้นปีการศึกษา การสร้างลักษณะคำถามเป็นลักษณะ
นามบัญญัติ (Nominal scale) เป็นการวัดข้อมูล

เพื่อจัดแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มๆ ตามคุณสมบัติที่
กำหนด โดยมีคำตอบให้เลือกหลายคำตอบแต่ผู้ตอบ
สามารถเลือกตอบเพียงข้อมูลที่วัดได้ ในระดับนี้ใช้สถิติ
อย่างง่ายในการคำนวณคือ ค่าร้อยละ โดยในส่วนของข้อมูล
ส่วนที่ 1 ประกอบด้วยจำนวนคำถามทั้งสิ้น 2 ข้อ มี
ลักษณะเป็นคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรม
การใช้บริการฟู้ดทรัคของผู้ตอบแบบสอบถาม
ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับการใช้บริการฟู้ดทรัค และ
ความถี่การใช้บริการฟู้ดทรัค การสร้างลักษณะคำถาม
เป็นลักษณะ นามบัญญัติ (Nominal scale) เป็นการวัด
ข้อมูลเพื่อจัดแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มๆ ตามคุณสมบัติที่
กำหนด โดยมีคำตอบให้เลือกหลายคำตอบแต่ผู้ตอบ
สามารถเลือกตอบเพียงข้อมูลที่วัดได้ ในระดับนี้ใช้สถิติ
อย่างง่ายในการคำนวณคือ ค่าร้อยละ โดยในส่วนของข้อมูล
ส่วนที่ 2 ประกอบด้วยจำนวนคำถามทั้งสิ้น 2 ข้อ
มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ทำให้ธุรกิจฟู้ดทรัค
ประสบความสำเร็จ โดยเป็นลักษณะคำถามแบบค่า
คะแนน แบ่งค่าคะแนนระดับความสำคัญออกเป็น 5
ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) แบบสอบถามที่สร้าง
ขึ้นเป็นข้อคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
scale)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ประเภทอาหารที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อของ
นักศึกษา โดยเป็นลักษณะคำถามแบบค่าคะแนน แบ่ง
ค่าคะแนนระดับความสำคัญ ออกเป็น 5 ระดับ ตาม
แบบลิเคิร์ต (Likert) แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นข้อ
คำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
รูปแบบการตกแต่งรถฟู้ดทรัคที่มีผลต่อการตัดสินใจ

เลือกชื่อของนักศึกษา โดยเป็นลักษณะคำถามแบบค่าคะแนน แบ่งค่าคะแนนระดับความสำคัญ ออกเป็น 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นข้อคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert scale) แบ่งระดับความคิดเห็นและระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการ ออกเป็น 5 ระดับ จากมากไปน้อย ดังนี้

5 = เห็นด้วยมากที่สุด

4 = เห็นด้วยมาก

3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

โดยมีค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับความคิดเห็น และระดับการตัดสินใจเลือกใช้บริการ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลได้จากตำรา รายงานการศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และอินเทอร์เน็ต

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติเชิงอ้างอิง (Inferential statics) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล ใช้ในการอธิบายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 385 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 4 และส่วนใหญ่เคยใช้บริการฟู้ดทรัคมาก่อน โดยเฉลี่ยได้ใช้บริการร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัค 1 ครั้งต่อเดือน (ตารางที่ 1-2)

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	149	38.70
หญิง	234	60.78
อื่นๆ	2	0.52
รวม	385	100.00

ตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา (ชั้นปี)

ชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
ปีที่1	40	10.39
ปีที่2	30	7.79
ปีที่3	72	18.70
ปีที่4	243	63.12
รวม	385	100.00

จากการศึกษา พบว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกชื่อของนักศึกษา ภาพรวมความสำคัญอยู่ในระดับมากและมากที่สุดโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ภาพรวมให้ความสำคัญในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ รสชาติอาหารที่อร่อย ความสะอาดของอาหาร วัตถุดิบที่สดใหม่ อาหารมีเอกลักษณ์เฉพาะ และมีอาหารหลากหลายให้เลือก ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการฟู้ดทรัคของนักศึกษา ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ

ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. รสชาติอาหารถูกปาก	4.34	0.80	มากที่สุด	1
2. ความสะอาดของอาหาร	4.30	0.83	มากที่สุด	2
3. วัตถุดิบสดใหม่	4.22	0.80	มากที่สุด	3
4. มีรูปลักษณะอาหารมีเอกลักษณ์เฉพาะ	4.11	0.82	มาก	4
5. มีอาหารหลากหลายให้เลือก	3.60	0.94	ปานกลาง	5
รวม	4.11	0.84	มาก	-

2. ด้านราคาภาพรวมให้มีความสำคัญในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ราคาเยียมเยา ราคาเหมาะสมกับคุณภาพอาหาร ป้ายบอกราคาอาหารชัดเจน ราคาถูกกว่าคู่แข่ง และราคาที่ลงท้ายด้วยเลข 9 ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการฟู้ดทรัคของนักศึกษา ด้านราคา

ด้านราคา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ราคาจับต้องได้ เช่น ราคาไม่แพงจนเกินไป	4.36	0.79	มากที่สุด	1
2. ราคาเหมาะสมกับคุณภาพอาหาร	4.34	0.80	มากที่สุด	2
3. ป้ายบอกราคาอาหารชัดเจน	4.28	0.84	มากที่สุด	3
4. ราคาถูกกว่าคู่แข่ง	3.78	0.94	มาก	4
5. ราคาที่ลงท้ายด้วยเลข 9 เช่น ราคา 39, 49, 59, 69	3.32	1.09	ปานกลาง	5
รวม	4.01	0.89	มาก	-

3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ภาพรวมให้มีความสำคัญในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ที่ตั้งร้านสะดวกต่อการเดินทางมาที่ร้าน ที่จอดรถเพียงพอ ตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน และสามารถเลือกชมเมนูทางอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการฟู้ดทรัคของนักศึกษา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ที่ตั้งร้านสะดวกต่อการเดินทางมาที่ร้าน เช่น การจราจรไม่ติดขัด, เห็นร้านได้ง่าย	4.28	0.80	มากที่สุด	1
2. ที่จอดรถสะดวก เพียงพอ	4.13	0.81	มาก	2
3. ตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน	4.05	0.76	มาก	3
4. สามารถเลือกชมเมนูทางอินเทอร์เน็ต เช่น Facebook, Instagram	3.95	1.12	มาก	4
รวม	4.1	0.82	มาก	-

4. ด้านการส่งเสริมการตลาด ภาพรวมให้มีความสำคัญในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ส่วนลดช่วงเทศกาล ส่วนลดจากการใช้บริการในช่วงเวลาที่กำหนด โปรโมชั่นต่างๆ และมีการสะสมแต้ม ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการฟู้ดทรัคของนักศึกษา ด้านการส่งเสริมการตลาด

ด้านการส่งเสริมการตลาด	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ส่วนลดช่วงเทศกาล วันหยุดนักขัตฤกษ์ เช่น ส่วนลดวันแม่เมื่อพาแม่มาทานที่ร้าน	3.72	0.96	มาก	1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการตลาด	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
2. ใช้บริการในช่วงเวลาที่กำหนด เช่น ช่วง 14.00 น. ถึง 17.00 น. ลด 50 %	3.67	0.96	มาก	2
3. มีโปรโมชั่น เช่น check-in ลด 5% / ได้โค้กฟรี	3.64	0.99	มาก	3
4. มีการสะสมแต้ม เช่น สะสมแต้มปีครบ 10 ครั้ง ครั้งถัดไป กินฟรี	3.50	1.03	มาก	4
รวม	3.63	0.98	มาก	-

5. ด้านการให้บริการของพนักงาน ภาพรวมให้ ความสำคัญในระดับมากที่สุด เรียงลำดับดังนี้ พนักงาน พุดจาไพเราะ พนักงานยิ้มแย้ม มีความกระตือรือร้นที่จะ ให้บริการ สามารถแนะนำเมนูอาหารตรงความต้องการ ของลูกค้า และแต่งกายสุภาพ ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้ บริการฟู้ดทรัคของนักศึกษา ด้านการให้บริการของ พนักงาน

ด้านการให้บริการ ของพนักงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. พุดจาไพเราะ ท่าทาง เป็นมิตร	4.48	0.71	มากที่สุด	1
2. พนักงานยิ้มแย้ม ไม่ชักสี หน้า	4.43	0.75	มากที่สุด	2
3. มีความกระตือรือร้นที่จะ ให้บริการ	4.36	0.69	มากที่สุด	3
4. แนะนำเมนูอาหารตรง ความต้องการของลูกค้า	4.16	0.85	มาก	4
5. แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	4.13	0.83	มาก	5
รวม	4.31	0.77	มากที่สุด	-

6. ด้านกระบวนการให้บริการ ภาพรวมให้ ความสำคัญในระดับมากที่สุด เรียงลำดับดังนี้ การ บริหารจัดการลูกค้าที่ดี ความรวดเร็วในการบริการ การ สั่งอาหาร และความเร็วในการชำระค่าอาหาร ตามลำดับ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้ บริการฟู้ดทรัคของนักศึกษา ด้านกระบวนการให้บริการ

ด้านกระบวนการให้บริการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การบริหารจัดการลูกค้า เช่น การเรียงลำดับคิว, การขานเรียกคิวลูกค้า	4.38	0.72	มากที่สุด	1
2. ความรวดเร็วในการบริการ เช่น การรับออเดอร์, การต้อนรับลูกค้า	4.34	0.71	มากที่สุด	2
3. การสั่งอาหาร เช่น เมนู ไม่ซับซ้อนเลือกสั่งได้ง่าย, สามารถบอกความต้องการ กับผู้ทำอาหารได้เลย	4.30	0.79	มากที่สุด	3
4. ความรวดเร็วในการชำระ ค่าอาหาร	4.17	0.77	มาก	4
รวม	4.30	0.75	มากที่สุด	-

7. ด้านลักษณะทางกายภาพ ภาพรวมให้ ความสำคัญในระดับมากที่สุด เรียงลำดับดังนี้ พื้นที่ บริเวณร้านสะอาด เมนูอาหารมีราคาบอกชัดเจน และ การตกแต่งรถสวยงามมีเอกลักษณ์ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้ บริการฟู้ดทรัคของนักศึกษา ด้านลักษณะทางกายภาพ

ด้านลักษณะทางกายภาพ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. พื้นที่บริเวณร้านสะอาด บรรยากาศดี เช่น มีร่มไม้, มีร่มบังแดดให้ลูกค้า	4.36	0.72	มากที่สุด	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านลักษณะทางกายภาพ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
2. เมนูอาหาร ไม่ซับซ้อน มี รูปประกอบ ราคาชัดเจน	4.29	0.76	มากที่สุด	2
3. การตกแต่งรถสวยงาม มี เอกลักษณ์ สะดุดตา น่า ดึงดูด	4.06	0.80	มาก	3
รวม	4.24	0.76	มากที่สุด	-

ประเภทอาหารที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อของผู้บริโภคภาพรวมให้ความสำคัญในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรกดังนี้ เครื่องดื่ม ไอศกรีม และบาร์บีคิว ซี่โครงย่าง และ 3 อันดับสุดท้ายดังนี้ ก๋วยเตี๋ยว สอดดอก และขนมไทย ตามลำดับ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ประเภทอาหารที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการฟู้ดทรัคของผู้บริโภค

ประเภทอาหาร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. เครื่องดื่ม	4.03	0.90	มาก	1
2. ไอศกรีม	4.02	0.94	มาก	2
3. บาร์บีคิว ซี่โครงย่าง	3.77	0.89	มาก	3
4. ก๋วยเตี๋ยว	3.47	1.00	มาก	13
5. สอดดอก ลูกชิ้นทอด	3.34	1.18	ปานกลาง	14
6. ขนมไทย	3.31	1.05	ปานกลาง	15
รวม	3.66	0.98	มาก	-

รูปแบบการตกแต่งรถฟู้ดทรัคที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อของผู้บริโภค ประกอบด้วย ผู้ประกอบการได้จัดเตรียมโต๊ะและที่นั่งไว้ให้บริการ เป็นทางเลือกให้แก่ลูกค้าที่ต้องการรับประทานอาหารที่ร้าน การตกแต่งรถแบบเรียบหรู การตกแต่งรถโดยใช้สีสันทึ่เด่นสะดุดตา การตกแต่งที่ให้ความรู้สึกเข้าถึงได้ง่าย การตกแต่งรถโดยใช้สีสันทึ่เด่นสะดุดตา และการตกแต่งรถที่มีความแปลกใหม่ ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำแนกตามรูปแบบการตกแต่งรถฟู้ดทรัคที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการของนักศึกษา

รูปแบบการตกแต่งรถฟู้ดทรัค	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
1. การที่ทางร้านได้เตรียมโต๊ะ สำหรับในการทานอาหารไว้ ให้บริการ	190	49.35	1
2. การตกแต่งรถแบบเรียบหรู ดูดี มีสไตล์	105	27.27	2
3. การตกแต่งที่ให้ความรู้สึกเข้าถึง ได้ง่าย	40	10.38	3
4. การตกแต่งรถโดยใช้สีสันทึ่เด่น สะดุดตา	28	7.27	4
5. การตกแต่งรถที่มีความโดดเด่น แปลกตา	22	5.71	5
รวม	385	100.00	-

อภิปรายผล

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับรสชาติอาหารที่อร่อย ความสะอาด และวัตถุดิบสดใหม่เป็น 3 อันดับแรก โดยเรียงตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันห์จุฑา จำรูญวัฒน์ (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่าความอร่อยของรสชาติอาหาร ความสะอาดของอาหาร และวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารจะต้องมีคุณภาพเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของนักศึกษา ด้านราคา พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณารายข้อ

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับราคาย่อมเยา ราคาเหมาะสมกับคุณภาพอาหาร และมีป้ายบอกราคาอาหารชัดเจนเป็น 3 อันดับแรก โดยเรียงตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลทิพย์ ชิวชานนา (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาถึงอิทธิพลของส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านอาหารครัววาสนาซีฟู้ดของผู้บริโภค ผลวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกใช้บริการที่ร้านอาหารคือมีการแสดงราคาอย่างชัดเจน และราคาสินค้าเหมาะสมกับคุณภาพของสินค้า

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับที่ตั้งร้านสะดวกต่อการเดินทางมาที่ร้าน ที่จอดรถเพียงพอ และตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชนเป็น 3 อันดับแรก โดยเรียงตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลทิพย์ ชิวชานนา (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกบริโภคอาหารทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีความสำคัญในการตัดสินใจเลือกบริโภคมากที่สุดด้านช่องทางการจัดจำหน่ายได้แก่การมีที่จอดรถเพียงพอต่อขนาดร้าน

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของนักศึกษา ด้านการส่งเสริมการตลาดพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับส่วนลดช่วงเทศกาล วันหยุดนักขัตฤกษ์ การให้บริการในช่วงเวลาที่กำหนด และมีโปรโมชั่น เป็น 3 อันดับแรก โดยเรียงตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ อมาริน อคาเดมี (2561) ได้กล่าวถึงการออกแบบโปรโมชั่นให้ดึงดูด คือ การจำกัดเวลาโปรโมชั่น ร้านอาหาร ร้านเสื้อ

หรือร้านขนมที่ขึ้นป้ายว่าลด 50% ตลอดเวลาจะดึงดูดลูกค้าได้น้อยกว่าร้านที่ขึ้นป้ายว่า ลด 40% ตั้งแต่ 10.00 น. – 11.30 น. เท่านั้น เพราะหากของขึ้นนั้นถูกใจลูกค้าจะรีบตัดสินใจซื้อทันที เพราะกลัวหมดช่วงเวลาของโปรโมชั่น

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของนักศึกษา ด้านการให้บริการของพนักงาน พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับพนักงานพูดจาไพเราะ พนักงานยิ้มแย้ม และพนักงานมีความกระตือรือร้นที่จะให้บริการเป็น 3 อันดับแรก โดยเรียงตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฉัตรยาพร เสมอใจ และมัทนียา สมมิ (2545) กล่าวว่า บุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้แตกต่างเหนือคู่แข่งดังนั้นพนักงานจึงต้องมีความรู้ความชำนาญในงานที่ปฏิบัติ มีทัศนคติที่ดี มีบุคลิกภาพและการแต่งกายที่ดี เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือมีมนุษยสัมพันธ์มีความเสมอภาคในการให้บริการลูกค้า

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของนักศึกษา ด้านกระบวนการให้บริการพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการลูกค้า เช่น การเรียงลำดับคิว และการสั่งอาหาร เช่น เมนูไม่ซับซ้อน เลือกสั่งได้ง่าย สามารถบอกความต้องการกับผู้ทำอาหารได้เลยเป็น 3 อันดับแรก โดยเรียงตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ มูลพิมาย (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการร้านอาหารประเภทสวนอาหารของผู้บริโภคในเขตจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ความรวดเร็วทันใจในการบริการและการมีมาตรฐานในการบริการ

ที่สม่ำเสมอมีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการ
ร้านอาหารประเภทสวนอาหารของผู้บริโภคในเขต
จังหวัดนครราชสีมา

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการ
ตัดสินใจซื้อของนักศึกษา ด้านลักษณะทางกายภาพ
พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด โดย
เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับ
พื้นที่บริเวณร้านสะอาด บรรยากาศดี เมนูอาหาร
ไม่ซ้ำซ้อนมีรูปภาพประกอบ และการตกแต่งสวยงาม
3 อันดับแรก โดยเรียงตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ
แนวคิดสุพรรณิ อินทร์แก้ว (2549) สิ่งแวดล้อมทาง
กายภาพ (Physical) เป็นอีกตัวเลือกหนึ่งที่ลูกค้าใช้ในการ
ตัดสินใจเข้าใช้บริการ ได้แก่ ตัวอาคาร อุปกรณ์
ต่างๆ ที่ใช้ในการให้บริการ เช่น การตกแต่งสถานที่
บรรยากาศภายในสำนักงาน เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้
ตลอดจนแบบฟอร์มต่างๆ ที่มีให้บริการลูกค้า

รูปแบบการตกแต่งรถฟู้ดทรัคที่ส่งผลต่อการ
ตัดสินใจเลือกใช้บริการของผู้บริโภค พบว่าผู้ตอบ
แบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการที่ทางร้าน
ได้เตรียมโต๊ะสำหรับในการรับประทานอาหารไว้
ให้บริการ การตกแต่งรถแบบเรียบหรู และการตกแต่งที่
ให้ความรู้สึกเข้าถึงได้ง่ายเป็น 3 อันดับแรก โดยเรียง
ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของศรีณย
พงศ์ เทียงธรรม (2552) ที่ว่าความเป็นรูปธรรมของ
บริการเป็นลักษณะทางกายภาพที่สามารถมองเห็นได้
แสดงให้เห็นถึงความพร้อมที่จะบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก
ต่าง ๆ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ช่วยให้ธุรกิจ
ฟู้ดทรัคประสบความสำเร็จ ต้องอาศัยปัจจัยส่วนประสม
ทางการตลาดที่กลุ่มเป้าหมายให้ความสำคัญ ซึ่งจาก

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มี
อิทธิพลผลต่อเลือกใช้บริการฟู้ดทรัคของกลุ่มนักศึกษา
สามารถสรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านผลิตภัณฑ์ นักศึกษาให้
ความสำคัญกับรสชาติอาหาร และความสะอาดของ
อาหาร 2) ด้านราคา นักศึกษาให้ความสำคัญกับราคา
จับต้องได้ และราคาเหมาะสมกับคุณภาพอาหาร
3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย นักศึกษาให้
ความสำคัญกับที่ตั้งร้านสะดวกต่อการเดินทาง 4) ด้าน
การส่งเสริมทางการตลาด นักศึกษาให้ความสำคัญกับ
ส่วนลดช่วงเทศกาล 5) ด้านการให้บริการพนักงาน
นักศึกษให้ความสำคัญกับการพูดจาไพเราะ 6) ด้าน
กระบวนการให้บริการ นักศึกษาให้ความสำคัญกับการ
บริหารจัดการลูกค้า 7) ด้านลักษณะทางกายภาพ
นักศึกษให้ความสำคัญกับบริเวณร้านสะอาด

นอกจากนี้ การตกแต่งรถฟู้ดทรัคที่ดึงดูดความ
สนใจ และการจัดให้มีบริการโต๊ะนั่งรับประทานอาหาร
เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่นักศึกษาพิจารณาเลือกใช้บริการ
ร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัค

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ จากการ
วิเคราะห์ผลวิจัยผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำ
ผลการวิจัยไปใช้ดังต่อไปนี้

1. ผู้ประกอบการร้านอาหารฟู้ดทรัคควร
คำนึงถึงรสชาติของอาหารเป็นสำคัญ อีกทั้งยังต้อง
คำนึงถึงความสะอาดของอาหาร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ
สุขอนามัย ความสดใหม่ของวัตถุดิบ ความสะอาดของ
ผู้ปรุงอาหาร และคิดอาหารที่มีรูปลักษณ์ที่มีเอกลักษณ์
เฉพาะของร้านทางเพื่อดึงดูดลูกค้า

2. ผู้ประกอบการร้านอาหารฟู้ดทรัคควรตั้งราคา
อาหารให้ไม่สูงจนเกินไป และปริมาณอาหารเหมาะกับ
คุณภาพอาหาร วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหาร

ควรจะต้องราคาไปในทางเดียวกัน กล่าวคือเลือกวัตถุดิบคุณภาพดีที่ราคาไม่สูงมากเพื่อไม่ให้เกิดต้นทุนที่สูง และมีป้ายบอกราคาที่ชัดเจนสามารถมองเห็นได้ง่าย เพื่อช่วยในการตัดสินใจใช้บริการ

3. ผู้ประกอบการร้านอาหารฟู้ดทรัคควร จะตั้งในพื้นที่ที่ใกล้แหล่งชุมชน สามารถสังเกตเห็นได้ง่ายเพื่ออำนวยความสะดวกมาร้านอาหาร และมีพื้นที่ ในการจอดรถไม่ว่าจะเป็นรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์

4. ผู้ประกอบการร้านอาหารฟู้ดทรัคควร จะจัดส่วนลดตามเทศกาลต่างๆ เช่น วันปีใหม่ วันแม่ วันพ่อ เป็นต้น เพื่อดึงดูดลูกค้า และให้ส่วนลดในช่วงเวลา ที่ผู้บริโภคเรียนหรือทำงาน เช่น 14.00 – 17.00 น. เพื่อไม่ให้เสียรายได้ไปในช่วงเวลาดังกล่าว

5. ผู้ประกอบการร้านอาหารฟู้ดทรัคควร เริ่มจากการคัดเลือกพนักงานที่มีจิตใจด้านการบริการ ยิ้มแย้ม ทำทางเป็นมิตรและมีการเทรนพนักงานอีกครั้ง เรื่องการให้บริการลูกค้าและทักษะการให้บริการ

6. ผู้ประกอบการร้านอาหารฟู้ดทรัคควร มีขั้นตอนการจัดการลูกค้าอย่างมีระบบ เช่น มีการให้ บัตรคิวเพื่อเป็นการจัดลำดับการทำอาหารและเป็นการ บอกให้ลูกค้าได้ว่าประมาณเมื่อใดจึงจะได้อาหาร และ ควรมีการเทรนในกระบวนการทำอาหาร และเสิร์ฟ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญจะทำให้เกิดความรวดเร็ว ในการให้บริการ

7. ผู้ประกอบการร้านอาหารฟู้ดทรัคควร จะเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม สะอาด อากาศถ่ายเทสะดวกเพื่อ สร้างบรรยากาศที่ดีให้กับผู้บริโภค และควรมีการติดเมนู พร้อมราคาอาหารที่ชัดเจนและรูปประกอบเมนู

8. ผู้ประกอบการร้านอาหารฟู้ดทรัคอาจ จัดทำเมนูพิเศษขึ้นมาจากเมนูประจำร้านที่มีอยู่แล้ว โดยดูจากเทรนด์แนวโน้มในช่วงนั้นๆ ว่าช่วงนั้นว่าเมนู ไດได้รับความนิยมเป็นพิเศษ

9. ผู้ประกอบการร้านอาหารฟู้ดทรัคควร มีการจัดเตรียมโต๊ะสำหรับการทานอาหารไว้ให้บริการ เพื่อให้ลูกค้ามีทางเลือกที่จะสามารถทานที่ร้านหรือ สักกลับไปทานที่บ้านได้ และควรตกแต่งร้านให้เข้ากับ ความนิยมของกลุ่มเป้าหมายของร้าน

10. ผู้ประกอบการร้านอาหารฟู้ดทรัคควรให้ ความสำคัญกับการตกแต่งรถฟู้ดทรัค เพื่อให้เป็นที่ ดึงดูดแก่กลุ่มเป้าหมายให้มาใช้บริการ รวมถึงเป็นการ สร้างความสนใจเพื่อทำให้ธุรกิจฟู้ดทรัคเป็นที่รู้จักและ ได้รับความนิยมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กมลทิพย์ ชิวชานา. (2560). การศึกษาถึงอิทธิพลของ ส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการ ร้านอาหารครัววาสนาซีฟู้ดของผู้บริโภค (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.

ข้าวสาด ออนไลน์. (2561, 2 กรกฎาคม). กลุ่มฟู้ดทรัค (Food Truck) ขานรับเตรียมพร้อมสู้มืออาชีพ ด้วยมาตรฐานสากล. สืบค้นจาก https://www.khaosod.co.th/uncategorized/news_1288844

ฉัตยาพร เสมอใจ และมัทนียา สมมิ. (2545). พฤติกรรม ผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.

ประชาชาติธุรกิจ ออนไลน์. (2562, 25 กุมภาพันธ์). “ฟู้ดทรัค” ธุรกิจติดล้อ อู่ฟู้ 1.3 หมื่นล้าน... เตรียมลุย CLMV. สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net/marketing/news-294329>

- สัณห์จุฑา จำรูญวัฒน์. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการร้านอาหารประเภทฟู้ดทรัค (Food Truck) ของผู้บริโภคในเขต กรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สามารถ มูลพิมาย. (2552). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านอาหารประเภทสวนอาหารของผู้บริโภคในเขตจังหวัดนครราชสีมา. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน, ขอนแก่น.
- อมาริน อคาเดมี. (2561, 21 ตุลาคม). 5 กลยุทธ์ออกโปรโมชันให้ปัง. สืบค้นจาก <https://amarinacademy.com/2122/marketing/5-ways-promotion/>
- สุพรรณิ อินทร์แก้ว. (2549). *การตลาดธุรกิจบริการเฉพาะอย่าง = Marketing for specific service business* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศรัณยพงศ์ เทียงธรรม. (2552). ปัจจัยประเมินคุณภาพการบริการ. *Productivity World*, 14(83), 40-43.
- Brand buffet. (2015, November 6). *ล้วงเรื่องลับ “Food Truck Marketing”* ชิม ชิค ไซ่ ได้ใจนักกิน. Retrieved from <https://www.brandbuffet.in.th/tag/food-truck/>
- Cochran, W.G. (1953). *Sampling Techniques* (3rd ed.). NY: John Wiley and Sons.

แรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

Work Performance Motivation of Police Officers Kanchanalak Provincial Police Station Sisaket Province

พรชัย ชั่นทอง¹

Pornchai Khantong¹

Corresponding author's E-mail: Pornchai09187@gmail.com¹

(Received: November 7, 2019; Revised: May 18, 2020; Accepted: June 5, 2020)

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์งานวิจัยเพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ และเพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเงินเดือน และระยะเวลาการปฏิบัติราชการ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 118 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t (t-test) และค่า F (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านปัจจัยจูงใจของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยค่าจ้างของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับ ปานกลาง และ3) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ4) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ในภาพรวมแตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น แรงจูงใจจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติและสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีในองค์กร

คำสำคัญ: แรงจูงใจ การปฏิบัติหน้าที่ สถานีตำรวจ

Abstract

The purposes of this research were to study the level of work performance motivation of police officers working and compare work performance motivation of Kanchanalak Provincial Police Station Sisaket Province. Classified by salary and the period of official performance. Population and sample groups used in the research were 118 police officers selected by stratified random sampling method. Tools used included questionnaires and data analysis by using the software package. The statistics used were mean, standard deviation, t-test and F (One-way ANOVA).

¹ นักศึกษาลัทธิสุตตรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

¹ M.P.A. candidate, Master of Public Administration in Local Government, Sisaket Rajabhat University

The results showed that, most respondents revealed their opinions about the overview of motivation in the performance of motivation factors and supporting factors of police officers Kantharalak Provincial Police Station Sisaket province at a moderate level. Secondly, a number of made comments about the overview of Motivation in the operation of supporting factors of police officers Kantharalak Provincial Police Station Sisaket province at a moderate level. Third, respondents with different salaries had different opinions regarding the level of motivation in performing the duties of the police officers. Statistical significance at the level of .05 was found. Finally, respondents with different operational periods had different opinions about the level of motivation in performing the duties of the police officers. The overall picture showed statistical significance level at .05. Therefore, motivation is an import factor in driving efficiency in work practices and creating a good working atmosphere in the organization.

Keywords: motivation, work performance, police station

ความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบันการดำเนินชีวิตของสังคมไทยมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างมากทั้งเศรษฐกิจและวิทยาการเทคโนโลยีต่างๆ มีสูงขึ้นทำให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตที่เคยอยู่กันแบบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีน้ำใจไมตรีต่อกัน มีคุณธรรมจริยธรรมสูงกลายมาเป็นสังคมไทยที่มีการแข่งขันสูงมากขึ้น ทั้งในด้านการทำงานการดำรงชีวิต ค่านิยมและการประพฤติปฏิบัติที่แสดงถึงความเสื่อมทางจิตใจอย่างชัดเจน เช่น การนิยมวัตถุ นิยมความหรูหรา ฟุ่มเฟือยยกย่องคนรวยโดยไม่คำนึงถึงว่าจะร่ำรวยมาได้โดยวิธีใดเกิดการแข่งขันเอาเปรียบ ไม่คำนึงถึงคุณธรรมจริยธรรมทำให้เกิดปัญหาสังคมอย่างมากมายไม่ว่าจะเป็นปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาเศรษฐกิจ ทำให้เกิดอาชญากรรมจากกลุ่มมิจฉาชีพที่จะกระทำการใดๆ เพื่อหวังผลประโยชน์ส่วนตัวโดยขัดต่อกฎหมายข้อบังคับที่ได้บัญญัติไว้เพื่อให้บ้านเมืองสงบสุข (อนุชิต แยมเย็นง, 2557)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ต่อสังคมในการบำบัดทุกข์บำรุงสุข ดูแลความสงบเรียบร้อยของสังคม ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อำนาจความยุติธรรมด้วยความถูกต้องและ

รวดเร็ว หน้าที่และภารกิจที่สำคัญของตำรวจที่สังกัดในแต่ละสถานีตำรวจมุ่งเน้นที่การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การให้บริการกับประชาชนโดยในการกำหนดหน้าที่ตำแหน่งและการแบ่งสายงานในสถานีตำรวจแต่ละแห่ง โดยทั่วไปจะแบ่งออกเป็น 5 ภาระงาน ประกอบด้วย 1) งานอำนวยการงานป้องกัน 2) งานปราบปราม 3) งานสอบสวน 4) งานสืบสวน และ 5) งานจราจร ตำรวจจึงเป็นเจ้าพนักงานมีความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่สูงเพราะต้องต่อสู้และปราบปรามผู้กระทำความผิดอยู่ตลอดเวลา แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของตำรวจจึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกระตือรือร้นและด้วยความเต็มใจมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้ภารกิจในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ภาคิน ศรีสังข์งาม, 2556) สอดคล้องกับ เอิร์ชเบิร์ก กล่าวไว้ว่าปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลในองค์กรเกิดแรงจูงใจหรือมีความพึงพอใจในการทำงานและช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นและปัจจัยสุขภาพอนามัย เป็นปัจจัยที่ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการเกิดองค์การเกิดความไม่พึงพอใจหรือไม่มีความสุขในการทำงาน เนื่องจากคนเรามีความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความยากลำบากในการปฏิบัติงานถ้าความต้องการหรือปัจจัย

เหล่านี้ไม่ได้รับการตอบสนองจะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงานขึ้นได้ (ศรีณย์ ตันติยาสวัสดิกุล, 2557)

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ นอกจากจะปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบว่าด้วยกฎระเบียบที่เข้มงวด ความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อรักษาความสงบสุขของประชาชนที่อยู่ภายใต้แรงกดดันและสภาวะการณ์ที่มีความยากลำบากและมีความบีบคั้นค่อนข้างสูง การปฏิบัติงานของตำรวจกลับยังเป็นการดำเนินงานในลักษณะของการใช้ยุทธวิธีในการเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นตลอดเวลา การทำงานแบบแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอาจจะไม่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันและอาจจะทำให้เกิดสาเหตุของการไม่ประสบความสำเร็จ ขาดประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ ประชาชนอาจจะไม่ให้ความเชื่อมั่นและไว้วางใจจากประชาชน หากตำรวจยังคงใช้ยุทธวิธีดังกล่าวจะไม่สามารถทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จได้ ดังนั้น จึงต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจด้วย การปรับแนวคิด ทศนคติ และแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปในลักษณะเชิงรุก เพื่อให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานของตำรวจซึ่งเป็นงานบริการประชาชน และเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง (วิสิษฐ เดชกุญชร, 2550, อ้างอิงใน ภาณุวัฒน์ ราชสมัคร, 2558)

จากสภาพปัจจุบันการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ พบปัญหาอย่างต่อเนื่องในด้านสภาพการปฏิบัติงานมีน้อยปริมาณงานมากเกินไปในการปฏิบัติให้เสร็จตามกำหนด มีงานที่ต้องมีความรับผิดชอบสูงและบางงานมีความซ้ำซ้อน มีการกระทำที่ไม่พึงประสงค์เข้ามาเกี่ยวข้องอยู่เสมอและนโยบายเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการทำงานข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เนื่องจากภารกิจของตำรวจนั้นเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและความมั่นคงของประเทศ หากเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน ทำงานแบบไม่เต็มความสามารถ ไม่มีการพัฒนาปรับปรุงองค์กรและบุคลากรในสถานีตำรวจ จะทำให้ภาพลักษณ์ของตำรวจติดลบในสายตาประชาชน ความน่าเชื่อถือของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ในสายตาประชาชนก็หายไป แต่หากข้าราชการตำรวจมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้วยความทุ่มเทเพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ยึดถือระเบียบและกฎหมายเป็นที่ตั้งไม่เข้าข้างฝ่ายอิทธิพลฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสังคมก็จะอยู่อย่างสงบสุขประชาชนก็จะมีความสุขเกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรทุกระดับภายในองค์กรตำรวจ โดยเฉพาะตำรวจผู้ปฏิบัติต้องเข้าใจบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของตน รวมถึงเข้าใจสภาพการเปลี่ยนแปลงและปัญหาที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อตระหนักในภารกิจวัตถุประสงค์และประสพเป้าหมายของการทำงาน รวมทั้งการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานที่จะส่งผลให้งานขององค์กรประสบความสำเร็จ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจเพื่อนำผลที่ได้จากงานวิจัยนี้มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงกลยุทธและกระบวนการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเงินเดือน และระยะเวลาการปฏิบัติราชการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 166 คน แบ่งเป็น ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน 31 นาย ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน จำนวน 135 นาย (สถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์, 2559)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 118 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางการกำหนด ขนาดตัวอย่างตามแนวคิดของ Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, 1970 (อ้างถึงในจำเริญ ชุ่นแก้ว, 2553) แบ่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน 22 นาย ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน จำนวน 96 นาย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยจัดทำโดยอาศัยแนวคิดหลักสำหรับการวิจัย แล้วนำไปทดลองกับประชากรที่มีไขกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) และความเที่ยงตรง (Content validity) ของแบบสอบถาม แต่ละข้อ จากนั้นนำมาคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.60 ขึ้นไป แบ่งออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอายุปฏิบัติราชการลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ 16 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสำเร็จในการทำงาน 2) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ 3) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 4) ด้านความรับผิดชอบ 5) ด้านความก้าวหน้า 6) ด้านเงินเดือน 7) ด้านโอกาสที่ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน 8) ด้านความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา 9) ด้านสถานะของอาชีพ 10) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา 11) ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน 12) ด้านวิธีการปกครองบังคับบัญชา 13) ด้านนโยบายและการบริหาร 14) ด้านสภาพการทำงาน 15) ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว 16) ด้านความมั่นคงในงาน ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ คำถามเป็นแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและหลักการวิจัยแล้วนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบแล้วนำกลับมาแก้ไข ปรับปรุง โดยใช้เกณฑ์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะตรงกัน 3 ใน 5

3.2 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์ (Item-Objective of Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์ 0.60-1.00 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาของเครื่องมือในการวิจัย และได้ค่าความสอดคล้องรวม 0.95

3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง โดยใช้เกณฑ์ตามข้อ 3.2

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้จัดเก็บข้อมูล (Try-out) กับตำรวจที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.995

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

4.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติอนุมานในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐานสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ทดสอบค่า t (t-test) ใช้ทดสอบตัวแปรอิสระ ที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม และ F (F-test) ใช้ทดสอบตัวแปรอิสระ ที่จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA (One-Way Analysis of Variance) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 69.50 อายุระหว่าง 26-35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือสูงกว่า ระดับรายได้ 20,001-25,000 บาท โดยมีระยะเวลาในการปฏิบัติราชการ 11-15 ปี

2. การวิเคราะห์ภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1) ด้านการได้

รับการยอมรับ 2) ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และ 3) ด้านความรับผิดชอบ โดยพิจารณาเรียงลำดับดังนี้

2.1 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดหากมีข้อผิดพลาดก็อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และไม่มีผลแผ่กระจาย หากมีเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ทุกครั้ง จะสามารถหา แนวทางแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเสมอ และการปฏิบัติงานของท่านสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกครั้ง

2.2 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจด้านการได้รับการยอมรับอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) เพื่อนร่วมงานยอมรับในขีดความสามารถและผลการปฏิบัติงานของท่าน 2) ทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงานท่านจะได้เป็นส่วนหนึ่งของทีมปฏิบัติการ และ 3) เมื่อเกิดปัญหาหรือเหตุฉุกเฉินเร่งด่วนท่านจะมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุ แนวทางแก้ไข

2.3 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ท่านพึงพอใจกับภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้เกิดแรงจูงใจทุกครั้งที่ได้ปฏิบัติภารกิจ 2) ท่านได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ที่ตรงกับความรู้ ทักษะ และความสามารถที่มี และ 3) หน่วยงานของท่านมีการเปิดโอกาสให้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการประยุกต์ใช้กับงานได้อย่างเต็มที่

2.4 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ภาระงานของท่านมีความสำคัญต่อการรับผิดชอบสังคมส่วนรวม 2) โครงการพิเศษที่นอกเหนือจากงานในหน้าที่ ท่านคือหนึ่งในทีมปฏิบัติงานทุกครั้ง และ 3) ท่านมีความรู้ ทักษะที่หลากหลายและพร้อม

ที่จะเรียนรู้หากได้รับโอกาสในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่อื่นๆ ได้อีกมาก

2.5 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยจูงใจด้านความก้าวหน้า อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) หน่วยงานของท่านให้การสนับสนุนงบประมาณเงินทุนที่เพียงพอต่อจำนวนบุคลากรและเรื่องที่ทำให้การส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง 2) หน่วยงานของท่านให้การสนับสนุนด้านความก้าวหน้าในสายงานอย่างต่อเนื่อง และ 3) ในการพิจารณาความดีความชอบในการเลื่อนระดับขั้นตำแหน่งทุกครั้ง หน่วยงานท่านมีเกณฑ์การประเมินที่ยุติธรรมและสมเหตุสมผล

2.6 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจด้านเงินเดือนอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) เงินเดือนที่ได้รับในปัจจุบันเหมาะสมกับภาระงานที่ท่านได้รับมอบหมาย 2) นอกเหนือจากเงินเดือนที่ท่านได้รับ หน่วยงานของท่านมีการจัดสวัสดิการให้อย่างเพียงพอ และ 3) เงินเดือนของท่านในปัจจุบันมีความเพียงพอต่อค่าครองชีพในปัจจุบัน

3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา 2) ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน และ 3) สภาพการทำงานและความเป็นอยู่

3.1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุน ด้านโอกาสที่ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) หน่วยงานของท่านส่งเสริมและสนับสนุนทุนการศึกษาให้กำลังพลได้รับความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น 2) รู้สึกว่าการปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบันมีความก้าวหน้าและมีความมั่นคง และ 3) ผู้บังคับบัญชามีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย โดยยึดหลักเหตุและผลอย่างเหมาะสม

3.2 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุนด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีโอกาสแสดงผลการปฏิบัติงานของท่านให้เป็นที่ยอมรับต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอการพิจารณาความดีความชอบในหน่วยงานของท่านมีความยุติธรรมและมีหลักเกณฑ์เชื่อถือได้ และ 2) สามารถปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้เป็นอย่างดี

3.3 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุนในด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) การตัดสินใจของผู้บริหารภายใต้เหตุและผลเป็นสิ่งที่ท่านพึงพอใจ 2) เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ผู้บังคับบัญชาท่านสามารถร่วมแก้ไขและให้คำแนะนำที่ดีในการปฏิบัติงาน และ 3) ท่านให้ความเคารพต่อผู้บังคับบัญชาเนื่องจากเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำที่ดี

3.4 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุนด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ท่านมีโอกาสพบปะสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานนอกเวลาทำงานหรือโอกาสพิเศษต่างๆ 2) เพื่อนร่วมงานของท่านมีความยินดีที่ท่านร่วมปฏิบัติงานอยู่ด้วย และ 3) เพื่อนร่วมงานท่านให้เกียรติในการแสดงความคิดเห็นและรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน

3.5 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ท่านพอใจอย่างมากในวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายการบริหารงานในหน่วยงานของท่าน 2) ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และข้อบังคับต่างๆ ขององค์กร และ 3) นโยบายการบริหารงานในหน่วยงานของท่านมีความเป็นเหตุและผล และมีความยุติธรรม

3.6 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านสภาพการทำงานและความเป็นอยู่ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ท่านรู้สึกว่บรรยากาศในการปฏิบัติงานของท่าน มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย 2) สถานที่ทำงานของท่าน มีระบบการรักษาความปลอดภัยเหมาะสมดี และ 3) สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร ตลอดจนอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานมีความเพียงพอ และเหมาะสม

3.7 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านสภาพการทำงานและความเป็นอยู่ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ท่านรู้สึกว่บรรยากาศในการปฏิบัติงานของท่าน มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย 2) ท่านเชื่อว่างานที่ท่าน ปฏิบัติอยู่จะสร้างความมั่นคงทางการเงินและภาระงานใน อนาคตของท่านตลอดไปและ 3) สมาชิกในหน่วยงานมี ความสามัคคีและร่วมมือกันปฏิบัติงานเป็นอย่างดีทำให้ ท่านมีความสุขในการทำงานต่อไป

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบ แบบสอบถาม ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัด ศรีสะเกษ

4.1 จำแนกตามเงินเดือน พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามที่มีเงินเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษใน ภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลา การปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ ของข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวมแตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี

ความคิดเห็นแตกต่างกัน 1) ด้านปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ด้านการ ได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้าน ความก้าวหน้า ด้านเงินเดือน และด้านความสำเร็จในการ ทำงานและความรับผิดชอบ 2) ปัจจัยด้านจูงใจ ได้แก่ โอกาสที่ ได้รับการก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ความสัมพันธ์กับผู้ได้ บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน นโยบายและ การบริหาร และสภาพการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับ ผู้บังคับบัญชา และความมั่นคงในงาน

อภิปรายผล

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จด้านความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และปัจจัยจูงใจด้านลักษณะ งานที่ปฏิบัติอยู่ด้านความก้าวหน้า ด้านเงินเดือนอยู่ใน ระดับปานกลาง และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านจูงใจใน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ได้บังคับบัญชา ด้าน ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน และด้านสภาพการทำงานและ ความเป็นอยู่ เนื่องจากในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ตำรวจนั้นมีทั้งงานในภาระหน้าที่ประจำและงานใน ภาระหน้าที่เร่งด่วนเฉพาะกิจ ความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงานเพื่อให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์แต่ละงาน จึงเป็นสิ่งที่ข้าราชการตำรวจจะต้องตั้งใจปฏิบัติให้ดีที่สุด เพื่อให้เกิดความสงบสุขและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ต่อองค์การและส่วนรวมสอดคล้องกับกุลธิดา วุฒิเศรษฐรักษ์ (2559) ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการ ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ด้านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ พบว่า 1) ข้าราชการตำรวจด้านตรวจ คนเข้าเมืองท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ มีแรงจูงใจในการทำงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ข้าราชการตำรวจตรวจ คนเข้าเมือง ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ การทำงาน ระดับชั้นยศ หน่วยงานที่สังกัดที่ต่างกัน มีแรงจูงใจในการทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัจจัยด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ การยอมรับนับถือ มีผลกระทบเชิงบวกต่อแรงงูใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้อง ผลการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของอภิชาติ ครองยศ (2560) พบว่า ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสายงานจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้างานของข้าราชการตำรวจสายงานจราจรสถานีตำรวจภูธรสกลนครอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ส่วนแรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสายงานจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเพื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสายงานจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองสกลนครอยู่ในระดับมากทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านแรงงูใจใฝ่อำนาจ และด้านแรงงูใจใฝ่สัมพันธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยที่ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับแรงงูใจ ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสายงานจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองสกลนคร มีระดับความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับแรงงูใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีเพียงความมั่นคงในงานที่ไม่แตกต่างกัน นอกนั้นทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 เนื่องจาก

เงินเดือนหรือผลตอบแทนในแต่ละระดับตำแหน่งการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกันตามระเบียบการเบิกจ่าย ค่าตอบแทนจากส่วนกลาง ดังนั้น การแสดงทัศนคติความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านแรงงูใจการปฏิบัติหน้าที่ย่อมมีความแตกต่างกัน แต่อยู่ภายใต้ของความสำเร็จของภาระงานเป็นสิ่งสำคัญที่ข้าราชการตำรวจทุกนายพึงระลึกและปฏิบัติสอดคล้องกับอนุชิต แยมยืนยง (2557) แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองตราด จังหวัดตราด พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีเพศ ระดับการศึกษา และ ระดับชั้นยศต่างกัน มีแรงงูใจในการปฏิบัติงานที่สถานีตำรวจภูธรเมืองตราด จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการตำรวจที่มีอายุ เงินเดือน และระยะเวลาการปฏิบัติราชการต่างกัน มีแรงงูใจในการ ปฏิบัติงานที่สถานีตำรวจภูธรเมืองตราด จังหวัดตราด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และศศิธร เทือกสุบรรณ และคณะ (2551) ศึกษาแนวทาง เสริมสร้างสวัสดิการของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนต่อการรับสวัสดิการของข้าราชการตำรวจแตกต่างกันตามขนาดของสถานีตำรวจ และตามระยะเวลาการทำงาน โดยกลุ่มที่มีขนาดกลางจะมีความเห็นต่อต้านสวัสดิการความมั่นคงมากกว่ากลุ่มสถานีตำรวจขนาดใหญ่โดยเน้นด้านการจัดสวัสดิการความมั่นคง สวัสดิการด้านนันทนาการ สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย และสวัสดิการด้านเศรษฐกิจเป็นต้น

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับแรงงูใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวมแตกต่างกัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับแรงงูใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานี

ตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษในภาพรวมแตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน 1) ด้านปัจจัยเชิงใจ ได้แก่ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความก้าวหน้า และด้านเงินเดือน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .00 และด้านความสำเร็จในการทำงานและความรับผิดชอบ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ปัจจัยด้านอื่น ได้แก่ โอกาสที่ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับ ผู้ร่วมงาน นโยบายและการบริหาร และ สภาพการทำงาน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .00 และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และความมั่นคงในงาน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับจิราภรณ์ หวังพิทักษ์ (2551) ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน กองบังคับการตำรวจจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าข้าราชการตำรวจที่มีระดับระยะเวลาการปฏิบัติราชการต่างกัน มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ในความเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าข้าราชการที่รับราชการมานานแล้ว อาจเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายกับภารกิจหน้าที่ที่ทำอยู่เป็นประจำ ต่างกับข้าราชการที่เพิ่งเข้ามารับราชการใหม่ ที่ยังมีไฟในการทำงาน ต้องการความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ข้าราชการตำรวจที่มีระยะเวลาการปฏิบัติราชการต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ชาลี ประจักษ์ (2555) ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีภูธรคูเมือง อำเภอ คูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ใน ระดับปานกลางเช่นกัน โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา และด้านความเสมอภาคในหน่วยงาน ตามลำดับ 2) ความคิดเห็น

และข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ต้องการให้ผู้บังคับบัญชาควรปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความเสมอภาค เป็นธรรม และ มีภาวะผู้นำ รองลงมา ควรมีสวัสดิการ ความมั่นคงและการประกันหลังชีวิตเกษียณมากกว่านี้ และควรสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับการอบรมและสนับสนุนด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้า ตามลำดับ และสอดคล้องกับภาคิน ศรีสังข์งาม (2556) แรงจูงใจที่มีผลต่อผลลัพธ์ในการดำเนินงานขององค์การ: กรณีศึกษา กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีความสำคัญของระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ที่ประกอบด้วย ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านตำแหน่งและความมั่นคงในงาน ด้านชีวิตส่วนตัว ด้านนโยบายและการบริหาร ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ด้านสภาพการทำงาน ด้านความสำเร็จและการได้รับการยอมรับในการปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์ กับผู้บังคับบัญชา อยู่ในระดับมาก ส่วนระดับของผลลัพธ์ในการดำเนินงาน ด้านคุณภาพในการให้บริการ ด้านการพัฒนาองค์กร ด้านประสิทธิผลในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก และด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับแรงจูงใจในภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับผลลัพธ์ในการดำเนินงานในทุกด้าน

สรุปผลการวิจัย

ภาพรวมของแรงจูงใจในการทำงานทั้งที่เป็นนามธรรมหรือรูปธรรมนั้น ถือเป็นสิ่งที่สำคัญมากต่อการสร้างพลัง สร้างบรรยากาศการทำงาน สร้างแรงกระตุ้นหรือสิ่งล่อในเชิงบวกต่อพฤติกรรมการแสดงออกของแต่ละบุคคล ทุกอาชีพหน้าที่การงาน ที่จะส่งผลดีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดขึ้นขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในนำผลการวิจัยไปใช้

1. ปัจจัยจุดใจด้านเงินเดือนมีค่าที่น้อยที่สุด ทั้งนี้ในการปฏิบัติการข้าราชการตำรวจ เงินเดือนหรือรางวัลตอบแทนพิเศษ เป็นปัจจัยที่มีปัญหาต่อการดำรงชีพของข้าราชการตำรวจอย่างมาก โดยเฉพาะระดับชั้นสัญญาบัตรที่ไม่สูง จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างอาจมีความเห็นว่าอาชีพตำรวจนั้น แม้ว่าผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินหรือไม่ใช่ตัวเงิน แม้จะน้อยหรือมาก หากแต่การปฏิบัติหน้าที่ต้องเพื่อประชาชนและส่วนรวมมาเป็นอันดับแรก ภาระงานกับผลตอบแทนจึงไม่ใช่ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันมากนัก ดังนั้น การส่งเสริมแรงจูงใจหรือแรงผลักดันให้เกิดการปฏิบัติงานที่ดี ควรจะเป็นรูปแบบอื่น เช่น การยกย่องชมเชย การประกาศเกียรติคุณ การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เป็นต้น จะทำให้สามารถสร้างแรงจูงใจที่ดีต่อการปฏิบัติงาน

2. การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่สำคัญที่สุดจะเป็นสิ่งจูงใจให้ข้าราชการตำรวจมีความภาคภูมิใจมากที่สุดก็คือการได้รับการยอมรับทั้งจากสายงานและจากผู้รับบริการ นั่นหมายถึง ภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อตัวเองและประโยชน์ส่วนรวม ดังนั้น หน่วยงานควรมีการสนับสนุนหรือสร้างขวัญกำลังใจที่เป็นแรงผลักดันต่อการเสริมแรงในการปฏิบัติงานมากขึ้น ทั้งสิ่งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน เช่น การพิจารณาสวัสดิการที่เพียงพอ การเลื่อนขั้นค่าตอบแทนที่เหมาะสม และการยกย่องเชิดชูทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

3. การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่สำคัญที่สุดจะเป็นสิ่งจูงใจให้ข้าราชการตำรวจมีความภาคภูมิใจมากที่สุดก็คือ ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา นั่นคือ การปฏิบัติงานครอบคลุมเดียวกัน การดูแลกันและกันในรูปแบบพี่น้องญาติมิตร ซึ่งจะถือเป็นหนึ่งในการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี สร้างแรงผลักดันให้การปฏิบัติงานเกิดความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

4. สถานีตำรวจควรมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน สร้างวัฒนธรรมที่ดี เช่น การแบ่งปัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การรับฟังข้อเสนอแนะ การเคารพสิทธิและหน้าที่ ตลอดจนการสร้างการทำงานแบบครอบครัว เพื่อให้ข้าราชการตำรวจเกิดความรู้สึกที่รักภักดีในองค์กร และกล้าที่จะเปิดใจแลกเปลี่ยนปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และร่วมหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีความสุขร่วมกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงแนวทางการส่งเสริมหรือสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานร่วมระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา โดยการใช้เครื่องมือการวิจัยในเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้ได้ประเด็นใหม่ๆ และข้อสรุปเพื่ออ้างอิงตัวแปรที่มีความสำคัญขององค์ประกอบในแต่ละโมเดล

2. ควรศึกษาปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานในการกิจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ เพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือเสนอแนะร่วมกันภายในหน่วยงาน

3. ควรมีการศึกษเปรียบเทียบการสร้างแรงจูงใจกับสถานีตำรวจแห่งอื่น เพื่อทราบถึงวิธีการและกระบวนการที่อาจจะเป็นแนวทางการประยุกต์ปฏิบัติใช้ในองค์กรที่ดีต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กุลธิดา วุฒิสรรฐรักษ์. (2559). *แรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมืองด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพฯ.

จำเริญ อุ่นแก้ว. (2553). *สถิติเพื่อการวิจัย*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

จิราภรณ์ หวังพิทักษ์. (2551). แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน
กองบังคับการตำรวจภูธร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(การศึกษาอิสระการจัดการมหาบัณฑิต)
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, นครศรีธรรมราช.

ชาลี ประจักษ์. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใน
การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานี
ตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
(วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.

ภาคิน ศรีสังข์งาม. (2556). แรงจูงใจที่มีผลต่อผลลัพธ์ใน
การดำเนินงานขององค์การ: กรณีศึกษาของ
บังคับการตำรวจภูธร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยเกริก, กรุงเทพฯ.

ภาณุวัฒน์ ราชสมัค. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ
ในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปราบปราม ของ
ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรสำโรงใต้
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
(วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
พระนครศรีอยุธยา.

ศศิธร เทือกสุบรรณ และคณะ. (2551). แนวทาง
เสริมสร้างสวัสดิการของข้าราชการตำรวจชั้น
ประทวน สังกัดตำรวจภูธร จังหวัดสุราษฎร์ธานี.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย,
8(1), 206-214.

ศรัณย์ ตันติยาสวัสดิกุล. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อ
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานปราบปรามยา
เสพติดของตำรวจชุดปราบปรามยาเสพติดของ
ตำรวจภูธรจังหวัดหนองบัวลำภู (การค้นคว้า
อิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

สถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์. (2559). งานบุคคล.
ศรีสะเกษ: สถานีตำรวจภูธรกันทรลักษ์ จังหวัด
ศรีสะเกษ.

อนุชิต แยมเย็นง. (2557). แรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่
ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมือง
ตราด จังหวัดตราด (วิทยานิพนธ์รัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
บูรพา, ชลบุรี.

อภิชาติ ครองยศ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ
ผู้นำกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ
ข้าราชการตำรวจสายงานจราจร สถานี
ตำรวจภูธรเมืองสกลนคร (วิทยานิพนธ์รัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.

ข้อเสนอแนะการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควร ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม

Suggestion to Apply the Sappurisadhamma 7 to Use Prevent Premature Pregnancy Problems for Students of Nakhon Pathom Vocational College

พระมงคลธรรมวิธาน¹ สุทน ทองเล็ก¹ ชัชศุภางค์ สารมาศ² พระปลัดสุรศักดิ์ ปุณณวุฒโท³
Phramongkoldhammavidhan¹ Suthon Thonglek¹ Chatsupang Saramart² Phrapaladsurasak Punnavutdho³

Corresponding author's E-mail: Chas_supang@hotmail.co.th²

(Received: April 8, 2020; Revised: May 18, 2020; Accepted: May 29, 2020)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม 2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม และ 3) เพื่อจัดทำคู่มือการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จำนวน 421 คน พร้อมทั้งได้สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ t – test และ One-Way ANOVA ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาท้องก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาสังคมที่รุนแรงเพิ่มขึ้นทุกวัน มีสาเหตุมาจาก ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง มีแฟนในวัยเรียน มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และขาดประสบการณ์ แนวทางแก้ไขปัญหาคือ นำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา แนะนำวิธีการป้องกัน เช่น ควรสวมถุงยางอนามัย หรือ กินยาคุมกำเนิด เปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่ต้องการจะเรียนต่อ ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ต้องเป็นผู้รู้ตน มีคุณธรรม รู้จักค่านิยมไทย รักนวลสงวนตัว รู้จักคุณค่าของ ความเป็นกุลสตรี สร้างค่านิยมที่ดีให้กับเด็กวัยรุ่นไทย ครอบครัวต้องคอยเตือนสติและเป็นกำลังใจให้ รู้จักเวลาอันเหมาะสม ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับวัย 2) รูปแบบ KSMTMP Model K = Kalyānamittakhamma ควรคบคนดี S = Sīla เป็นผู้มั่งคั่ง M = Middle Way ควรเดินทางสายกลาง T = Time ควรรู้จักเวลาที่เหมาะสม P = Protect ควรรู้จักป้องกัน 3) คู่มือการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควร และบทสรุปและข้อเสนอแนะ

คำสำคัญ: ข้อเสนอแนะ การนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม ปัญหาท้องก่อนวัยอันควร

¹สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

²สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

³สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹Buddhist Studies, Religion and Philosophy, Mahamakut Buddhist University

²Government, Political Science, Mahamakut Buddhist University

³Public Administration, Political Science, Ramkhamhaeng University

Abstract

The objectives of this research were as follows: 1) to analyze the problem Causes and Solutions for Premature Pregnancy Problems of Nakhon Pathom Vocational College Students; 2) to create and develop a Model to apply the Sappurisdhamma 7 to Use Prevent Premature Pregnancy Problems for Students of Nakhon Pathom Vocational College; and 3) to prepare a guidebook on the application of the Sappurisdhamma 7 to Use Prevent Premature Pregnancy Problems for Students of Nakhon Pathom Vocational College. This research was mixed research. Samples were 421 Students of Nakhon Pathom Vocational College and had in-depth interviews 10 persons. The instruments used were questionnaires and interview, which were reviewed by a panel of experts. The statistics used were frequency, percentage, mean and standard deviation. Statistical inference or references, including t-test and One-Way ANOVA if the difference was statistically significant at the .05 level. To test the difference of the average income is coupled by means of Scheffé.

The research found that: 1) students to apply the Sappurisdhamma 7 to Use Prevent Premature Pregnancy Problems in every level; students with different sex, age, and academic year were significantly different at the .05 level, which was in line with the research hypothesis; students have suggested and solutions to the problem by sex education should be provided, Introduce how to protect condoms, or take birth control pills and It should be open to those who want to study. The results of the in-depth interviews revealed that the students were of the opinion that they needed to know about moral, thai values of a woman, create value for thai children, family must be reminded, know the right time and treat yourself to the age; 2) KSMTMP Model K = Kalyānamittakhamma, S = Sīla, M = Middle Way, T = Time, P = Protect; and 3) The guidebook has 5 chapters. Introduction, The Sappurisdhamma 7, Premature Belly Problems, KSMTMP model and Peroration & Suggestion.

Keywords: suggestion, apply the Sappurisdhamma 7, students of Nakhon Pathom vocational college, prevent premature pregnancy problems

ความเป็นมาของปัญหา

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่าค่านิยมเรื่องเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน ค่านิยมของวัยรุ่นหลายประการสามารถนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เช่น พฤติกรรมนิยมมีแฟนในวัยเรียน ซึ่งวัยรุ่นยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมเหล่านี้ไม่ถูกต้อง ถึงแม้ว่าจะมองดูทันสมัย แต่ถ้านำมาปฏิบัติจะนำพาชีวิตไปสู่ทางเสื่อมได้ง่าย ถ้าไม่รู้จักการปฏิบัติและวางตัวให้เหมาะสมกับวัยซึ่งวัยรุ่นยังขาดประสบการณ์ที่เพียงพอในเรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่ต้องเรียนรู้ก็มากมาย และสาเหตุการท้องของวัยรุ่นก่อนวัยอันควรโดยเฉพาะในเรื่อง ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น กำลังจะกลายเป็นปัญหาสังคมที่รุนแรงเพิ่มขึ้นทุกวัน จากข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ที่เกิดขึ้นแทบไม่เว้นแต่ละวัน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรจนตั้งครรภ์ การทำแท้ง รวมถึงการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ เช่น โรคเอดส์ เป็นโรคภัยที่เพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจ (กมลลักษณ์, 2559)

หลักสัปปริสธรรม 7 คุณธรรมที่สำคัญสำหรับสัปปริสชน หรือคนดี คุณสมบัติ 7 ประการนั้น คือ 1) เป็นธัมมัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้ธรรม เป็นคนมีธรรมะ เป็นคนมีศีลมีธรรม ไม่ตัดสินใจทำทั้งเพื่อยุติการตั้งครวญอันไม่พึงประสงค์เนื่องจากเหตุท้อก่อนวัยอันควร 2) เป็นอิตถัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักมุ่งหมาย และรู้จักผลว่า ผลที่เกิดจากการกระทำมีประโยชน์และตรงตามเป้าหมายที่ตั้งมั่นไว้ เช่น เมื่อมีเพศสัมพันธ์จึงทำให้มีโอกาสให้กำเนิดชีวิตใหม่ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นการตั้งครวญในขณะที่ทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมาก 3) เป็นอิตถัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักตนว่ามีศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ ปัญญา และปฏิภาณเท่าใด ตามหลักแห่งอารยวัธ 5 ในบางกรณี เช่น เมื่อตั้งครวญขึ้นมาจะทำให้เกิดภาวะจำยอมที่ต้องแต่งงานกัน โดยทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตคู่ที่ต้องมีการเลี้ยงดูบุตร ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวซึ่งนำไปสู่การหย่าร้างในที่สุด 4) เป็นมัตถัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักความพอดี ตามหลักแห่งมัชฌิมาปฏิปทาและหลักสันโดษ 5) เป็นกาลัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักเวลาอันเหมาะสมที่จะประกอบกิจการงานต่างๆ อย่างถูกต้อง รู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง เช่น รู้จักการปฏิบัติและวางตัวให้เหมาะสมกับวัย 6) เป็นปริสัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักชุมชนหรือสังคมอย่างถูกต้อง และเข้าใจวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้องในชุมชนหรือสังคมนั้น ค่านิยมเรื่องเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน ค่านิยมของวัยรุ่นหลายประการสามารถนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เช่น พฤติกรรมนิยมมีแฟนในวัยเรียน ซึ่งวัยรุ่นยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมเหล่านี้ไม่ถูกต้อง ถึงแม้ว่าจะมองดูทันสมัย แต่ถ้านำมาปฏิบัติจะนำพาชีวิตไปสู่ทางเสื่อมได้ง่าย ถ้าไม่รู้จักการปฏิบัติและวางตัวให้เหมาะสมกับวัย 7) เป็นบุคคลัญญูตา

หมายถึง เป็นผู้รู้จักเลือกคบคนให้ถูกต้อง คบหาคนดี (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2540)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า “ข้อเสนอแนะการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม” เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องศึกษา เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้านการป้องกันการตั้งท้องก่อนวัยอันควรได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
2. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
3. เพื่อจัดทำคู่มือการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม ปีการศึกษา 1/2561 จำนวน 2,708 คน ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) คือ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง และนักศึกษา จำนวน 10 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จำนวน 421 คนที่ได้โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเกรจซี (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan)

การสัมภาษณ์เชิงลึก เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจากการสุ่มแบบเจาะจงจากผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง และนักศึกษา จำนวน 10 คน สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้เวลาสัมภาษณ์คนละ 45 นาที ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่างๆ ได้ลึกซึ้ง เมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ เหล่านั้น

การสร้างรูปแบบ หาข้อมูลและข้อเสนอแนะจากที่ปรึกษาถึงรูปแบบเบื้องต้นการนำหลักสัปรีศธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม ก่อนที่จะปรับปรุงไปใช้เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ ก่อนที่จะมีการประมวลผลและพัฒนาเป็นรูปแบบกึ่งมาตรฐาน ระดมความคิดเห็นโดยการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องมาร่วมแสดงความคิดเห็นตลอดจนร่วมกันเสนอแนะแนวทางที่จะทำให้เกิดรูปแบบการนำหลักสัปรีศธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐมอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยปัญหาท้องก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาสังคมที่รุนแรง พบว่า ค่านิยมของวัยรุ่นหลายประการสามารถนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เช่น พฤติกรรมนิยมมีแฟนในวัยเรียน ซึ่งวัยรุ่นยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมเหล่านี้ไม่ถูกต้อง ถึงแม้ว่าจะมองดูทันสมัย แต่ถ้านำมาปฏิบัติจะนำพาชีวิตไปสู่ทางเสื่อมได้ง่าย ซึ่งวัยรุ่นยังขาดประสบการณ์ที่เพียงพอในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่ต้องเรียนรู้อีกมากมาย

สาเหตุปัญหาท้องก่อนวัยอันควร ได้แก่ พฤติกรรมนิยมมีแฟนในวัยเรียน เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ขาดประสบการณ์ที่เพียงพอในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาด้วยการนำหลักสัปรีศธรรม 7 คุณธรรมที่สำคัญสำหรับสัปรีศชน หรือคนดี คุณสมบัติ 7 ประการนั้นไปใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย 1) เป็นธัมมัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้ธรรม เป็นคนมีธรรมะ เป็นคนมีศีลมีธรรม ไม่ดัดจริตใจทำแท้งเพื่อยุติการตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์ เนื่องจากเหตุท้องก่อนวัยอันควร 2) เป็นอัตถัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักมุ่งหมายและรู้จักผลว่า ผลที่เกิดจากการกระทำมีประโยชน์และตรงตามเป้าหมายที่ตั้งมั่นไว้ เช่น เมื่อมีเพศสัมพันธ์จึงทำให้มีโอกาสให้กำเนิดชีวิตใหม่ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นการตั้งครรภ์ ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมาก 3) เป็นอัตตัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักตนว่ามีศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ ปัญญา และปฏิภาณเท่าใด ตามหลักแห่งอารยวุฒิ 5 ในบางกรณี เช่น เมื่อตั้งครรภ์ขึ้นมาจะทำให้เกิดภาวะจำยอมที่ต้องแต่งงานกัน โดยทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมสำหรับ

การใช้ชีวิตที่ต้องมีภาระเลี้ยงดูบุตร ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวซึ่งนำไปสู่การหย่าร้างในที่สุด 4) เป็นมัตตัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักความพอดี ตามหลักแห่งมัชฌิมาปฏิปทาและหลักสันโดษ 5) เป็นกาลัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักเวลาอันเหมาะสมที่จะประกอบกิจการงานต่างๆ อย่างถูกต้อง รับทราบทบทวนและหน้าที่ของตนเอง เช่น รู้จักการปฏิบัติและวางตัวให้เหมาะสมกับวัย 6) เป็นปริสธัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักชุมชนหรือสังคมอย่างถูกต้อง และเข้าใจวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้องในชุมชนหรือสังคมนั้น ค่านิยมเรื่องเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน ค่านิยมของวัยรุ่นหลายประการสามารถนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เช่น พฤติกรรมนิยมมีแฟนในวัยเรียน ซึ่งวัยรุ่นยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมเหล่านี้ไม่ถูกต้อง ถึงแม้ว่าจะมองดูทันสมัย แต่ถ้านำมาปฏิบัติจะนำพาชีวิตไปสู่ทางเสื่อมได้ง่าย ถ้าไม่รู้จักการปฏิบัติและวางตัวให้เหมาะสมกับวัย 7) เป็นปุคคปโรปรัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักเลือกคบคนให้ถูกต้อง คบหาคนดี

การสร้างและพัฒนาารูปแบบการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควร KSMT Model ประกอบด้วย K = Kalyānamittadhamma คบคนดี S = Sīla มีศีล M = Middle Way เดินทางสายกลาง T = Time รู้จักเวลาที่เหมาะสม P = Protect รู้จักป้องกัน วิธีการสร้างรูปแบบหาข้อมูลและข้อเสนอแนะจากที่ปรึกษาถึงรูปแบบเบื้องต้นการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม ก่อนที่จะปรับปรุงไปใช้เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ก่อนที่จะมีการประมวลผลและพัฒนาเป็นรูปแบบกึ่งมาตรฐาน ระดมความคิดเห็น โดยการเชิญ

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องมาร่วมแสดงความคิดเห็นตลอดจนร่วมกันเสนอแนะแนวทางที่จะทำให้เกิดรูปแบบการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐมอย่างเป็นรูปธรรม

วิธีการนำคู่มือการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควร การมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ฯลฯ เผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม พบว่า ปัญหาท้องก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาสังคมที่รุนแรงเพิ่มขึ้นทุกวันนี้เนื่องจาก มีสาเหตุมาจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง พฤติกรรมนิยมมีแฟนในวัยเรียน เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และขาดประสบการณ์ที่เพียงพอในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรื่องหลักสัปปริสธรรม 7 (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) คุณธรรมที่สำคัญ สำหรับสัปปริสชน หรือคนดี คุณสมบัตินี้ 7 ประการนั้นไปใช้ในชีวิตประจำวัน อันประกอบด้วย เป็นธัมมัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้ธรรมไม่ดัดจริตใจทำแท้งเพื่อยุติการตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์ เนื่องจากเหตุท้องก่อนวัยอันควร เป็นอติถัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักมุ่งหมายและรู้จักผลว่า เมื่อมีเพศสัมพันธ์จึงทำให้มีโอกาสให้กำเนิดชีวิตใหม่ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นการตั้งครรภ์ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมาก

เป็นอรรถัตถุญญ หมายถึง เป็นผู้รู้จักตนว่ามีศรัทธา เมื่อตั้งกรรมขึ้นมามีจะทำให้เกิดภาวะจำยอมที่ต้องแต่งงานกัน โดยทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตคู่ที่ต้องมีภาระเลี้ยงดูบุตร ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวซึ่งนำไปสู่การหย่าร้างในที่สุด เป็นมัตตัตถุญญ หมายถึง เป็นผู้รู้จักความพอดี ตามหลักแห่งมัชฌิมาปฏิปทาและหลักสันโดษ เป็นกาลัญญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักเวลาอันเหมาะสม รู้จักการปฏิบัติและวางตัวให้เหมาะสมกับวัย เป็นปริสัณญู หมายถึง เป็นผู้รู้จักชุมชนหรือสังคมอย่างถูกต้อง และเข้าใจวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมเรื่องเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันอย่างถูกต้องในชุมชนหรือสังคมนั้น เป็นบุคคลัญญูตา หมายถึง เป็นผู้รู้จักเลือกคบคนให้ถูกต้อง คบหาคนดี (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), 2538) อยากเห็นอนาคตของประเทศไทยมีเยาวชนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี เก่ง ดี มีสุข ซึ่งจะนำประโยชน์สู่ตนเอง สังคม และประเทศชาติ

การศึกษาวิเคราะห์การนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควร ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม มีการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรโดยรวมอยู่ในระดับทุกครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษารู้ว่าการทำแท้งเป็นบาป การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมาก ซึ่งทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตคู่ที่ต้องมีภาระเลี้ยงดูบุตร ทำให้หมดอนาคตที่สดใส จึงต้องรู้จักปฏิบัติและวางตัวให้เหมาะสมกับวัย อย่างถูกต้องในชุมชนหรือสังคมปรึกษาปัญหาต่างๆ กับผู้ปกครองและครู ซึ่งสอดคล้องกับนั้นทีสินี ควนใต้ (2559) กล่าวว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัจจัยด้านพันธุกรรมคือ พัฒนาการทางร่างกายและจิตใจของวัยรุ่น การเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะฮอร์โมนในร่างกาย มีผลกระทบทำให้สนใจในเพศตรงข้าม

รวมทั้งแรงขับตามธรรมชาติ ที่ทำให้ใคร่รู้ใคร่ลอง ในเรื่องเพศ จึงทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะการนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้เพื่อป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควรของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้มีดังนี้

1. คำแนะนำเกี่ยวกับการทำแท้งเพื่อยุติการตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์เนื่องจากเหตุท้องก่อนวัยอันควร พบว่า การตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์เนื่องจากเหตุท้องก่อนวัยอันควร เป็นเหตุสุดวิสัย ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ขาดการป้องกันที่ถูกต้อง ควรมีกฎหมายรองรับและคุ้มครองสตรีที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ให้อยู่ในความดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ปกครอง ครู นักจิตวิทยา เพื่อดูแลความพร้อมอย่างเหมาะสม ให้มีอนาคตที่ดีและมีที่ยืนในสังคม” ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ต้องเป็นผู้รู้ตนอยู่เสมอ มีคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม ให้กฎหมายและศีลปกป้องคุ้มครองสตรีที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร เพื่ออนาคตที่ดีและมีที่ยืนในสังคม

2. คำแนะนำเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พบว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นค่านิยมตะวันตก เป็นเรื่องของธรรมชาติ เมื่อห้ามหรือควบคุมไม่ได้ ก็ควรมีการแนะนำ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการคุมกำเนิดที่ถูกต้อง และรู้จักวิธีป้องกัน โดยกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่จะได้รับข้อมูลจากสื่อต่างๆ ที่เผยแพร่สู่สาธารณะ เช่น ละคร ภาพยนตร์ คลิปวิดีโอ ซึ่งในยุคสมัยนี้วัยรุ่นสามารถเข้าถึงได้ง่าย ผู้ปกครองอย่าปิดกั้นเรื่องเพศสัมพันธ์ ควรให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่น สอนให้รู้จักป้องกัน แนะนำให้รู้ถึงภัยที่เกิดจากการร่วมเพศโดยไม่ป้องกัน สอนให้รู้จักค่านิยมไทย รักนวลสงวนตัว รู้จักคุณค่าของความเป็นกุลสตรี สร้างค่านิยมที่ดีให้กับเด็กวัยรุ่นไทย” ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ควรสอนให้รู้จัก

ค่านิยมไทย รักนวลสงวนตัว รู้จักคุณค่าของความเป็นกุลสตรี สร้างค่านิยมที่ดีให้กับเด็กวัยรุ่นไทย

3. คำแนะนำเกี่ยวกับการเกิดภาวะจำยอมที่ต้องแต่งงานกัน โดยทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตคู่ พบว่า การเกิดภาวะจำยอมที่ต้องแต่งงานกัน โดยทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตคู่ ครอบครัวต้องคอยเตือนสติเป็นกำลังใจให้ พยายามมองหาข้อดีในเรื่องที่เราคิดว่าแย่ที่สุดให้เจอ แล้วเลือกวิถีทางที่ดีที่สุดในขณะนั้น เรียนรู้จากประสบการณ์ เต็มใจเป็นผู้ใหญ่ รู้จักอดทนอดกลั้น มีความรับผิดชอบ ทำทุกอย่างให้สุดความสามารถและดีที่สุด" ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ภาวะจำยอมที่ต้องแต่งงานกัน โดยทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตคู่ ครอบครัวต้องคอยเตือนสติและเป็นกำลังใจให้

4. คำแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมมีแฟนในวัยเรียน พบว่า พฤติกรรมกรรมมีแฟนในวัยเรียน ต้องรู้จักแยกแยะระหว่างความรัก และหน้าที่ ความรับผิดชอบ แบ่งเวลาให้ถูกต้องเหมาะสม ปฏิบัติตนให้เหมาะกับวัย จัดการความรักและการเรียนให้ลงตัว ให้ความรักเป็นกำลังใจในการเรียน เพื่อส่งเสริมซึ่งกันและกัน ควรมีขอบเขตความสัมพันธ์ที่เหมาะสม ไม่เกินเลยจนเกิดปัญหาที่แก้ไขไม่ได้จนเป็นเหตุให้เรียนไม่จบ ผู้ปกครองและครูควรมีการแนะนำที่ดี ชี้แนะสิ่งที่ถูกต้อง การมีแฟนในวัยเรียนย่อมก่อให้เกิดความอยากรู้อยากลองตามวัย อาจจะมีเพศสัมพันธ์ ต้องรู้จักป้องกันมิให้เกิดปัญหาท้องก่อนวัยอันควร เช่น การสวมถุงยางอนามัย การคุมกำเนิด และสิ่งสำคัญคือตัวเองต้องรู้จักยับยั้งชั่งใจของตนเป็นดีที่สุด" ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมกรรมมีแฟนในวัยเรียน เป็นกัลลัญญะ รู้จักเวลาอันเหมาะสม ปฏิบัติตนให้เหมาะกับวัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบ (Fact findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว สามารถสรุปผลเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. กระทรวงศึกษาธิการควรพัฒนาหลักสูตรการเรียนเพศศึกษา หน่วยบริการสาธารณสุข ควรมีบริการสุขภาพที่เป็นมิตรกับวัยรุ่น สถาบันครอบครัว ควรสร้างครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนควรพัฒนาสื่อมวลชน
2. ใช้หลักสัปปริสธรรม 7 ประการ ป้องกันปัญหาท้องก่อนวัยอันควร ดังนี้ 1) เป็นธัมมัญญ ไม่ตัดสินใจทำแท้งเพื่อยุติการตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์ เนื่องจากเหตุท้องก่อนวัยอันควร 2) เป็นอตัณญญ เมื่อมีเพศสัมพันธ์จึงทำให้มีโอกาสให้กำเนิดชีวิตใหม่ 3) เป็นอตัณญญ เมื่อตั้งครรภ์ขึ้นมาจะทำให้เกิดภาวะจำยอมที่ต้องแต่งงานกัน โดยทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตคู่ที่ต้องมีภาระเลี้ยงดูบุตร ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวซึ่งนำไปสู่การหย่าร้างในที่สุด 4) เป็นมัตตัญญ เป็นผู้รู้จักความพอดี ตามหลักแห่งมัชฌิมาปฏิปทาและหลักสันโดษ 5) เป็นกัลลัญญ รู้จักการปฏิบัติและวางตัวให้เหมาะสมกับวัย 6) เป็นปริสัญญ เข้าใจวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้องในชุมชนหรือสังคมนั้น รวมถึงค่านิยมเรื่องเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน 7) เป็นบุคคัลญุตตา รู้จักเลือกคบคนให้ถูกต้อง คบหาคนดี

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “ค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นไทยในยุค 4.0”
2. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “การเตรียมความพร้อมของคุณแม่วัยใสเพื่อแก้ไขปัญหาท้องไม่พร้อม”

3. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการท้องก่อนวัยอันควรของสถาบันพระพุทธศาสนา”

เอกสารอ้างอิง

กมลลักษณ์. (2559). *ท้องก่อนวัยปัญหาใหญ่ของสังคม*. สืบค้นจาก <http://kamonlak446.blogspot.com/>.

นนท์สินี ควนใต้. (2559). *ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น*. สืบค้นจาก <http://sd-group2.blogspot.com/2012/12/53242148.html>.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2538). *พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2540). *ธรรมานุชีวิต*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

คุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

The Quality of Life of Students Living in Dormitory Rajabhat Rajabhat University

นวัสนันท์ วงศ์ประสิทธิ์^{1*} ณัฐปคัลภ์ ญาณมโนวิศิษฐ์² ชัตตชัย ประภัสสร³ พรพิมล วิริยะกุล⁴ วิจิต แสงสว่าง⁵

Nawasanan Wongprasit^{1*} Nataprakal Yanmanovisit² Chatchai Prapatsorn³ Pornpimol Viriyakul⁴

Wichit Seangsawang⁵

Corresponding author's E-mail: wnawasanan@gmail.com¹

(Received: April 29, 2020; Revised: May 27, 2020; Accepted: June 12, 2020)

บทคัดย่อ

การศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก จำแนกตามเพศ อายุ คณะ ชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม จำนวนเงินที่ได้เพื่อใช้จ่าย รายได้เทียบกับรายจ่าย คณะวิชาเพื่อนร่วมห้อง การหารายได้เสริม และจำนวนสมาชิกในห้องพัก ประชากร ได้แก่ นักศึกษาที่อาศัยหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1350 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและt-test, F-test

ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการเรียน รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านห้องพัก ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยพบว่า เพศ คณะ ชั้นปี จำนวนเงินที่ได้เพื่อใช้จ่าย การหารายได้เสริม และจำนวนสมาชิกในห้องพัก แตกต่างกันคุณภาพชีวิตของนักศึกษาแตกต่างกัน ส่วนอายุ เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้เทียบกับรายจ่าย คณะของเพื่อนร่วมห้อง แตกต่างกันคุณภาพชีวิตของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยคุณภาพชีวิตที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยต่ำ คือ ด้านห้องพัก ซึ่งหมายถึง ความรู้สึกพอใจในสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพักความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ร่มรื่น ระบบความปลอดภัยและการรับฟังความคิดเห็น จึงเสนอแนะให้ผู้บริหารหอพักควรรหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้ นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุดต่อไป

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต นักศึกษา หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

²อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

³อาจารย์ประจำสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

⁴อาจารย์พิเศษสาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

⁵อาจารย์พิเศษสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

¹Lecturer, Faculty of Science and Technology, Rajabhat Rajanagarindra University

²Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Rajanagarindra University

³Lecturer, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University

⁴Special Lecturer, Faculty of Management, Rajabhat Rajanagarindra University

⁵Special Lecturer, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University

Abstract

The research was to compare in the quality of student's lives in dormitory Rajabhat Rajabhat University classified by genders, ages, faculties, college years, grade averages, costs of living, incomes and expenses difference, roommate's faculties, extra incomes and a number of room members. The population was the 1350 students in the academic year 2019 living in the university's dormitory determined the sample size by using Krejcie & Morgan table as 316 students. Stratified random sampling was used in this research, collecting data by questionnaire that showed the value of reliability as 0.97. The sample sampling method was used in this research. The statistical methods for data analysis were average, percentage, standard deviation, and t-test, F-test.

This study found that the quality of student's lives in the university's dormitory was moderate as a whole. The researcher analyzing for each factor found that the highest average factor was education. Next below average factors were society, health, environment, and serviced facility around the dormitory. The lowest average factor was the quality of the room. The average score of comparison result showed that these factors; genders, faculties, college years, incomes, extra incomes, a number of room members were different caused the quality of student's lives was quite different, but on other hand, the factors of ages, grade averages, incomes and expenses difference, and roommate's faculties were different caused the quality of student's lives was not different and statistically significant at 0.05 level.

This research also found that the factor of low average score was the quality of room that the students were satisfied in facilities, cleanness, tidiness, comfort, security, and being open-minded. Thus; the researcher offered suggestions to the executive board of the university's dormitory finding the methods out to improve the dormitory for continually keeping the student's satisfaction.

Keywords: the quality of life, students, dormitory, Rajabhat Rajanagarindra university

ความเป็นมาของปัญหา

ทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดของประเทศ ประเทศใดมีประชากรที่มีคุณภาพจะส่งผลให้ประเทศนั้นมีการพัฒนาที่รวดเร็วและได้เปรียบคู่แข่งขัน ประเทศไทยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มาตลอดตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งยึดหลักการพัฒนาประเทศที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และ คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักงานกฤษฎีกา, 2560)

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่มีหน้าที่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศสถาบันหนึ่ง มีความรับผิดชอบให้การศึกษาแก่ประชากรในระดับอุดมศึกษาที่ต้องการความรู้และวุฒิการศึกษาเพื่อจบไปประกอบอาชีพตามวุฒิการศึกษาหรือเกี่ยวข้อง ซึ่งนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผลผลิตจากการทำงานนั้นมีประสิทธิภาพที่จะส่งผลให้ประเทศมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยส่วนมากในวัยเรียนระดับอุดมศึกษาผู้เรียนจะอยู่ในช่วงอายุ 17-23 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่น และระบบการเข้าศึกษามหาวิทยาลัยไทยจะให้เลือกเรียนได้ทุกมหาวิทยาลัยของทุกจังหวัด

ในประเทศ อีกทั้งนักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกเข้ารับการศึกษาก็สามารถเลือกได้ว่าในระหว่างการเรียนจะเข้าพักในหอพักมหาวิทยาลัยหรือบ้านพักหรือเช่าหอพักเอกชนตามแต่สะดวก แต่ส่วนใหญ่นักศึกษาจะเข้าพักในหอพักมหาวิทยาลัยของแต่ละมหาวิทยาลัยเพื่อความสะดวกในการเรียนและการทำกิจกรรมต่างๆ นอกเวลาเรียน (Wongprasit, 2018) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยในหอพักจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษามีประสิทธิภาพและดึงดูดให้นักศึกษาต้องการเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยมากขึ้น (Muslim, Karim and Abdullah, 2012) แต่ยังคงพบว่ามีปัญหาด้านคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยหอพักในมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับการศึกษาของ Shaikh and Deschampsd (2006) ที่พบว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัยพบว่ามีปัญหาหลัก 5 ประการได้แก่ ปัญหาด้านจิตใจ มีภาวะซึมเศร้า อ่อนเพลีย ซึม และปัญหาด้านอาหาร สอดคล้องกับการศึกษาของ กมลรัตน์ ทองสว่าง (2560) ที่พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านร่างกายและด้านสิ่งแวดล้อม มีคะแนนคุณภาพชีวิตอยู่ในเกณฑ์คุณภาพชีวิตระดับปานกลางที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด พวงทอง ไกรพิบูลย์ (2560) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต (Quality of Life) หมายถึง ภาวะความเป็นอยู่ที่ดี (Well being) ทั้งของตนเอง ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และของสังคม ทั้งนี้ครอบคลุมไปถึงความปลอดภัย สิทธิ และเสรีภาพ การพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบองค์รวม เป็นการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพชีวิตเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สิ่งแวดล้อมและจิตวิญญาณ ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน จากการศึกษาของพัชรภรณ์ ลันศรี และอภิศักดิ์ อุ่มจินสา (2561) พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยหอพัก ซึ่งใน

งานวิจัยนี้จึงได้นำปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษามาเป็นตัวแปรในการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์มีนโยบายให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา รวมทั้งนักศึกษาที่อาศัยอยู่ในหอพักนักศึกษาที่ตั้งอยู่ที่ศูนย์บางคล้าซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอบางคล้าห่างจากอำเภอมือเกรง ประมาณ 40 กิโลเมตร ในปี 2562 มหาวิทยาลัยได้มีนโยบายให้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกภายในหอพัก จัดระเบียบต่างๆ และมีคณะกรรมการบริหารหอพักดูแลความสะอาดสบายและคุณภาพชีวิตของนักศึกษาเพื่อต้องการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาพึงพอใจและมีคุณภาพชีวิตที่ดี อันจะช่วยให้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนและมีผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ เมื่อจบการศึกษาจะเป็นผู้มีความสามารถ มีศักยภาพในการทำงานให้ประสบความสำเร็จด้วยดีอีกทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงมหาวิทยาลัยอีกหนทางหนึ่ง ทีมผู้วิจัยซึ่งเป็นคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยจึงสนใจจะศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยหอพักให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ คณะ ชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม จำนวนเงินที่ได้เพื่อใช้จ่ายรายได้เทียบกับรายจ่าย คณะของเพื่อนร่วมห้องการหารายได้เสริมนอกเวลาเรียน และจำนวนสมาชิกในห้องพัก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาที่อาศัยหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ปีการศึกษา 2/2562 จำนวน 1,350 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน

วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีแบ่งชั้นภูมิและคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อหอพักซึ่งมีจำนวน 7 หอพักจากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างง่ายจากแต่ละหอพักจนได้จำนวนตามสัดส่วนที่คำนวณได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็นสองส่วนได้แก่ ส่วนที่หนึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและส่วนที่สองเป็นความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ เนื้อหาสาระได้จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านการเรียน 2) ด้านสุขภาพ 3) ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก 4) ด้านห้องพัก และ 5) ด้านสังคม แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert, 1932) 5 ระดับได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

การหาค่าคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความเที่ยงตรง (Content validity) จากค่า IOC ได้ค่ารายข้อมากกว่า 0.50 จึงนำไปทดลองใช้ (Try out) นำมาวิเคราะห์ค่า หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97 ซึ่งถือได้ว่าอยู่ในระดับดีมากสามารถนำไปศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจริงได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเองพร้อมอธิบายรายละเอียดให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้เข้าใจวัตถุประสงค์การวิจัยและมีลายมือชื่อยินยอมสมัครใจให้ข้อมูลวิจัย รวมทั้งการไม่เปิดเผยข้อมูลผู้วิจัยรายบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้

การวิเคราะห์ในภาพรวม แล้วให้กรอกแบบสอบถามและส่งคืนภายในเวลาที่กำหนด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปจำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับมา 316 คน คิดเป็น ร้อยละ 93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test, F-test

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านเพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 81.65 เพศชาย จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.35 ด้านอายุ ส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง 18–20 ปี จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 71.84 อายุ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 28.16 คณะส่วนใหญ่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 69.62 คณะครุศาสตร์ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.57 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.81 ชั้นปีส่วนใหญ่ชั้นปีที่ 1 จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 38.61 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 30.06 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 24.68 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.65 สำหรับเกรดเฉลี่ยสะสมส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.00–2.99 จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 52.85 เกรดระหว่าง 3.00–3.99 จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 43.35 เกรดระหว่าง 1.00–1.99 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.16 เกรด 4.00 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.63 ส่วนใหญ่จำนวนเงินที่ได้เพื่อใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 4,001–5,000 บาท/เดือน จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.81 จำนวนเงิน 3,001–4,000 บาท/เดือน

จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 30.70 มากกว่า 5,000 บาท/เดือน จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.72 น้อยกว่า 3,000 บาท/เดือน จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.77 เมื่อเทียบรายได้กับรายจ่าย ส่วนใหญ่พอเพียง ไม่เหลือเก็บ จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 61.39 พอเพียง และเหลือเก็บ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 19.94 ไม่พอเพียง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 18.67 การอยู่อาศัยหอพักมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่อยู่ร่วมกับเพื่อนในคณะ จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 56.96 อยู่กับเพื่อนต่างคณะ จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 43.04 การทำงานหารรายได้เสริมนอกเวลาเรียน ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงาน จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 84.18 ทำงานหารรายได้เสริมนอกเวลาเรียน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 15.82 และจำนวนสมาชิกในห้องพัก ส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน 3 คน จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 78.48 อยู่ด้วยกัน 2 คน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 21.52

ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ผู้วิจัยวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งในภาพรวมและรายด้าน รายละเอียดตามตารางดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก ในภาพรวมและรายด้าน

	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการเรียน	3.40	0.91	ปานกลาง
2. ด้านสุขภาพ	3.10	1.09	ปานกลาง
3. ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก	3.07	1.02	ปานกลาง
4. ด้านห้องพัก	3.03	1.34	ปานกลาง
5. ด้านสังคม	3.22	1.03	ปานกลาง
รวม	3.16	1.08	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการเรียน ($\bar{X}=3.40$) รองลงมา คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.22$) ด้านสุขภาพ ($\bar{X}=3.10$) ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก ($\bar{X}=3.07$) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านห้องพัก ($\bar{X}=3.03$)

ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำแนกตาม เพศ อายุ คณะ ชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม จำนวนเงินที่ได้เพื่อใช้จ่าย ความเพียงพอเมื่อเทียบรายได้กับรายจ่าย คณะของเพื่อนร่วมห้อง รายได้เสริมและสมาชิกในห้องพัก รายด้าน ดังแสดงในตารางที่ 2-11 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

	t	sig
1. ด้านการเรียน	4.869	.000*
2. ด้านสุขภาพ	4.558	.000*
3. ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก	6.080	.000*
4. ด้านห้องพัก	3.874	.000*
5. ด้านสังคม	5.016	.000*
รวม	6.082	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบระหว่างเพศกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยภาพรวมได้ค่า Sig.<.05 กล่าวคือนักศึกษาที่เพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้าน ได้ค่า Sig.<.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน

	t	sig
1. ด้านการเรียน	-.066	.947
2. ด้านสุขภาพ	-1.933	.054
3. ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก	-.852	.395
4. ด้านห้องพัก	1.716	.087
5. ด้านสังคม	1.646	.101
รวม	.318	.751

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างอายุกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยภาพรวม ได้ค่า Sig.>.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพักไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้าน ได้ค่า Sig.>.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอยู่หอพักไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก จำแนกตามคณะ โดยภาพรวมและรายด้าน

	F	sig
1. ด้านการเรียน	3.655	.027*
2. ด้านสุขภาพ	11.105	.000*

ตารางที่ 4 (ต่อ)

	F	sig
1. ด้านการเรียน	3.655	.027*
2. ด้านสุขภาพ	11.105	.000*
รวม	5.546	.004*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างคณะกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยภาพรวมปรากฏว่าได้ ค่า Sig.<.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่พอกอยู่กับเพื่อนคณะต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอยู่หอพักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเรียนด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพักและด้านสังคม ได้ค่า Sig.<.05 นั่นคือ นักศึกษาที่อยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอยู่หอพักด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพักและด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านห้องพัก ได้ค่า Sig.>.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่สังกัดคณะที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอยู่หอพักด้านห้องพัก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวมและรายด้าน

	F	sig
1. ด้านการเรียน	5.142	.002*
2. ด้านสุขภาพ	3.883	.009*
3. ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก	3.148	.025*
4. ด้านห้องพัก	9.364	.000*
5. ด้านสังคม	13.141	.000*

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	F	sig
รวม	7.775	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบชั้นปี กับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัย อยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดย ภาพรวม ได้ ค่า Sig.<.05 นั่นคือ นักศึกษาที่เรียนในชั้น ปีที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการ อยู่ในหอพักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ทุกด้าน ได้ค่า Sig.<.05 นั่นคือ นักศึกษาที่เรียนในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอยู่หอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของ นักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม โดยภาพรวมและรายด้าน

	F	sig
1. ด้านการเรียน	.983	.401
2. ด้านสุขภาพ	.657	.579
3. ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก	1.106	.347
4. ด้านห้องพัก	1.106	.347
5. ด้านสังคม	4.475	.004*
รวม	4.475	.004*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการเปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ยระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมกับคุณภาพชีวิต ของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชชนครินทร์ โดยภาพรวม ได้ค่า Sig.>.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความคิดเห็นต่อ

คุณภาพชีวิตในการอยู่หอพัก ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านห้องพักและ ด้านสังคม ได้ค่า Sig.<.05 นั่นคือ นักศึกษาที่มีเกรด เฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตใน การอยู่หอพัก ด้านห้องพักและด้านสังคม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการ เรียน ด้านสุขภาพ และด้านสิ่งแวดล้อมบริการของ หอพัก ได้ค่า Sig.>.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย สะสมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการ อาศัยอยู่หอพักด้านการเรียนด้านสุขภาพและด้าน สิ่งแวดล้อมบริการของหอพักไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของ นักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก จำแนกตามจำนวนเงินที่ได้ เพื่อใช้จ่าย โดยภาพรวมและรายด้าน

	F	sig
1. ด้านการเรียน	5.297	.001*
2. ด้านสุขภาพ	1.435	.232
3. ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก	4.602	.004*
4. ด้านห้องพัก	12.010	.000*
5. ด้านสังคม	17.168	.000*
รวม	4.475	.004*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการเปรียบเทียบ จำนวนเงินที่ได้เพื่อใช้จ่ายกับความคิดเห็นต่อคุณภาพ ชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัย ราชภัฏราชชนครินทร์ โดยภาพรวม ได้ ค่า Sig.<.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่ได้รับจำนวนเงินเพื่อใช้จ่ายต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเรียน ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก ด้านห้องพักและด้านสังคม ได้ค่า Sig.<.05 นั่นคือ นักศึกษาที่ได้รับจำนวนเงินเพื่อใช้จ่ายต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก ด้านการเรียน ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพักด้านห้องพักและ ด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสุขภาพ ได้ค่า Sig.>.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่ได้รับจำนวนเงินเพื่อใช้จ่ายต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก จำแนกตามความพอใจเพียงของรายได้กับรายจ่าย โดยภาพรวมและรายด้าน

	F	sig
1. ด้านการเรียน	4.408	.013*
2. ด้านสุขภาพ	2.379	.094
3. ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก	.226	.798
4. ด้านห้องพัก	.573	.565
5. ด้านสังคม	1.631	.197
รวม	1.587	.206

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพอใจเพียงของรายได้กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ทั้ง 5 ด้านโดยภาพรวม ได้ ค่า Sig.>.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีความพอใจเพียงของรายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสุขภาพด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพักด้านห้องพักและด้านสังคม ได้ค่า Sig.>.05 นั่นคือ นักศึกษาที่มีความพอใจเพียงของ

รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก ด้านห้องพักและด้านสังคม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเรียน ได้ค่า Sig.<.05 นั่นคือ นักศึกษาที่มีความพอใจเพียงของรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก จำแนกตามคณะของเพื่อนร่วมห้อง โดยภาพรวมและรายด้าน

	t	sig
1. ด้านการเรียน	-.510	.610
2. ด้านสุขภาพ	-2.168	.031*
3. ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก	-.196	.844
4. ด้านห้องพัก	1.240	.216
5. ด้านสังคม	1.103	.271
รวม	.046	.963

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างคณะของเพื่อนร่วมห้องกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยภาพรวม พบว่า ได้ค่า Sig.>.05 กล่าวคือนักศึกษาที่อยู่อาศัยหอพักกับเพื่อนที่คณะแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเรียน ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก ด้านห้องพักและด้านสังคมได้ค่า Sig.>.05 กล่าวคือนักศึกษาที่อยู่อาศัยหอพักกับเพื่อนที่คณะแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ

คุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพักด้านการเรียน ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก ด้านห้องพักและด้านสังคม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสุขภาพ ได้ค่า Sig.<.05 นั่นคือ นักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักกับเพื่อนคณะที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพักด้านสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก จำแนกตามการทำงานหารายได้เสริมนอกเวลาเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน

	t	sig
1. ด้านการเรียน	4.502	.000
2. ด้านสุขภาพ	4.439	.000
3.ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก	3.026	.003
4.ด้านห้องพัก	1.714	.088
5.ด้านสังคม	2.511	.013
รวม	3.810	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างการทำงานหารายได้เสริมนอกเวลาเรียนของนักศึกษากับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยภาพรวม พบว่า ได้ค่า Sig.<.05 นั่นคือ นักศึกษาที่ทำงานหารายได้เสริมนอกเวลาเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพักและด้านสังคม ได้ค่า Sig.<.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่ทำงานหารายได้เสริมนอกเวลาเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็น

ต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก และด้านสังคมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านห้องพัก ได้ค่า Sig.> .05 กล่าวคือ นักศึกษาที่ทำงานหารายได้เสริมนอกเวลาเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพักห้องพักไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก จำแนกตามจำนวนสมาชิกในห้องพัก โดยภาพรวมและรายด้าน

	t	sig
1. ด้านการเรียน	4.519	.000
2. ด้านสุขภาพ	3.911	.000
3.ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก	3.265	.001
4.ด้านห้องพัก	1.953	.052
5.ด้านสังคม	1.772	.077
รวม	3.632	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างจำนวนสมาชิกในห้องพักกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยภาพรวม พบว่า ได้ค่า Sig.<.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในห้องพักแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านห้องพักและด้านสังคม ได้ค่า Sig.>.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในห้องพักแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านห้องพักและด้านสังคม

ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคุณภาพชีวิตของนักศึกษาด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก ได้ค่า Sig.<.05 กล่าวคือนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในห้องพักที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านสิ่งแวดล้อมของหอพักแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ประเด็นแรกคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษา ของกมลรัตน์ ทองสว่าง (2560) ที่พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่และยังสอดคล้องกับ การศึกษาของ วินิตรา นวลละออง (2555) ที่พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาส่วนใหญ่โดยรวมในระดับปานกลาง ที่พบเช่นนี้อาจเนื่องมาจากหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ตั้งอยู่ที่ศูนย์อำเภอบางคล้า ซึ่งห่างจากอำเภอเมืองเป็นระยะทาง 40 กิโลเมตร และห่างไกลจากอำเภอบางคล้าอีกประมาณ 10 กิโลเมตร เป็นสถานที่เงียบสงบล้อมรอบด้วยทุ่งนาและพื้นที่เกษตรกรรม ไม่ค่อยมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักศึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่นที่ต้องการบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่มีความหลากหลาย มีห้างสรรพสินค้า ให้ไปเดินพักผ่อนในยามมีเวลาว่างเป็นต้น ถึงแม้ในบริเวณหอพักจะมีร้านสะดวกซื้อแต่อาจไม่แปลกใหม่สำหรับนักศึกษาในยุคดิจิทัล จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่าระดับคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักมหาวิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ประเด็นสองจากผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านห้องพัก ซึ่งหมายถึง ความรู้สึกพอใจในสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ร่มรื่น มีระบบความปลอดภัยและการรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรางคณา กิริติวิบูลย์ (2557) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการของหอพัก มหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตพัทลุง พบว่า ด้านบริการและสวัสดิการมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ที่พบเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับการเปิดให้มีคณะและสาขาวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนที่ศูนย์บางคล้าเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2561 ที่ผ่านมา ซึ่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้มีการปรับปรุงและกำหนดนโยบายใหม่เพื่อรองรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่ในหอพัก เช่น การจัดให้มีบริการห้องพยาบาลเพื่อดูแลนักศึกษาเจ็บป่วยสามารถมารับการรักษาได้ จัดให้มีห้องออกกำลังกาย (Finess room) ไว้บริการนักศึกษา มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ และติดตามการบริหารจัดการของคณะกรรมการหอพักมากขึ้น เป็นต้น แต่ด้วยระยะเวลาการจัดการปัญหาต่างเพียง 1-2 ปี อาจจะยังไม่เพียงพอไป จึงยังอาจไม่สามารถจัดบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้ครบถ้วน จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยด้านห้องพักมีคะแนนต่ำที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักจำแนกตามเพศ อายุ คณะ ชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม จำนวนเงินที่ได้เพื่อใช้จ่าย รายได้

เทียบกับรายจ่าย คณะของเพื่อนร่วมห้อง การหารายได้เสริม และจำนวนสมาชิกในห้องพัก พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 18-20 ปี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อยู่ชั้นปีที่ 1 เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.00-2.99 จำนวนเงินที่ได้เพื่อใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 4,001-5,000 บาท/เดือน เมื่อเทียบรายได้กับรายจ่าย ส่วนใหญ่พอเพียง ไม่เหลือเก็บ ส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนในคณะ ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานหารายได้เสริมและส่วนใหญ่อยู่ด้วยกันจำนวน 3 คนต่อห้อง

คุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการเรียน รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมบริการของหอพัก และต่ำที่สุด คือ ด้านห้องพัก ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยพบว่า เพศ คณะ ชั้นปี จำนวนเงินที่ได้ หารายได้เสริม และจำนวนสมาชิกในห้องพัก แตกต่างกันคุณภาพชีวิตของนักศึกษาแตกต่างกัน ส่วนอายุ เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้เทียบกับรายจ่าย คณะของเพื่อนร่วมห้อง แตกต่างกันคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ให้ดีขึ้น จะช่วยทำให้นักศึกษามีความสุขในการเรียนและทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย จะส่งผลให้มีความสามารถในการเป็นบัณฑิตที่มีความรู้ มีคุณธรรมและเติบโตไปเป็นกำลังสำคัญในการช่วยพัฒนาท้องถิ่นและสังคมไทยตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านห้องพัก

ซึ่งหมายถึง ความรู้สึกพอใจในสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก ความสะดวกเป็นระเบียบเรียบร้อย ร่มรื่น ระบบความปลอดภัยและการรับฟังความคิดเห็น จึงเสนอแนะให้ผู้บริหารหอพักควรหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุดต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมกับคุณภาพชีวิตนักศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านห้องพักและด้านสังคมได้ค่าSig.<.05 กล่าวคือนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการอยู่หอพักด้านห้องพักและด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเสนอแนะให้ผู้บริหารมีการสำรวจความคิดเห็นเพิ่มเติมและพัฒนาหอพักที่มีห้องพักและสังคม สิ่งแวดล้อมรอบด้านเป็นพิเศษขึ้นมาจำนวนหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงหรือกลุ่มนักศึกษาที่ชอบบรรยากาศเงียบสงบเหมาะแก่อ่านหนังสือหรือกิจกรรมที่เป็นวิชาการอันเป็นการตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มซึ่งจะช่วยให้คุณภาพชีวิตมีประสิทธิผลมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้พบว่ายังขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลอีก 25 ชุดจึงจะได้จำนวนแบบสอบถามกลับมากลับร้อยละ 100 ซึ่งถือว่าเป็นโอกาสพัฒนาของงานวิจัยในครั้งต่อไปควรวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลให้รัดกุม อาจพิจารณาให้หัวหน้าหอพักเป็นผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยต้องผ่านการอบรมวิธีการเก็บข้อมูลที่ถูกต้องก่อนจึงจะสามารถช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น

จากการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก โดยสถิติ t-test, F-test ซึ่งยังไม่สามารถบอกได้ว่าปัจจัย

ตัวใดมีผลต่อคุณภาพชีวิตอย่างแท้จริงจึงเสนอแนะให้ศึกษาปัจจัยใดที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยใช้สถิติขั้นสูงขึ้น เช่น การวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อจะได้ทราบปัจจัยที่แท้จริงเพื่อจะได้นำมาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อยู่หอพักมหาวิทยาลัยให้ดีขึ้นได้ และตรงกับความต้องการของนักศึกษาอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ ทองสว่าง. (2560). คุณภาพชีวิตของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. *วารสารสาระคาม*, 8(2), 1-14.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี. (2560). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสองพ.ศ. 2560 – 2564*. สืบค้นจาก <http://www.prachinburi.go.th/plan12.pdf>
- วินิตรา นวลละออง. (2555). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 57(2), 225-234.
- พวงทอง ไกรพิบูลย์. (2560, 2 ธันวาคม). คุณภาพชีวิต (Quality of life). สืบค้นจาก <http://haamor.com/>.
- พัชรภรณ์ ดันศรี, และ อภิศักดิ์ อุ่มจันสา (2561). คุณภาพชีวิตของนิสิตที่พักอาศัยในหอพักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร. *วารสารวิชาการ ปชมท*, 7(2), 77 – 87.
- วรางคณา กীরติวิบูลย์. (2557). ความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการของหอพัก มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง. *วารสารวิทยาศาสตร์ มข*, 42(4), 856-866.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 140, 1–55.
- Muslim, M. H., Karim, H. A., & Abdullah, I. C. (2012). Satisfaction of students's living of environment between on campus and off-campus setting: A conceptual overview. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 68, 601 – 614.
- Shaikh, B. T., & Deschampsd, J. (2006). Life in a university residence: Issues, concerns and responses. *Education for Health*, 19(1), 43 – 51.
- Wongprasit, N. (2018). *The Student Development Model for Prevention of Brain Fatigue Symptoms with Full Service Method of Rajabhat Rajanagarindra University, Thailand*. Oral Presentation at the Universal Academic Cluster International Spring Conference in Hokkaido to be held in Sapporo, Hokkaido, Japan on 11-13 May 2018.

การส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

Promoting of Sport for People in Dan Sai District, Loei Province
by Using the Collaborative Process

มหิธร จิตตเกษม^{1*} วิชัย เพียรภักดิ์²

Mahitorn Chittakasem^{1*} Wichai Peanksikum²

Corresponding author's E-mail: mahitorn.chi@lru.ac.th¹

(Received: February, 2020; Revised: April 21, 2020; Accepted: May 15, 2020)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกระบวนการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนในสองด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และ 2) การพัฒนาอาสาสมัครและบุคลากรด้านกีฬาเพื่อมวลชน ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การสำรวจพื้นที่วิจัย การคัดเลือกผู้แทนชุมชน การสร้างกระบวนการพัฒนากีฬาเพื่อมวลชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม การสรุปผลการวิจัย และการเผยแพร่ผลงานการวิจัย

พื้นที่ทำการศึกษา คือ ชุมชนเทศบาลตำบลด่านซ้ายและชุมชนตำบลโคกงาม อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย วิธีการเก็บข้อมูลใช้วิธีการเชิงคุณภาพประกอบด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน จำนวน 9 คน บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน จำนวน 8 คน สัมภาษณ์กลุ่มผู้นำกีฬาเพื่อมวลชนที่ตำบลโคกงาม 1 ครั้ง จำนวน 6 คน เทศบาลตำบลด่านซ้าย 2 ครั้ง จำนวน 6 และ 10 คนตามลำดับ และจากการศึกษา พบว่า การพัฒนากีฬาเพื่อมวลชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ทำให้ในด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีการจัดทำเวทียกพื้นสำหรับผู้เฒ่าเฒ่าแอโรบิก ที่บริเวณสวนสาธารณะหนองคู เทศบาลตำบลด่านซ้าย มีการพัฒนาพื้นที่บริเวณรอบสระน้ำวัดตำบลโคกงามเพื่อใช้เป็นสถานที่เดินวิ่งออกกำลังกาย ในด้านการพัฒนาผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน มีการตั้ง Line กลุ่มกีฬาเพื่อมวลชนอำเภอด่านซ้ายขึ้นเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ที่เทศบาลตำบลด่านซ้าย มีกิจกรรมเพิ่มขึ้นได้แก่ การร่ายยอญของผู้สูงอายุ ส่วนที่ตำบลโคกงามมีกิจกรรมเพิ่มขึ้น คือ กิจกรรมโครงการชวนวิ่งตักหนามมินิมาราธอนที่มีผู้เข้าร่วมมากกว่า 800 คน มีการจัดอบรมผู้นำด้านกีฬาเพื่อมวลชนตามความต้องการของชุมชน ได้แก่ การอบรมผู้นำเดินแอโรบิก และการอบรมผู้นำโยคะ โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 22 คน ผลการอบรม พบว่า ผู้เข้าอบรมมีความรู้ในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ สามารถเป็นผู้นำกีฬาเพื่อมวลชนได้และมีความพึงพอใจในการจัดการอบรมในระดับมาก

ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน มีขั้นตอนประกอบด้วย การค้นหาตัวผู้นำ การตั้งคณะทำงาน การสำรวจความต้องการของชุมชน การจัดทำโครงการ การพัฒนาสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และการพัฒนาอาสาสมัครผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน และพบว่า การส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมใช้ทรัพยากรน้อยแต่ได้ผลลัพธ์สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

คำสำคัญ: กีฬาเพื่อมวลชน การส่งเสริม กระบวนการมีส่วนร่วม

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาพลศึกษา สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

¹Lecturer, Physical Education Program, Office of General Study, Loei Rajabhat university

²Lecturer, Physical Education Program, Faculty of Education, Loei Rajabhat university

Abstract

This research aims were to create the process for promoting sports for people including 1) the development of places, devices, and facilities 2) the development of the volunteers and sport for all personnel. The collaborative process was used in this research by dividing into 5 steps, exploring research areas, selecting community representatives, creating the process of sport development for the people by using the collaborative process, research conclusion, and research publishing.

The research area was Dansai Subdistrict Municipality and the community of Khok Ngam Subdistrict, Dansai District, Loei. Data was collected by using qualitative methodology. Data collecting consisted of in-depth interview of 9 sport leaders, 8 personnel who promoted sports for people, 3 Group interviews of 6 sport leaders of Khok Ngam Subdistrict, group of 6 and group of 10 sport leaders of Dansai Subdistrict Municipality respectively. The study found that the development of sports for people by using the collaborative process on the place, aerobic floor was lifted around Nong Koo park, Dansai District Municipality. Around Mai Roug swamp in Khok Ngam district was developed for walking and jogging. In the area of sport for all leader development, they founded a group of Line named Dan Sai sport for all for information exchange so there were more activities for examples retro dances of the elderly at Nong Khu, mini marathon at Kok Ngam with 800 participants. According to the needs of commune, they had aerobic dance and yoga training for leaders with 22 participants. The results of the training showed that the participants had knowledge in theory and practice and be able to lead so they were satisfied with the training at a high level.

The results showed that the process of promoting sport for all were following steps, finding the leader, setting up a working group, survey needs, making project and Developing sport facilities and sport leaders. The results was also showed that promoting sport for all by using participatory process used less resources but results are consistent with the needs of the community.

Keywords: sport for all, supporting, participation process

ความเป็นมาของปัญหา

จากพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่ไม่เหมาะสม เช่น การบริโภคอาหารหวานมันเค็มซึ่งมีความเสี่ยงต่อสุขภาพ การสูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์ และการขาดการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง ทำให้คนไทยมีแนวโน้มเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มขึ้นโดยมี 5 โรคอันตราย ได้แก่ โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง โรคความดันโลหิตสูง และโรคมะเร็ง เป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิต และมีค่าใช้จ่ายสูงในการดูแลรักษา โดยในช่วงปี 2544–

2557 มีอัตราเพิ่มเฉลี่ยกว่าร้อยละ 12 สะท้อนว่าภาครัฐจำเป็นต้องมีนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมสุขภาพของประชากร โดยการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) การส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน เป็นนโยบายของรัฐที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำเพื่อป้องกันโรคและมีคุณภาพในการดำเนินชีวิต ถึงแม้ว่า

สังคมไทยจะให้การยอมรับว่าการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา มีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมสุขภาพ ลดอัตราการเจ็บป่วย และทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี แต่จากการทบทวนแผนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ได้ตั้งเป้าหมายตัวชี้วัดให้ประชาชนทุกกลุ่มร้อยละ 60.00 ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาย่างเหมาะสมและสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละไม่น้อยกว่า 30 นาทีนั้น กลับพบว่าประชาชนทั่วไปยังไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังมีสัดส่วนประชากรที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬาลดลงเหลือร้อยละ 23.40 ในปี 2558 จากร้อยละ 26.10 ในปี 2554 โดยมีสาเหตุสำคัญคือขาดสถานที่ออกกำลังกายสาธารณะที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและขาดผู้นำการออกกำลังกายที่สามารถให้ความรู้ด้านการออกกำลังกายที่ถูกต้องในระดับท้องถิ่น (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) นอกจากนี้พบว่าคนไทยออกกำลังกายและเล่นกีฬาต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามแผนพัฒนาการกีฬาฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2555-2559) แล้ว ยังพบอีกว่าประเทศไทยกำลังก้าวสู่สังคมสูงอายุ โดยคาดการณ์ว่าในปี 2564 ประเทศไทยจะมีสัดส่วนผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 20.00 ของประชากรทั้งประเทศและจะสูงถึงร้อยละ 30.00 ในปี 2579 ซึ่งจะมีผลทำให้ประเทศเกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจากจำนวนประชากรวัยทำงานที่ลดลงและการมีจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น จึงมีแนวโน้มที่จะมีปัญหาค่าเจ็บป่วยมากขึ้น ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องจึงควรวางแผนพัฒนาประชากรในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพที่เหมาะสมสอดคล้องต่อการพัฒนาประเทศและการเสริมสร้างการมีคุณภาพชีวิตที่ดี (ปรีชา นวลเป็นโย, 2561)

ตามที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้รายงานการสำรวจกิจกรรมทางกายของประชากรในปี 2558 พบว่าประชากรที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไปทั่วราชอาณาจักรจำนวน

55,158,218 คน ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาเพียง 12,903,830 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 นั้น เมื่อจำแนกเป็นประชากรรายภาค พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีประชากรจำนวน 14,848,454 คน ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาเพียง 3,117,560 คนคิดเป็นร้อยละ 21.00 ของจำนวนประชากร ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) และเมื่อศึกษาจากรายงานสถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเลย ปี 2556 จำนวน 12 มิติ พบว่า จังหวัดเลยมีค่าเฉลี่ยด้านความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน 10 มิติ ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยมีค่าสูงกว่าทั้งในระดับประเทศและในระดับภาค มีเพียงมิติด้านสุขภาพและมิติด้านความปลอดภัยในชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทั้งในระดับประเทศและในระดับภาค (สำนักงานสถิติจังหวัดเลย, 2561) สำหรับในพื้นที่อำเภอด่านซ้าย ข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลยรายงานว่า จากการวัดค่าดัชนีมวลกายของประชาชนวัยทำงาน (อายุ 30-44 ปี) จำนวน 7,010 คน มีผู้อยู่ในเกณฑ์ปกติเพียง 2,906 คน คิดเป็นร้อยละ 41.46 ซึ่งนับว่าเป็นพื้นที่ซึ่งประชากรมีค่าดัชนีมวลกายที่อยู่ในเกณฑ์ปกติ ในสัดส่วนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับทุกอำเภอในจังหวัดเลย ที่มีค่าเฉลี่ยรวมทั้งจังหวัดที่ร้อยละ 48.89 และค่าเฉลี่ยทั่วประเทศอยู่ที่ร้อยละ 51.96 (กระทรวงสาธารณสุข, 2562) การมีค่าดัชนีมวลกายที่สูงกว่าเกณฑ์มีความเสี่ยงที่จะเป็นโรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง หรือเบาหวาน หากดำเนินไปไม่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียมวลกระดูกหรือการทำงานของระบบภูมิคุ้มกันรวมทั้งโรคโลหิตจาง ผู้ที่มีค่าดัชนีมวลกายไม่อยู่ในเกณฑ์ปกติจึงควรปรับปรุงพฤติกรรมโดยการควบคุมปริมาณอาหาร ปรับอารมณ์ให้แจ่มใสและออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ (สมเกียรติ แสงวัฒนาโรจน์, 2554)

จากสถานการณ์ข้างต้น จะเห็นได้ว่าการขาดการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของประชาชนในทุกกลุ่ม

ทุกเพศ และทุกวัย ส่งผลให้ประชาชนมีแนวโน้มที่จะเสี่ยงต่อการเกิดโรค มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในการเจ็บป่วย และขาดการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพ ประชากรไทยออกกำลังกายและเล่นกีฬาในสัดส่วนที่น้อยกว่าเป้าหมาย ในจังหวัดเลยพบว่าค่าเฉลี่ยด้านความมั่นคงของมนุษย์ ในมิติด้านสุขภาพมีค่าต่ำกว่าจังหวัดอื่นในภาคเดียวกัน และมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในระดับประเทศ โดยพบว่า ค่าดัชนีมวลกายของประชากรวัยทำงานในพื้นที่อำเภอ ด่านซ้าย มีค่าอยู่ในเกณฑ์ปกติในสัดส่วนที่ต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับอำเภออื่นในจังหวัดเดียวกัน และมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ สมควรที่จะหามาตรการ ส่งเสริมให้ประชาชนในอำเภอด่านซ้ายหันมาออกกำลังกายและเล่นกีฬาให้มากขึ้น การส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน ตามแผนพัฒนาการกีฬาระดับที่ 6 (พ.ศ. 2560-2564) มุ่งหวังให้ประชากรทุกภาคส่วนเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอไม่น้อยกว่าร้อยละ 30.00 ของประชากรทั้งประเทศ โดยมียุทธศาสตร์สำคัญคือ การจัดหาและพัฒนาสถานที่และอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ และเหมาะสมเพื่อการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬาของมวลชน การเสริมสร้างความสะดวกภาคในการเข้าถึง การออกกำลังกายและการเล่นกีฬาสำหรับประชากรทุกกลุ่ม และการส่งเสริมการพัฒนาอาสาสมัครและบุคลากรการกีฬาเพื่อมวลชนอย่างเป็นระบบ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) ยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นเป็นยุทธศาสตร์ที่ขาดกลไกการดำเนินงานที่ชัดเจนทำให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เป็นไปด้วยความไม่แน่นอน และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นลักษณะเดียวกันในทุกภูมิภาค ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม อาจเป็นกลไกที่สามารถขับเคลื่อนกีฬาเพื่อมวลชนให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560-2564) ได้ และอาจใช้เป็นแนวทางในการ

ส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนในภูมิภาคอื่นได้ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. พัฒนาสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านกีฬาเพื่อมวลชน
2. การพัฒนาอาสาสมัครและบุคลากรด้านกีฬาเพื่อมวลชน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย
งานวิจัยเชิงคุณภาพ
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ผู้วิจัยใช้วิธีการแบบลูกโซ่ (Snowball sampling) ในการเลือกผู้ให้ข้อมูล (อุทัยทิพย์ เจียวิวรรณ์กุล, 2554) ประกอบด้วย
 - 2.1 ผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่
 - 2.1.1 ผู้นำกีฬาเพื่อมวลชนในเทศบาลตำบลด่านซ้าย และตำบลโคกงาม จำนวน 9 คน
 - 2.1.2 บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนในอำเภอด่านซ้าย จำนวน 8 คน
 - 2.2 ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่ม 3 ครั้ง ประกอบด้วย
 - 2.2.1 ผู้นำกีฬาเพื่อมวลชนที่เทศบาลตำบลด่านซ้าย จำนวน 6 คน
 - 2.2.2 ผู้นำกีฬาเพื่อมวลชนที่ตำบลโคกงาม 1 ครั้ง จำนวน 6 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
 - 3.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม
 - 3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก
 - 3.3 การสัมภาษณ์กลุ่ม
 - 3.4 การปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 4.1 สำรวจพื้นที่วิจัย

4.1.1 ศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์และลักษณะทางกายภาพของชุมชน

4.1.2 ศึกษาบริบทของคนในชุมชน ความเชื่อและเจตคติของผู้นำและคนในชุมชน

4.1.3 ศึกษาพฤติกรรมด้านสุขภาพของคนในชุมชน

4.1.4 ศึกษากระบวนการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนในชุมชนก่อนการพัฒนา

4.2 คัดเลือกผู้แทนชุมชนเข้าเป็นผู้ร่วมวิจัย

4.2.1 เลือกอาสาสมัครผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน

4.2.2 เลือกผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน

4.3 พัฒนาสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬาเพื่อมวลชน และพัฒนาอาสาสมัครผู้นำกีฬาเพื่อมวลชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

4.4 สังเกตกระบวนการพัฒนากีฬาเพื่อมวลชนแบบมีส่วนร่วม

4.4.1 สังเกตการให้ความร่วมมือของอาสาสมัครผู้นำและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

4.4.2 สังเกตกระบวนการ

4.4.3 สังเกตผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากกระบวนการ

4.4.4 สังเกตข้อจำกัดที่พบในกระบวนการ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจำแนกข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกเป็นหมวดหมู่และวิเคราะห์ตีความแบบอุปนัย (เอ็ดมุนด หลินเจริญ, 2555)

ผลการวิจัย

1. บริบทของชุมชน

คนในชุมชนอำเภอด่านซ้าย เป็นชุมชนกึ่งเมือง มีประชากรผสมผสานระหว่างคนที่ทำงานในเมืองและผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม สถานะออกกำลังกายของ

คนในชุมชนมีทั้งพื้นที่ส่วนสาธารณะ โรงเรียน โรงพยาบาล พื้นที่ส่วนราชการเช่นสถานีตำรวจ สำนักงานเทศบาล สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล เส้นทางสัญจร รวมถึงพื้นที่เอกชน เช่นบริเวณลานหน้ากิจการล้างรถ เคลือบสี ทำความสะอาด ซึ่งเจ้าของเป็นผู้นำเดินแอโรบิค มีสมาชิกประจำทุกวันประมาณวันละ 20-30 คน การออกกำลังกายในชุมชนมีทั้งแบบรวมตัวเป็นกลุ่ม เช่น เดินแอโรบิค เล่นฟุตบอล และการออกกำลังกายลำพังตามอัธยาศัยเช่น เดิน วิ่ง ขี่จักรยาน เป็นต้น

2. การคัดเลือกผู้ร่วมวิจัย

2.1 ผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน ได้แก่ผู้ที่ออกกำลังกายเป็นประจำ มีกลุ่มที่ทำกิจกรรมร่วมกัน ข้อจำกัดคือผู้วิจัยไม่สามารถเข้าถึงผู้นำทุกกลุ่มกิจกรรมได้ เนื่องจากผู้นำบางท่านไม่พร้อมในการเข้าร่วม ผู้วิจัยจึงได้ผู้นำเพียงบางส่วนที่สมัครใจเข้าร่วมกระบวนการโดยไม่มีค่าตอบแทน

2.2 ตัวแทนภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่เจ้าหน้าที่พลศึกษาประจำอำเภอ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกีฬาประจำเทศบาล ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สาธารณสุขอำเภอ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลด่านซ้าย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกงาม เป็นต้น พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ยินดีให้สัมภาษณ์และให้ข้อมูล แต่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและการให้เวลาในการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนเนื่องจากมีภาระงานด้านอื่นอีกหลายด้านและขาดนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน

3. การส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

3.1 สัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน 9 คน พบว่า ผู้ที่เป็นผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน มีคุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้มีอาวุโส มีกิจการ หรือมีตำแหน่ง

หรือเคยมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่นานับถือในชุมชน เป็นผู้ให้ความอนุเคราะห์ ให้ความสนับสนุนด้าน บุคลากร งบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจน สิ่งอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิก หรือผู้มาร่วม กิจกรรม รวมทั้งเป็นผู้เข้าร่วมและเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม ประเภทต่างๆ นั้น ผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน ไม่จำเป็นต้อง เป็นผู้ที่มีความสามารถหรือความชำนาญหรือมีทักษะที่ ดีในกีฬานั้นๆ แต่เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถ รวมกลุ่ม ประสานงาน บริหารทรัพยากร สามารถทำ ให้กิจกรรมเกิดขึ้น และคงอยู่อย่างต่อเนื่องไปได้

3.2 สัมภาษณ์เชิงลึกบุคลากรท้องถิ่นที่มี หน้าที่เกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน 8 คน ประกอบด้วย บุคลากรทางด้านสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ ส่งเสริมกีฬา และบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ในองค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โรงพยาบาลอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เทศบาล องค์การ บริหารส่วนตำบล โรงเรียน โรงพัก เป็นต้น มีนโยบาย สาธารณะด้านการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน มีงบประมาณ มีแผนงาน มีโครงการ มีบุคลากร มีกิจกรรม มีสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการ ส่งเสริมกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชน และมีความยินดีให้ ความสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน อย่างไรก็ตาม พบว่า บุคลากรท้องถิ่นกับผู้นำกีฬา เพื่อมวลชนยังขาดการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ

3.3 จัดสัมภาษณ์กลุ่ม 3 ครั้ง

3.3.1 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมกีฬาเพื่อ มวลชนที่ตำบลโคกงาม ผู้เข้าร่วม 6 คน พบว่า ข้อดี ของการรวมตัวกันในชุมชน คือ ความสามัคคีและความ ร่วมแรงร่วมใจ จุดอ่อนคือการขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดผู้นำที่มีทักษะทางการกีฬาประเภทนั้นๆ

3.3.2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมกีฬาเพื่อ มวลชนที่เทศบาลตำบลชัย ผู้เข้าร่วม 6 คน พบว่า ผู้นำ

กีฬาเพื่อมวลชน แบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ ขาดการทำงาน ร่วมกัน จากการประชุม ได้มีการจัดตั้งกลุ่มกีฬาเพื่อ มวลชนอำเภอตำบลชัยขึ้น เพื่อร่วมมือกันสนับสนุนและ ส่งเสริมการจัดกีฬาเพื่อมวลชนในอำเภอตำบลชัย มีการ ตั้ง Line กลุ่มกีฬาเพื่อมวลชนตำบลชัย เพื่อการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลกัน

3.3.3 ศึกษาความพึงพอใจและความต้องการ ในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนที่เทศบาล ตำบลชัย ผู้เข้าร่วม 10 คน พบว่า การส่งเสริมกีฬาเพื่อ มวลชนโดยนำวิทยากรที่มีความรู้ไปถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ให้กับผู้นำในชุมชน ทำให้ผู้นำเกิด ความมั่นใจและพึงพอใจในการส่งเสริมที่จัดให้

3.4 ลงพื้นที่วิจัยเพื่อการส่งเสริมด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วม

3.4.1 ทำเวทียกพื้นสำหรับผู้นำเดินแอโรบิกที่ เทศบาลตำบลตำบลชัย เป็นการจัดทำตามความ ต้องการของกลุ่มเดินแอโรบิก เนื่องจากมองไม่เห็นผู้นำ เดิน และเวทีเก่ามีขนาดใหญ่เกินไป เมื่อจัดทำแล้วทำ ให้มองเห็นผู้นำเดิน และขนาดของเวทีไม่เกะกะสามารถ เคลื่อนย้ายสะดวก

3.4.2 ปรับพื้นที่บริเวณรอบสระไม้รวกตำบล โคกงาม เพื่อเป็นสถานที่เดินวิ่งเพื่อสุขภาพ เนื่องจาก สระไม้รวกตั้งอยู่หลังตลาดนัดใกล้ใจกลางชุมชน มี สระน้ำ มีต้นไม้ มีเส้นทางเดิน สามารถพัฒนาเป็น สถานที่เดินออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจได้ หาก ปรับปรุงเส้นทางเดินและปรับภูมิทัศน์ให้ดี จะสามารถ ดึงดูดให้คนในชุมชนมาใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

3.5 จัดอบรมผู้นำเดินแอโรบิกและผู้นำโยคะ ตามความต้องการของชุมชน เนื่องจากผู้นำเดินแอโรบิก และโยคะมีจำนวนไม่เพียงพอ และยังต้องการฝึกฝน

ทักษะในการปฏิบัติที่ถูกริเริ่มมากขึ้น การจัดอบรม มีขั้นตอนดังนี้

3.5.1 จัดหาวิทยากร

3.5.2 กำหนดวัน เวลา และสถานที่

3.5.3 รับสมัครผู้เข้าอบรม

3.5.4 จัดการอบรม

3.5.5 ประเมินผลสัมฤทธิ์และประเมินความพึงพอใจ

3.6 ร่วมจัดกิจกรรมตักทายมินิมารารอน ตำบลโคกงาม เป็นกิจกรรม เดิน วิ่ง ระยะทาง 5 และ 10 กิโลเมตร ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อมอบเงินให้วัดโคกงาม มีขั้นตอน ประกอบด้วย

3.6.1 การประชุมวางแผน

3.6.2 สำรวจเส้นทาง จัดระบบความปลอดภัย

3.6.3 การรับสมัคร กำหนดการ พิธีการ รางวัล สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

โครงการได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดีโดยพบว่ามีส่วนร่วมจำนวน 800 คน ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3.7 สังเกตการจัดกิจกรรมร่ายย่อนยุค เป็นกิจกรรมที่ริเริ่มโดยผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน ที่เห็นว่าการร่ายเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น มีผู้สูงวัยให้ความสนใจ และเป็น การออกกำลังกายที่ดีอย่างหนึ่ง โดยจัดขึ้นที่บริเวณหนองคู เทศบาลด่านซ้าย เวลาประมาณ 16.00 น. ทุกวัน มีผู้เข้าร่วมประมาณ 30 คน

4. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม พบว่า การส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน มีข้อได้เปรียบและข้อจำกัด

4.1 ข้อได้เปรียบของการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

4.1.1 สามารถจัดหากิจกรรมและทรัพยากร ได้ตรงตามความต้องการของชุมชน

4.1.2 ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

4.1.3 คนในชุมชนมีส่วนร่วมช่วยในการจัดกิจกรรม จัดหาและดูแลทรัพยากร

4.2 ข้อจำกัดในการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

4.2.1 งานอาสาสมัครขาดการทำงานที่ต่อเนื่องทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา

4.2.2 อาสาสมัครผู้นำที่ทุ่มเทจริงจังมีจำนวนน้อยและต้องเสียสละมากทั้งด้านเวลาและเงินทุน

4.2.3 มีความจำเป็นต้องพึ่งพางบประมาณ และทรัพยากรจากแหล่งอื่น

อภิปรายผล

การพัฒนาสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกีฬาเพื่อมวลชน ที่ได้เวทียกพื้น ได้พัฒนาภูมิทัศน์รอบสระไม้รวก ในขณะที่การพัฒนาผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน ได้การตั้ง Line กลุ่ม การมีกิจกรรมร่ายย่อนยุค การอบรมผู้นำเต้นแอโรบิคและผู้นำโยคะ เป็นกิจกรรมส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ที่สามารถพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชนได้ระดับหนึ่ง เนื่องจาก มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา พร้อมกันหาแนวทางแก้ไข (จิตรวลัย ศีร์แสงฉาย, 2557) กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนทำให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย เพราะคนในชุมชนจะรู้จักแหล่งทรัพยากรดีกว่า จึงทราบว่าจะหาได้จากแหล่งใดที่จะรวดเร็วและประหยัด เนื่องจากเป็นการพัฒนาเพื่อส่วนรวม การตัดสินใจจึงนึกถึงความคุ้มค่าและความเสียสละเป็นตัวตั้ง ตรงกับคำอธิบายของสถาบันพระปกเกล้า (2558) ว่า เพราะงบประมาณมีจำกัดจึงต้องใช้อย่างคุ้มค่า ดังนั้นชาวบ้านจึงต้องช่วยกันคิด บริรักษารื้อ ออกแบบร่วมกัน ตัดสินใจร่วมกัน ลงมือทำร่วมกัน และติดตามผลการลงมือทำร่วมกัน และสาเหตุที่ทำให้คนในชุมชน

ต่างช่วยกันจัดกิจกรรม จัดหาและดูแลทรัพยากรนั้น
เนื่องมาจากความยึดมั่นผูกพันกัน รู้สึกว่าตนเป็น
ส่วนหนึ่งของชุมชน (เอกศักดิ์ เฮงสุโข, 2557)

จากข้อค้นพบ พบว่า การทำงานไม่ต่อเนื่องนั้น
อาจเกิดจากการขาดการติดตามสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังคำอธิบายของ Wang
(2010) ว่าในองค์กรส่วนท้องถิ่นนั้น เมื่อหมดโครงการ
ลง ความสนใจติดตามก็ลดลงไปด้วย เช่นเดียวกับ
Eunah (2010) ที่พบว่า นโยบายภาครัฐด้านกีฬาเพื่อ
มวลชนนั้นขาดความชัดเจน แตกต่างจากนโยบายการ
ส่งเสริมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศที่มีแผนการดำเนินงานที่
ชัดเจนกว่า ส่วนการที่มีอาสาสมัครผู้นำจำนวนน้อยนั้น
ขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้ที่ต้องเสียสละทั้งเวลาและ
ทุนทรัพย์ ดังที่จิตรวลัย ศรีแสงฉาย (2557) ได้เคย
ศึกษาไว้ว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับ
อายุ รายได้ และประสบการณ์ ดังนั้นการเพิ่มจำนวน
ผู้นำจึงจำเป็นต้องหาผู้ที่มีความพร้อมด้านรายได้ มี
วิทยุฒิ และได้รับการส่งเสริมให้มีประสบการณ์อย่าง
เพียงพอ นอกจากนั้น การส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน เป็น
การจัดการสาธารณะ มีความจำเป็นต้องพึ่งพา
ทรัพยากรส่วนกลาง เช่น สวนสาธารณะ วัด โรงเรียน ซึ่ง
ผู้นำที่เป็นอาสาสมัครนั้นไม่สามารถเข้ามามีบทบาทได้
อย่างเต็มตัว จำเป็นต้องพึ่งพากรัฐที่กำหนดนโยบาย
ให้ภาคประชาชนสามารถเข้าไปใช้พื้นที่ได้อย่างถูกต้อง
รวมทั้งควรมีนโยบายและงบประมาณสนับสนุนให้
ประชาชนได้ใช้พื้นที่และวัสดุอุปกรณ์ของภาครัฐได้
พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมในโครงการต่างๆ ที่ภาค
ประชาชนได้ร่วมกันคิดขึ้น ไม่แยกกันทำดังที่พบใน
การศึกษาของ Eunah (2010)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการส่งเสริมกีฬา
เพื่อมวลชนเพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการกีฬา
แห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560-2564) โดยใช้กระบวนการ
มีส่วนร่วมนั้น การพัฒนาด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และ
สิ่งอำนวยความสะดวกด้านกีฬาเพื่อมวลชนกับ
กระบวนการพัฒนาอาสาสมัครผู้นำกีฬาเพื่อมวลชนนั้น
เป็นกระบวนการที่ควรดำเนินการไปพร้อมกัน เนื่องจาก
ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมก็คือ บุคคลที่เป็นอาสาสมัครผู้นำ
กีฬาเพื่อมวลชน กระบวนการที่พบ มีขั้นตอน
ประกอบด้วย การค้นหาตัวผู้นำ การตั้งคณะทำงาน การ
สำรวจความต้องการของชุมชน การจัดทำโครงการ การ
พัฒนาสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนา
อาสาสมัครผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน และการติดตามผลการ
พัฒนา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในระดับนโยบาย หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพ
ควรประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำเป็น
นโยบายส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนที่มีเป้าหมายและ
แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เช่นเดียวกับการเขียนนโยบาย
ส่งเสริมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ โดยการกำหนด
งบประมาณ ทรัพยากร และผู้รับผิดชอบ เพื่อให้องค์กร
ส่วนท้องถิ่นได้รับทราบและถือเป็นนโยบายที่ต้องนำมา
ปฏิบัติ
2. การนำนโยบายมาปฏิบัติ ควรนำภาค
ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน โดยส่งเสริมให้
มีการวางแผนงานร่วมกัน และควรกำหนดนโยบายให้
ความสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรให้กับ
ประชาชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อมวลชน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

2. ควรศึกษาแนวทางการเชื่อมโยงกีฬาพื้นฐาน กีฬาเพื่อมวลชน กีฬาอาชีพ และกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ให้สามารถขับเคลื่อนไปพร้อมกัน

3. ควรศึกษาแนวทางที่องค์กรภาคเอกชนจะสามารถเข้ามาให้การสนับสนุนกีฬาเพื่อมวลชนโดยภาครัฐให้การส่งเสริม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

กระทรวงสาธารณสุข. (2562). *ร้อยละของวัยทำงานอายุ 30-44 ปี มีค่าดัชนีมวลกายปกติ ปีงบประมาณ 2562*. สืบค้นจาก https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/report.php?source=pformatted/format1.php&cat_id=46522b5bd1e06d24a5bd81

จิตรวลัย ศรีแสงฉาย. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลศิริราช (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์)*. มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.

ปรีชา นวลเป็นโย. (2561). ประชากรรุ่นเกิดล้าน. *วารสารข้าราชการ*, 60(4), 3-4.

สถาบันพระปกเกล้า, โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคใต้ของประเทศไทย. (2558). *คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณโดยใช้ทุนทางสังคมเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

สมเกียรติ แสงวัฒนาโรจน์. (2554). ดัชนีมวลกาย (บีเอ็มไอ). *หมอชาวบ้าน*, 33(386). สืบค้นจาก <https://www.doctor.or.th/ask/detail/11991>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. สืบค้นจาก https://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?Nid=6422

สำนักงานสถิติจังหวัดเลย. (2561). *รายงานวิเคราะห์สถานการณ์การจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่จังหวัดเลย*. สืบค้นจาก http://osthailand.nic.go.th/masterplan_area/userfiles/file%20Download/Report%20Analysis%province/รายงานวิเคราะห์สถานการณ์จังหวัดเลย.pdf

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). *จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ทำกิจกรรมทางกาย การเล่นกีฬา/ออกกำลังกาย หรือทำกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ เขตการปกครองและภาค พ.ศ. 2558*. สืบค้นจาก http://social.nesdb.go.th/SocialStat/StatReport_FullScreen.aspx?reportid=1323&template=2R3C&yeartype=M&subcatid=16

อุทัยทิพย์ เจียวิวรรณ์กุล. (2554). *วิธีการสุ่มตัวอย่าง*. สืบค้นจาก http://www.priv.nrct.go.th/ewt_dl.php?nid=648

เอกศักดิ์ เสงสุโข (2557, กันยายน-ธันวาคม). ศักยภาพ
ของชุมชนในการสร้างเสริมสุขภาพด้วยการ
ออกกำลังกายของผู้สูงอายุ. วารสารวิจัย มสค
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
10(3),129-142.

เอี่ยมพร หลินเจริญ. (2555). เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล
เชิงคุณภาพ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม. 17(1), 17-29.

Eunah, H. (2010). *An analysis of the sport policy
process in the republic of Korea: the case
of elite sport development and sport for all.*
Ph.D. Dissertation, Loughborough University.

Wang, W. (2010). *The significance of hosting the
2008 Olympic games for elite sport and
sport for all in China.* Ph.D. Dissertation,
Loughborough University.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (Research and Development Journal, Loei Rajabhat University) เป็นวารสารที่นำเสนอผลงานบทความทางวิชาการ/บทความวิจัย/บทความวิทยานิพนธ์ที่หลากหลาย สาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการจัดทำวารสาร ซึ่งกำหนดตีพิมพ์วารสาร 4 ฉบับ/ปี (รอบ 3 เดือน) บทความทางวิชาการ/บทความวิจัย/บทความวิทยานิพนธ์ที่จะตีพิมพ์ในวารสารต้องผ่านการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และการประสานงานระหว่างผู้เขียนและผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการเท่านั้น ผู้ประสงค์ส่งผลงานบทความเพื่อขอรับการพิจารณาตีพิมพ์ลงในวารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย สำหรับอาจารย์และพนักงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ต้องชำระค่าธรรมเนียมเรื่องละ 1,000 บาท และบุคคลภายนอก ต้องชำระค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์เรื่องละ 2,000 บาท โดยส่งบทความผ่านระบบออนไลน์เท่านั้น ที่เว็บไซต์ <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/researchjournal-lru> โดยกองบรรณาธิการได้กำหนดเนื้อหาการส่งบทความ เพื่อให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกันดังต่อไปนี้

ส่วนประกอบของบทความ

1. บทความวิจัย/วิทยานิพนธ์

1.1 ชื่อเรื่อง ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.2 ชื่อและสังกัดของผู้เขียน ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ครบทุกคนพร้อมวุฒิการศึกษาสูงสุด โดยใส่หมายเลขที่ชื่อผู้เขียนที่เป็นผู้ติดต่อพร้อมอีเมลติดต่อที่ชัดเจน

1.3 บทคัดย่อและคำสำคัญ (ภาษาไทย)

1.3.1 บทคัดย่อภาษาไทย สรุปเนื้อหาของบทความให้เข้าใจถึงที่มาของการทำวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย ผลที่ได้จากการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ความยาวไม่เกิน 250 คำ

1.3.2 คำสำคัญภาษาไทย ไม่เกิน 4 คำ (ไม่ใช่วลี หรือ ประโยค)

1.4 บทคัดย่อและคำสำคัญ (ภาษาอังกฤษ)

1.4.1 บทคัดย่อภาษาอังกฤษ แปลจากบทคัดย่อภาษาไทย โดยให้มีขนาดและเนื้อหาเหมือนกับบทคัดย่อภาษาไทย

1.4.2 คำสำคัญภาษาอังกฤษ แปลจากคำสำคัญภาษาไทย

1.4.3 บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ต้องได้รับการตรวจทานภาษาอังกฤษจากผู้เชี่ยวชาญทางภาษาให้ถูกต้องก่อนการส่งบทความขอตีพิมพ์ในวารสาร

1.5 เนื้อเรื่อง

1.5.1 ความเป็นมาของปัญหา ให้อธิบายถึงเหตุผล และชี้ให้เห็นความสำคัญของงานวิจัยที่ทำ

1.5.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย ให้ระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ชัดเจน โดยบอกเป็นข้อๆ ตามลำดับความสำคัญ

1.5.3 วิธีดำเนินการวิจัย ให้ระบุประเภทการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

1.5.4 ผลการวิจัย ให้แสดงผลจากการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจมีภาพประกอบ แผนภูมิ ตาราง หรือการสื่อในลักษณะอื่นๆ ที่ผู้อ่านดูแล้วเข้าใจ

1.5.5 อภิปรายผล อภิปรายให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์และความเป็นไปได้ของผลการศึกษา สนับสนุนหรือคัดค้านทฤษฎี เปรียบเทียบหรือตีความเพื่อเน้นความสำคัญของงานให้เข้าใจง่ายที่สุด

1.5.6 สรุปผลการวิจัย ข้อสรุปที่ได้จากการวิจัยความยาวไม่เกิน 150 คำ

1.5.7 ข้อเสนอแนะ ให้แนะนำการนำผลจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และแนะนำเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

1.5.8 เอกสารอ้างอิง ให้ระบุชื่อเอกสารที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาบทความทั้งหมด โดยเรียงลำดับตามตัวอักษรชื่อผู้แต่ง (คนไทย) หรือ ตัวอักษรนามสกุลผู้แต่ง (คนต่างชาติ) และการอ้างอิงในเนื้อหาและท้ายบทความต้องสอดคล้องกัน ดังรูปแบบที่อธิบายไว้ในข้อ 3

2. บทความทางวิชาการ

2.1 ชื่อเรื่อง ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.2 ชื่อและสังกัดของผู้เขียน ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ครบทุกคนพร้อมวุฒิการศึกษาสูงสุด โดยใส่หมายเลขที่ชื่อผู้เขียนที่เป็นผู้ติดต่อพร้อมอีเมลติดต่อที่ชัดเจน

2.3 บทคัดย่อและคำสำคัญ (ภาษาไทย)

2.3.1 บทคัดย่อภาษาไทย สรุปความเป็นมาของสิ่งที่นำเสนอ และสรุปภาพรวมทั้งหมดของบทความ ความยาว 10- 15 บรรทัด

2.3.2 คำสำคัญภาษาไทย ไม่เกิน 4 คำ (ไม่ใช่วลี หรือ ประโยค)

2.4 บทคัดย่อและคำสำคัญ (ภาษาอังกฤษ)

2.4.1 บทคัดย่อภาษาอังกฤษ แปลจากบทคัดย่อภาษาไทย โดยให้มีขนาดและเนื้อหาเหมือนกับบทคัดย่อภาษาไทย

2.4.2 คำสำคัญภาษาอังกฤษ แปลจากคำสำคัญภาษาไทย

2.4.3 บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ต้องได้รับการตรวจทานภาษาอังกฤษจากผู้เชี่ยวชาญทางภาษาให้ถูกต้องก่อนการส่งบทความขอตีพิมพ์ในวารสาร

2.5 เนื้อเรื่อง

2.5.1 ความนำ ควรประกอบด้วย

- 1) ความเป็นมาหรือภูมิหลังหรือความสำคัญของเรื่องที่นำเสนอ
- 2) วัตถุประสงค์ของการนำเสนอบทความที่ต้องการให้ผู้อ่านทราบเรื่องอะไรบ้าง ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับเรื่องหรือเนื้อหาของบทความ
- 3) ขอบเขตของเรื่องที่นำเสนอ ระบุกรอบในการอ่านโดยการเขียนขอบเขตเพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบและเข้าใจตรงกัน

4) คำจำกัดความ ควรระบุไว้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านหากคำเหล่านั้นมีความหมายที่แตกต่างจากคำทั่วไป หรือคำที่ผู้อ่านอาจจะไม่เข้าใจความหมาย

2.5.2 เนื้อหา ต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.5.3 บทสรุป ข้อสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากเนื้อหา/เนื้อเรื่อง ความยาวไม่เกิน 150 คำ

2.5.4 เอกสารอ้างอิง ให้ระบุชื่อเอกสารที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาบทความทั้งหมด โดยเรียงลำดับตามตัวอักษรชื่อผู้แต่ง (คนไทย) หรือ ตัวอักษรนามสกุลผู้แต่ง (คนต่างชาติ) และการอ้างอิงในเนื้อหาและท้ายบทความต้องสอดคล้องกัน

ข้อกำหนดในการเตรียมต้นฉบับ

ให้พิมพ์ต้นฉบับโปรแกรม Microsoft Word ชนิดอักษร Cordia New หรือ Cordia UPC แบบ 1 คอลัมน์ สำหรับบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และแบบ 2 คอลัมน์สำหรับเนื้อหาบทความ โดยใช้ขนาดตัวอักษร 14 ปกติ จำนวนหน้า 7-12 หน้า ขนาดกระดาษ 16K 195*270 mm ห่างจากขอบกระดาษบน 1.8 ซม. ด้านล่าง 2.5 ซม. ห่างจากระยะขอบกระดาษด้านซ้ายและขวาด้านละ 1.8 ซม. การเว้นวรรคระหว่างประโยคให้เคาะเว้นวรรค 2 ครั้ง โดยมีรายละเอียดแต่ละรายการดังต่อไปนี้

1. **ชื่อเรื่อง** ขนาดตัวอักษร 17 ตัวหนา จัดไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ
2. **ชื่อผู้เขียน** ให้ใช้ขนาดตัวอักษร 14 ปกติ ไว้ขอบด้านขวาน้ำกระดาษ
3. **คำสำคัญ (Keywords)** หัวข้อหลักในตัวบทความให้ใช้ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา เนื้อหาของคำสำคัญให้ใช้ขนาดตัวอักษร 15 ปกติจัดชิดขอบกระดาษด้านขวา
4. **ชื่อหัวข้อหลักและรอง** หัวข้อหลักในตัวบทความให้ใช้ขนาดตัวอักษร 15 ตัวหนา ชิดขอบด้านซ้ายของคอลัมน์และหัวข้อย่อยให้ใช้ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา ชิดขอบด้านซ้ายของคอลัมน์
5. **รูปแบบและตาราง** ชื่อตารางให้จัดวางบนตารางโดยใช้ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา จัดให้ชิดขอบด้านซ้ายของคอลัมน์ ส่วนคำบรรยายรูปภาพจัดไว้ให้อยู่ใต้รูปภาพ
6. **ความห่างระหว่างข้อความ** การเว้นวรรคระหว่างประโยคให้เคาะเว้นวรรค 2 ครั้ง กรณีที่ขึ้นหัวข้อใหม่ (หัวข้อหลัก) ให้กด Enter 2 ครั้ง กรณีที่ขึ้นหัวข้อใหม่ (หัวข้อย่อย) ให้กด Enter 1 ครั้ง

การอ้างอิงเอกสาร

1. การลงรายการอ้างอิงในเนื้อเรื่อง

ให้ใช้ระบบนาม-ปี ทั้งผู้แต่งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยแยกเป็น

1.1 ข้อมูลนาม-ปี **อยู่หน้าข้อความ** ชื่อผู้เขียนเป็นส่วนหนึ่งของข้อความ ใส่ปีพิมพ์ไว้ในวงเล็บ ตามรูปแบบ **ชื่อ – สกุล (ปีพิมพ์) / Surname (Date)** โดยไม่ต้องใส่เลขหน้า ยกเว้นการอ้างอิงแบบคัดลอกข้อความในเครื่องหมายอัญประกาศ (" ") เท่านั้น

ในกรณีที่มิมีจำนวนผู้แต่งน้อยกว่า 6 คนให้ลงชื่อทุกคน มีคำว่า และ (and หรือ & ในกรณีเป็นผู้แต่งชาวต่างประเทศ) เชื่อมคนสุดท้ายและคั่นแต่ละคนด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ส่วนในกรณีที่ผู้แต่ง 6 คนหรือมากกว่า

ให้ลงชื่อผู้แต่งคนแรก และคำว่า และคณะ (et al. ในกรณีเป็นผู้แต่งชาวต่างประเทศ) ต่อท้าย นอกจากนี้ การอ้างอิงงานเดียวกันที่มีผู้แต่งตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป หลังการอ้างอิงครั้งแรกไปแล้ว ให้ลงชื่อผู้แต่งคนแรก และคำว่า และคณะ (et al. ในกรณีเป็นผู้แต่งชาวต่างประเทศ) ต่อท้าย เช่น

ชื่อผู้แต่ง	ภาษาไทย (อ้างอิงครั้งแรก)	ภาษาไทย (อ้างอิงครั้งต่อไป ในบทความ)	ภาษาอังกฤษ	ภาษาอังกฤษ (อ้างอิงครั้งต่อไป ในบทความ)
1 คน	วันทนา ทับทิม (2552)	วันทนา ทับทิม (2552)	Brown (2009)	Brown (2009)
2 คน	วันทนา ทับทิม และอุษา งามดี (2552)	วันทนา ทับทิม และอุษา งามดี (2552)	Smith and Brown (2009)	Smith and Brown (2009)
3-5 คน	วันทนา ทับทิม, สมใจ พิมพา และ อุษา งามดี (2553)	วันทนา ทับทิม และคณะ (2553)	Smith, Bradley, and Brown (2011)	Smith et al. (2011)
≥ 6 คน	วันทนา ทับทิม และคณะ (2552)	วันทนา ทับทิม และคณะ (2552)	Smith et al. (2009)	Smith et al. (2009)
ผู้แต่งเป็นสถาบัน (มีชื่อย่อที่เป็นทางการ)	สำนักงานคณะกรรมการวิจัย แห่งชาติ (วช., 2555)	วช. (2555)	National University of Singapore (NUS, 2015)	NUS (2015)
ผู้แต่งเป็นสถาบัน (ไม่มีชื่อย่อที่เป็นทางการ)	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (2560)	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (2560)	Loei Rajabhat University (2003)	Loei Rajabhat University (2003)

1.2 ข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ ชื่อผู้เขียนไม่ได้อยู่ในข้อความที่อ้าง ให้ชื่อผู้แต่งและปีพิมพ์ คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ไว้ในวงเล็บ วางไว้ท้ายข้อความที่อ้าง เช่น

ชื่อผู้แต่ง	ภาษาไทย (อ้างอิงครั้งแรก)	ภาษาไทย (อ้างอิงครั้งต่อไป ในบทความ)	ภาษาอังกฤษ	ภาษาอังกฤษ (อ้างอิงครั้งต่อไป ในบทความ)
1 คน	(วันทนา ทับทิม, 2552)	(วันทนา ทับทิม, 2552)	(Brown, 2009)	(Brown, 2009)
2 คน	(วันทนา ทับทิม และอุษา งามดี, 2552)	(วันทนา ทับทิม และอุษา งามดี, 2552)	(Smith and Brown, 2009)	(Smith and Brown, 2009)
3-5 คน	(วันทนา ทับทิม, สมใจ พิมพา, และอุษา งามดี 2553)	(วันทนา ทับทิม และคณะ, 2553)	(Smith, Bradley, & Brown, 2011)	(Smith et al., 2011)
≥ 6 คน	(วันทนา ทับทิม และคณะ, 2552)	(วันทนา ทับทิม และคณะ, 2552)	(Smith et al., 2009)	(Smith et al., 2009)
ผู้แต่งเป็นสถาบัน (มีชื่อย่อที่เป็นทางการ)	(สำนักงานคณะกรรมการวิจัย แห่งชาติ [วช.], 2555)	(วช., 2555)	(National University of Singapore [NUS], 2015)	(NUS, 2015)
ผู้แต่งเป็นสถาบัน (ไม่มีชื่อย่อที่เป็นทางการ)	(มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2560)	(มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2560)	(Loei Rajabhat University, 2003)	(Loei Rajabhat University, 2003)

2. การอ้างอิงเอกสารทุติยภูมิ (อ้างถึงใน)

ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงงานที่ถูกอ้างอิงอยู่ในงานเขียนอื่น และประสงค์จะอ้างอิงงานนั้นด้วย ให้อ้างอิงข้อความเพิ่มว่า อ้างถึงใน ชื่อผู้แต่งงานเขียนแหล่งที่ 2 ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค และปีพิมพ์ สำหรับภาษาอังกฤษใช้ as cited in secondary source author, year และลงรายละเอียดของเอกสารทุติยภูมิในอ้างอิงท้ายบทความ เช่น

ชียอนันต์ สมุทวณิช (อ้างถึงใน พนม คลีฉายา, 2542)

Allport's diary (as cited in Nicholson, 2003).

3. การลงรายการเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ (Reference)

ใช้การลงรายการอ้างอิงตามรูปแบบของ APA (American Psychological Association 6th edition) ระบุเฉพาะรายการที่ถูกอ้างอิงในเนื้อหาของบทความเท่านั้น โดยให้เรียงลำดับเอกสารตามตัวอักษรชื่อผู้แต่ง (กรณีภาษาไทย) หรือนามสกุลของผู้แต่ง (กรณีภาษาอังกฤษ) และเรียงเอกสารภาษาไทยไว้ก่อนภาษาอังกฤษ แสดงการลงรายการเพื่อเป็นตัวอย่างดังนี้

3.1 หนังสือทั่วไป (อ้างอิงทั้งเล่ม)

3.1.1 ฉบับพิมพ์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่อง (ครั้งที่พิมพ์ ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

3.1.2 ฉบับพิมพ์ มีบรรณาธิการ

ชื่อผู้แต่ง (บรรณาธิการ). (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่อง (ครั้งที่พิมพ์ ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

3.1.3 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่อง (ครั้งที่พิมพ์ ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). สืบค้นจาก <http://www.xxxxxxx>

ตัวอย่าง

ศักดิ์ดา ดาดวง. (2551). เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเพื่อชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.
มัญชุสา วัฒนพร (บรรณาธิการ). (2542). คู่มือการจัดและตกแต่งสวนในบ้าน (พิมพ์ครั้งที่ 8, เล่ม 2). กรุงเทพฯ: บ้านและสวน.

วีระชัย ณ นคร. (2556). สารานุกรมเรื่องหญ้าแฝก (พิมพ์ครั้งที่ 7). สืบค้นจาก <http://ebook.lib.ku.ac.th/item/2/20170123>

Hogue, A. (2008). *First steps in academic writing* (2nd ed.). NY: Pearson Education.

Chen, A., & Xu, K. (Eds). (2011). *Fabulous furniture*. Hong Kong: Artpower.

Sarrazin, N. (2016). *Music and the Child*. Retrieved from <http://textbooks.opensuny.org/music-and-the-child/>

3.2 บทความหรือบทในหนังสือ

ชื่อผู้แต่งบทความหรือบท. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความหรือบท. ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ), ชื่อหนังสือ (หมายเลขหน้าที่ปรากฏบทความ). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

สุปราณี แจ่มบำรุง. (2546). ปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวัน. ใน สุปราณี แจ่มบำรุง และคณะ (บรรณาธิการ), ปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวันสำหรับคนไทย พ.ศ. 2546 (น. 21-26). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

Haybron, D.M. (2008). Philosophy and the science of subjective well-being. In M. Eid & R. J. Larsen (Eds.), *The science of subjective well-being* (pp. 17-43). New York, NY: Guilford Press.

3.3 บทความวารสาร

3.3.1 ฉบับพิมพ์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, เลขของปีที่(เลขของฉบับที่), เลขหน้าที่ปรากฏบทความ.

3.3.2 ออนไลน์ (มีรหัส DOI – Digital Object Identifier)

ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, เลขของปีที่(เลขของฉบับที่), เลขหน้าที่ปรากฏบทความ. doi:xx.xxxx

3.3.3 ออนไลน์ (ไม่มีรหัส DOI ให้ลง URL ของวารสาร)

ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, เลขของปีที่(เลขของฉบับที่), เลขหน้าที่ปรากฏบทความ. สืบค้นจาก <http://www.xxxx>

ตัวอย่าง

ปิยะวิทย์ ทิพรส. (2553). การจัดการป้องกันและลดสารให้กลิ่นโคลน Geosmin ในผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำ. *วารสารสุทธภิรัชต์*, 24(72), 103-119.

จรรยาลักษณ์ สิริกุลนฤมิตร, และกัญญาดา เมธารมณ. (2561). องค์ประกอบของการสื่อสารเพื่อการสร้างกระแสนิยมเพลงเกาหลีในประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 41(157), 1-20. doi: 10.14456/jba.2018.5

ดิเรก หงษ์ทอง. (2558). พงศาวดารเขมรใน “นิพานวังน่า”: ความสำคัญต่อการตีความชีวิตของเจ้านายเขมรพลัดถิ่นในสยาม. *วารสารอารยธรรมศึกษาโขง-สาละวิน*, 6(1), 203-222. สืบค้นจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/jnuks/index>

Siriwongworawat, S. (2003). Use of ICT in Thai libraries: An overview. *Program*, 37(1), 38-43.

Samorna, S. (2013). Social movements against gold mining. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 88(2013), 299-305. doi:10.1016/j.sbspro.2013.08.509

Kramanon, R., & Gray, R. (2015). Differentials in happiness among the young old, the middle old and the very old in Thailand. *Journal of Population and Social Studies [JPSS]*, 23(2), 180-192. Retrieved from <https://www.tci-thaijo.org/index.php/jpss/article/view/102342>

3.4 วิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ และคุณูปนิพนธ์

3.4.1 ฉบับพิมพ์

ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์. (ปีพิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์ (วิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต หรือ วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณูปนิพนธ์). ชื่อสถาบันที่จบ, เมืองของสถาบันที่จบ.

3.4.2 จากฐานข้อมูลที่สถาบันบอกรับ คลังข้อมูลสถาบัน ฐานข้อมูลพาณิชย์ และเว็บไซต์

ส่วนบุคคล

ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์. (ปีพิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์ (วิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต หรือ วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณูปนิพนธ์, ชื่อสถาบัน, เมือง, ประเทศ). สืบค้นจาก ระบุชื่อฐานข้อมูล หรือ <http://www.xxxxxx>. (หมายเลขประจำรายการ - ถ้ามี)

ตัวอย่าง

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ. (2540). การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณูปนิพนธ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

กฤษดี ปิยะวัฒนชนนท์. (2546). โครงสร้างเงินทุนของธุรกิจ SMEs ในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ). สืบค้นจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.

จรัส อุ่นจิตติวัฒน์. (2548). กลวิธีการถ่ายทอดทางสังคมขององค์การที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในงานและความผูกพันในองค์การสำหรับพนักงานสถาบันการเงินพิเศษของรัฐ (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณูปนิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก <http://library.swu.ac.th>

Nickels, D. W. (2005). *The relationship between IT-business alignment and organizational culture: An exploratory study* (Unpublished doctoral dissertation). University of Memphis, Memphis, TN.

Li, S. (2000). *Network traffic control and bandwidth management in Internet: A differentiated services case study* (Master's thesis). Retrieved from ProQuest Dissertation and Theses database. (AAT MQ64392)

DiNicola, M.D. (2004). *Pathological Internet use among college students: The prevalence of Pathological Internet use and its correlates* (Doctoral dissertation). Retrieved from <http://www.ohiolink.edu/etd>

3.5 รายงาน รายงานการวิจัย

ชื่อผู้วิจัย. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง (รายงานการวิจัย). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ยุวลักษณ์ เวชวิทยาลัง. (2550). รายงานการวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรบุคคลในธุรกิจ SMEs จังหวัดสมุทรปราการ (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

Huguet, J. W., & Chamrathirong, A. (Eds.). (2011). *Thailand migration report: Migration for development in Thailand: Overview and tools for policy makers*. Retrieved from http://publications.iom.int/bookstore/free/tmr_2011.pdf

3.6 เอกสารประกอบการนำเสนอในที่ประชุม สัมมนา รายงานการประชุม

3.6.1 บทความที่เผยแพร่ในรายงานการประชุม

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปี). ชื่อบทความ. ใน ชื่อบรรณานุกรม (บรรณานุกรม), ชื่อหัวข้อกลุ่มนำเสนอ (หน้าที่ปรากฏบทความ). doi หรือ ชื่อการประชุม, เมืองที่จัดการประชุม.

3.6.2 บทความย่อออนไลน์ของบทความที่นำเสนอในที่ประชุม

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปี, เดือน). ชื่อบทความ. บทความนำเสนอในการประชุม..., สถานที่จัดการประชุม. บทความย่อสืบค้นจาก <http://www.xxxxxxx>

3.6.3 บทความ/โปสเตอร์นำเสนอในงานประชุมที่ไม่มีการตีพิมพ์เผยแพร่เป็นทางการ

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปี, เดือน). ชื่อบทความ. บทความ หรือ โปสเตอร์นำเสนอในการประชุม..., สถานที่จัดการประชุม.

ตัวอย่าง

สุภักดิ์ ปัญญา, และสมชาย อารยพิทยา. (2560). การพัฒนาบนฐานข้อมูลสมุนไพรในตำรับยาหม้อพื้นบ้านในภาคเหนือตอนบน. ใน สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้, รายงานการประชุมวิชาการ ประจำปี 2560 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ภาคบรรยาย (น. 592-603). การประชุมวิชาการ ประจำปี 2560 มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.

Mo, L., และจิตกรดา แสงปัญญา. (2560, พฤษภาคม). ปัญหาครอบครัวในสังคมไทย: ภาพสะท้อนจาก นวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2508-2557. บทความนำเสนอ ณ โครงการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 5: "งานวิชาการรับใช้สังคม" ในโอกาสครบรอบ 25 ปี ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, สมุทรปราการ. บทความยอสืบค้นจาก <https://hcuconf.hcu.ac.th/download/2017/hcu-conference-2017-abstract-pdf.pdf>

กุลศิริ เตียนศรี, และอัชฌา พงศ์พิทักษ์ดำรง. (2557, พฤศจิกายน). *How to approach to abnormal pain in children*. บทความนำเสนอ ณ การประชุมวิชาการประจำปี 2557: สุขภาพดีสมวัย อนามัยแม่และเด็กในยุค AEC, นครราชสีมา.

Katz, I., Gabayan, K., & Aghajan, H. (2007). A multi-touch surface using multiple cameras. In J. Blanc-Talon, W. Philips, D. Popescu, & P. Scheunders (Eds.), *Lecture Notes in Computer Science: Vol. 4678. Advanced Concepts for Intelligent Vision Systems* (pp. 97-108). doi: 10.1007/978-3-540-74607-2_9

Liu, S. (2005, May). *Defending against business crises with the help of intelligent agent based early warning solutions*. Paper presented at the Seventh International Conference on Enterprise Information Systems, Miami, FL. Abstract retrieved from http://www.iceis.org/iceis2005/abstracts_2005.htm

Brown, S., & Caste, V. (2004, May). *Integrated obstacle detection framework*. Paper presented at the IEEE Intelligent Vehicles Symposium, Detroit, MI.

3.7 บทความในหนังสือพิมพ์

3.7.1 ฉบับพิมพ์

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปี, วันที่ เดือนที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อหนังสือพิมพ์, เลขหน้าที่ปรากฏบทความ.

3.7.2 ออนไลน์

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปี, วันที่ เดือนที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อหนังสือพิมพ์. สืบค้นจาก <http://www.xxxxxxx>

3.7.1 กรณีไม่ปรากฏชื่อผู้เขียนบทความ

ชื่อบทความ. (ปี, วันที่ เดือนที่พิมพ์). ชื่อหนังสือพิมพ์, เลขหน้าที่ปรากฏบทความ.

ชื่อบทความ. (ปี, วันที่ เดือนที่พิมพ์). ชื่อหนังสือพิมพ์. สืบค้นจาก <http://www.xxxxxxx>

ตัวอย่าง

จินดารัตน์ โพธิ์นอก. (2560, 16 พฤศจิกายน). มหาวิทยาลัยนวัตกรรม. *เดลินิวส์*, น. 8.

ชนัดดา ชินะโยธิน. (2561, 18 ธันวาคม). คู่กับทูตโปแลนด์ ผู้ที่เคย Backpack มาเที่ยวไทย เพราะหลงใหลวิถีชีวิต-ผู้คน และการฝึกความอดทนกับสภาพจราจร. *มติชนสุดสัปดาห์*. สืบค้นจาก https://www.matichonweekly.com/column/article_156170

ร้อยพื่น! อุตสาหกรรมชุมชน ทายาทผ้าขาวม้าไทย สร้างผลิตภัณฑ์ระดับห้าดาว!. (2561, 19 ธันวาคม). *ผู้จัดการรายวัน*, น. 5.

Leesa-nguansuk, S., & Sritama, S. (2018, May 25). EU data privacy laws creating local waves. *Bangkok Post*, p. B3.

Judd, J. (2018, December 17). On International Migrants Day, a sea change for Thai fishing?. *The Nation*. Retrieved from <http://www.nationmultimedia.com/detail/opinion/30360513>

Bangkok tops Agoda's 2018 list of Asian destinations. (2018, December 11). *The Nation*. Retrieved from <http://www.nationmultimedia.com/detail/thailand/30360181>

3.3.8 เว็บไซต์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีพิมพ์, วันที่ เดือน). ชื่อบทความ. สืบค้นจาก <http://www.xxxxxxx>

ตัวอย่าง

เนื่อแพร่ เล็กเฟื่องฟู, วรประภา นาควัชร, และปภัสสร แสงสุขสันต์. (2560, 2 มิถุนายน). Big Data บอกอะไรได้บ้างเกี่ยวกับตลาดแรงงานไทย. สืบค้นจาก <https://www.pier.or.th/?abridged=big-data-บอกอะไรได้บ้างเกี่ยวกับตลาดแรงงานไทย>

Koh, D. (2018, November 4). Spreading digital health initiatives in Thailand with the Khon Kaen Health project. Retrieved from <https://www.healthcareitnews.com/news/spearheading-digital-health-initiatives-thailand-khon-kaen-smart-health-project>

ใบสมัครสมาชิกวารสารวิจัยและพัฒนา

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....
ขอสมัครสมาชิกวารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย กำหนด.....ปี
โดยจัดส่งเอกสารไปที่.....
.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....
E-mail Address.....
พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้จัดส่งค่าสมาชิกวารสารวิจัยและพัฒนา จำนวน.....บาท

☐ โอนเข้าบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เลขที่
บัญชี 981-2-85863-6 ชื่อบัญชี วารสารวิจัยและพัฒนา ม.ราชภัฏเลย พร้อมแฟกซ์สำเนาใบโอนเข้า
บัญชีมาที่ โทรสาร 042-813061, 042-811143

ลงชื่อ.....(ผู้สมัคร)

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

***อัตราค่าสมาชิก 1 ปี (4 ฉบับ) เป็นจำนวนเงิน 200 บาท**

Research and Development Journal, Loei Rajabhat University

ISSN 1905-1867

VOL 15, NO 52, April - June 2020

CONTENTS	Page
Customer Loyalty Toward Seven-Eleven Bangbon 3 Road, Bangbon, Bangkok Watcharee Chongcham	1
Guidelines Development for Competitive Strategy of Cafe' Case Study: Meena Cafe' Muangchoom Sub-District, Thamuang District, Kanchanaburi Province Techathorn Sukchaisri	9
The Analysis of the Entrepreneur's Capability Small and Medium Enterprises (SMEs) in Loei Area Nikorn Noiprom Areerat Phuthamma Vilaiporn Yakampom Suphat Phramueangkhong Thosang Phimbaotham Narong Kamonchit	19
Factors Affecting College Students' Purchases of Food Products from Food Trucks Chutikan Samprasert Ramita Siripinitnan Tinnakorn Tadee Chompoonut Suttikun	30
Work Performance Motivation of Police Officers Kanchanalak Provincial Police Station Sisaket Province Pornchai Khantong	42
Suggestion to Apply the Sappurisdhamma 7 to Use Prevent Premature Pregnancy Problems for Students of Nakhon Pathom Vocational College Phramongkoldhamavidhan Suthon Thonglek Chatsupang Saramart Phrapaladsurasak Punnavutdho	53
The Quality of Life of Students Living in Dormitory Rajabhat Rajanagarindra University Nawasanan Wongprasit Nataprakal Yanmanovisit Chatchai Prapatsorn Pornpimol Viriyakul Wichit Seangsawang	61
Promoting of Sport for People in Dan Sai District, Loei Province by Using the Collaborative Process Mahitorn Chittakasem Wichai Peanksikum	73

Research and Development Institute
234 Loei-Chiangkan Road, T.Muang A.Muang, Loei 42000
Tel. 0-4283-5223-8 ext 41141-2, 0-4280-8000 ext 51143 Fax 0-4281-1143
<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/researchjournal-lru>, E-mail: research_lru@hotmail.com